

Birlik Meclisimiz İlk Toplantısını Yaptı

Dr. Kadir TOPBAŞ

*Türkiye Belediyeler Birliği Başkanı
(İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı)*

Mahalli İdareler Genel Seçimlerinin ardından Türkiye Belediyeler Birliğinin ilk Meclis Toplantısını 4 Haziran 2014 tarihinde Ankara'da yoğun bir katılım- la gerçekleştirdik. Ülkemizdeki yerel yönetimleri tek çatı altında toplayarak geleceğe birlikte yürüdüğümüz Birliğimizin Başkanlık görevine bir kez daha seçilmiş olmanın onuru ve mutluluğu içerisindeyim.

Göreve geldiğimiz ilk günden bu yana demokratik ve şeffaf yönetim anlayışımız ile yolumuza devam ettik. Farklı siyasi partilere mensup olmamıza rağmen çoğulcu ve çok sesli bir kurum olarak güç birliği yaptık, tecrübelerimizi paylaştık. Refah ve barış içinde bir dünyanın inşasında yerel yönetimlerle önemli görevler düştüğünün bilinciyle bu doğrultuda hizmetler ürettik.

Belediyelerimizin menfaatlerini koruma ve yerel yönetimlerin güçlenmesine katkı sunma misyonumuzla, yeni dönemde de aynı kararlılık ve ilkelerle çalışmalarımıza devam edeceğiz. "Birlikte Belediyecilik" ilkesiyle çıktığımız yolda siyaset üstü bir anlayışla; demokrasi, yerel kalkınma ve dünya barışı için çalışmayı sürdüreceğiz.

Birlik olarak tüm bu faaliyetlerimizi aktardığımız, okurlarımızla aramızda köprü olan dergimiz de her geçen gün gelişerek belediyecilik camiası için kaynak niteliği taşıyan sayılarla yayın hayatını sürdürüyor. Her yeni sayıda olduğu gibi dergimizin bu sayısını da sizler için büyük bir titizlikle hazırladık. Belediye personellerinin çalışmalarına fayda sağlayacak güncel makalelerin yanı sıra Birliğimizin lobi ve hukuk faaliyetleri, yurtiçi ve yurtdışı etkinlikleri, genelge ve resmi gazete özetleri de dergimiz sayfalarındaki yerlerini aldı.

Keyifle okuyacağınıza inandığımız yeni sayımızla sizleri başbaşa bırakmadan önce büyük bir aile olduğumuz belediyecilik camiasına emek veren başta belediye başkanlarımız olmak üzere tüm yerel yönetim temsilcilerini tebrik ederim. Yeni dönemde birlikte çalışacağımız değerli TBB Meclis Üyelerine de teşekkür eder, başarılar dilerim.

İÇİNDEKİLER

UCLG Yerel Zirvesini Başkan Topbaş Yönetti	10
Birlik Başkanımız Topbaş BM’de Yerel Yönetimlerin Önemi Anlattı	12
Avrupa Konseyi’nden Birliğimize Tebrik	14
Gümrük ve Ticaret Bakanlığından Birliğimize Teşekkür Plaketi	15
Türk İsveç Yerel Yönetimler Ortaklığı Programı Ara Dönem Toplantısı	25
3. Dünya Türk Forumu	39
“2014 Filistin Halkıyla Uluslararası Dayanışma Yılı” Toplantısı	39
Gorajde Fatih Sultan Mehmed İslam Kültür Merkezi Açıldı	40
Arazi Yönetimi Platformu Çalıştayı Trabzon’da Yapıldı	40
Kurumlararası Coğrafi Veri Paylaşımı, Birlikte Çalışabilirlik Toplantısı	41
“Sürdürülebilir Kalkınma İçin Yavaş Şehirler” Paneli	41
Türkiye Engelsiz Yetenek Günleri	49
Güvenli Kentler Çalıştayı Gerçekleştirildi	50
Tunus ve Yemen Temsilcilerinin Üçüncü Grup Eğitimi Tamamlandı	51
Birliğimize Ziyaretler	52
Belediye Akademisi’nden	64
Lobi Faaliyetleri	66
Öğrenmek İstedikleriniz	70
Resmi Gazete’den Seçtiklerimiz	74
Yargı Kararı	84
Genelgeler	86

Türkiye Belediyeler Birliği adına sahibi
Dr. Kadir TOPBAŞ

Türkiye Belediyeler Birliği Başkanı
(İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı)

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Hayrettin GÜNGÖR

Genel Sekreter

Danışma Kurulu

Prof. Dr. Adem ESEN
Prof. Dr. Uğur ÖMÜRGÖNÜLŞEN
İsmail DESTAN
Dr. Rüstem KELEŞ
Tahir TEKİN
Av. Ali KARASLAN
Av. Veli BÖKE
Ayşe ÜNAL
Hayati ÜNLÜ

Yayın Kurulu

Recep ŞAHİN
Av. Zeliha MERCİMEK
Yüksel KOÇAK
Cüneyt TÜRKMEN
Nilüfer SİVRİKAYA
Fikret GÜLTEKİN
Ahmet Sertan ÇAĞLAR
Cemal BAŞ
Kerim TAŞKAN

Tasarım

Gizem GÖZ
Bilal BERBER

Yönetim Yeri

Tunus Caddesi No: 12
Kavaklıdere - ANKARA
Tel: (0312) 419 21 00(pbx)
Faks: (0312) 419 21 30
e-posta: dergi@tbb.gov.tr

Yayın Türü

Dergimiz ayda bir yayımlanan
yaygın süreli yayındır.
Mayıs-Haziran Sayı: 793-794
Birleştirilmiş Sayıdır.
Basım Tarihi: 25/08/2014
ISSN 1308-6707

Baskı

SEMİH OFSET
Büyük Sanayi 1. Cadde Çilingir Sok.
No:26/47 06060 İskitler / ANKARA
Tel: (0312) 341 40 75-pbx
Faks: (0312) 341 98 98

www.tbb.gov.tr

TBB Meclisi İlk Toplantısını Yaptı

04

Mustafa ÇAĞATAY
"İl Özel İdarelerinin Kaldırılmasının Anayasa Açısından Değerlendirilmesi"

Tahir TEKİN
"Ön Mali Kontrol Faaliyetleri Üzerine Bir Değerlendirme"

Prof. Dr. Ertuğrul YAMAN
"İletişim, Halkla İlişkiler ve Gönül Dili"

Yüksel KOÇAK
"Devir İşlemlerinin Muhasebeleştirilmesi"

TBB MECLİSİ İLK TOPLANTISINI YAPTI

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş'ın yeniden Birlik Başkanlığına seçildiği Türkiye Belediyeler Birliği (TBB) Meclis Toplantısına, İçişleri Bakanı Efkân Ala ile Çevre ve Şehircilik Bakanı İdris Güllüce'nin katılımıyla gerçekleşti. Toplantıda ayrıca Encümen Üyeleri için de yeniden seçim yapıldı.

Mahalli İdareler Genel Seçimlerinin ardından gerçekleştirilen, Türkiye Belediyeler Birliğinin ilk Meclis Toplantısı 4 Haziran 2014 tarihinde Ankara'da yapıldı.

Birlik Başkanı, Başkanlık Divanı ve Encümen Üyelerinin seçimi gündemiyle toplanan TBB Meclis Toplantısı'na, **İçişleri Bakanı Efkân Ala**, **Çevre ve Şehircilik Bakanı İdris Güllüce**, siyasi partilerin yerel yönetimlerden sorumlu genel başkan yardımcıları, belediye başkanları ve yabancı konukları da katıldı. Geçtiğimiz ay Soma'da vuku bulan maden ocağı kazasında hayatını kaydeden madencilerin de anıldığı toplantının açılış

**“İradeyi ya Halk,
ya da Halktan Yetki
Alanlar Kullanabilir,,
Efkan Ala**

**“Anadolu’yu Fotoğraflayıp
Kent Bilgi Sistemine
Aktaracağız,,
İdris Güllüce**

oturumunda İçişleri Bakanı Efkan Ala, Çevre ve Şehircilik Bakanı İdris Güllüce, TBB ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Dr. Kadir Topbaş birer konuşma yaptı.

Açılış oturumunda konuşan İçişleri Bakanı Efkan Ala, “İçişleri Bakanlığı Denildiğinde akla gelen negatif yetkililerdir. Osmanlı’da ve Tanzimat’tan önce de elbette belediyenin yerine getirdiği hizmetleri yerine getiren çok çeşitli yerel yönetim birimlerimiz vardı. Bugün itibarıyla belediyecilik yönetim sistemleri içinde merkezi bir konuma oturmuştur. Siz bin

yılın sorumluluğunu taşıyorsunuz demektir. Bir sürü hizmet verebilirsiniz ama 1000 yıllık şehri isteyerek kuramazsınız. Bunun için 1000 yıl geçmesi gerekir. O zaman böyle hızlı kentleşme, hızlı göç ve hızlı bir hayatın hüküm sürdüğü bizim dönemimizde yükümlülük mevcut mirası korumak ve gelecek nesillere aktarmaktır. Önce o mirası koruyacağız sonra da bugün ki insanların güncel mahalli ihtiyaçlarını en kaliteli şekilde sunmaya gayret edeceğiz” diye konuştu.

Kentler olarak çok hızlı kararlar alması gerektiğine değinen Bakan Ala, elektronik ortam sayesinde artık tüm şehirlerle rekabet halinde olunduğunun unutulmaması gerektiğini kaydetti. Bakan Ala konuşmasında vatandaşların yönetime katılmalarının önemine dikkat çekerek, artık o beldenin sivil toplum kuruluşları ve kamu kurumlarıyla yönetişim anlayışı çerçevesinde birlikte yönetim politikaları belirlenmesi gerektiğine işaret etti.

Bakan Ala, "Artık günümüzde çeşitli tiplerde yöneticiler var. Birincisi işleri yapar, yaptırır, inisiyatif alır. İkincisi çok meşguldür ancak ne yaptığını sayamaz, olanı biteni seyreder. Üçüncüsü ise zaten olup bitenden bile haberi olmayan yönetici tipidir. Tavsiyem birinci tip yönetici olmanızdır" dedi.

Belediyelerin yönetim sistemi içinde merkezi rol üstlenmesi kararının yeni büyükşehirlerin hayata geçirilmesinin açık bir göstergesi olduğuna değinen Bakan Ala, yeni yasa ile artık vatandaşın merciinin değiştiğini kaydetti. "Bundan sonra TBB ile çok yakın bir çalışma içinde olabiliriz. Biz İçişleri Bakanlığı olarak o negatif yetkileri bir kenara bakıp, pozitif adımlarla yapacağımız mevzuat değişikliği ve reformlarda TBB ile birlikte vatandaşlarımıza daha kalite hizmet sunma konusunda çalışma yürütebiliriz" şeklinde konuşan Bakan Ala, seçilmişlerin irade yetkisine sahip olmalı gerektiğini vurgulayarak "İradeyi ya halk, ya da halktan yetki alanlar kullanabilir" dedi.

Yerel yönetimlerin güçlenmesinin merkezi yönetimi de güçlendirdiğini ifade eden İçişleri Bakanı Efkân Ala, güçlü Türkiye'nin fonksiyonları ayrıştırılmış güçlü merkezi yönetim ve güçlü yerel yönetimlerle ortaya konacağını belirtti.

Çevre ve Şehircilik Bakanı İdris Güllüce ise belediyelerle en fazla ilgisi olan iki Bakanlıktan birinin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı olduğuna işaret etti. Uydu ile tüm Anadolu'yu ve yerleşim yerlerini fotoğraflayarak kent bilgi sistemine aktaracaklarını söyleyen Bakan Güllüce, "Artık belediyeler bir yıl içinde tamamlanacak bu sistem ile ayrı bir hizmet almadan, Bakanlığın ana bilgisayarı üzerinden bu verilere ulaşabilecek" dedi.

Belediye başkanlarına bazı hatırlatmalarda bulunan Bakan Güllüce, şöyle konuştu: "Belediye başkanlarımız kentsel dönüşüm alanını belirleyip bize sunduğunda, bu karar Bakanlar Kurulundan geçtikten bunun geri dönüşü yok. Halkla birlikte bu çalışmaları yürütüp, kesin çizgilerle dönüşüm alanları halkla beraber belirlenip Bakanlığımıza sonra sunulmalıdır. Belediye başkanlarımız Bakanlığımızın Kentsel Dönüşüm Alt Yapı Genel Müdürlüğümüzden bu konuda bilgi alabilirler. Ayrıca belediyelerimiz bizi Maliye Bakanlığı gibi düşünmekteler. Ancak bizim belirli bir bütçemiz var. Çevre cezaları için kesilen paralar çevreyi iyileştirmek için kullanıldığından belediyelerimize araç yardımı yapılmaktadır. Ancak bu da kısıtlı bir bütçe olduğundan öncelikle küçük ölçekli belediyelerimizden başlanmaktadır. Ayrıca turizm öncelikli yaklaşık 400 belediyeye ayrılmış bütçemizde toplam 11 milyon TL'dir".

“Belediyeler Kalkınma ve Demokrasiye Daha Çok Katkı Sunmalı,,

Dr. Kadir Topbaş

Toplantının açılışında konuşan Başkan Kadir TOPBAŞ, 1945’de bir dernek olarak kurulan ve bugün ciddi ölçekte hizmet veren TBB’nin yerel yönetimleri tek çatı altında toplayarak geleceğe birlikte yürüneceğinin altını çizdi.

“İnsanoğlu birçok yerleşim ve yönetim evrelerinden geçti. Kabileler, imparatorluk, diktatörlük gibi dönemler yaşadı.

Bugün demokratik bir süreç yaşamaktayız ve iyi ki demokrasi var. Arzumuz ileri demokrasiye ilerlemek, şeffaf katılımcı bir yerel yönetim anlayışını ortaya koymaktır” diyen Başkan Topbaş, gelişmiş ülkelerin yerel yönetimlerine verdikleri önemle bu mesafeleri aldıklarını kaydetti.

Hem millete, hem de başka ülkelere örnek olmak üzere çalışmalar yapılması gerektiğine değinen Başkan Topbaş, artık devletlerin değil şehirlerin yarıştığını söyleyerek 2005 yılında dünya nüfusunun yüzde 50 nispetinde kırsal ve kent nüfusu olarak dengelendiği konusunda bilgi verdi.

Başkan Topbaş; “O günden itibaren de şehirlerin nüfusu giderek artıyor. Bu süreçte kent yönetimleri doğru planlamalar yaparlarsa, planlı gelişmenin üzerinde hassasiyetle dururlarsa geleceğe daha farklı yürüyebiliriz. Türkiye’de bugüne kadar 5 yıllık kalkınma planları yapılırken maalesef ulusal kalkınma planları yapılmadı. Ülkemizin ana kararları anlamına gelen ulusal planlar olmadığı için bölgelerin nasıl gelişeceği, şehirlerin kendi özelliklerini nasıl ön plana çıkarabileceği bilinmiyordu. Bu nedenle yerel yöneticiler de şehirlere kendi bilgi ve becerileri kadar fonksiyon yükleyebildi ve hizmet edebildi. Sayın Başbakanımızın talimatıyla Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bu

eksikliği gidermeye çalışıyor. Kentlere göç planlı ve düzenli bir şekilde sağlanamadığı için şehirlerimizde halan devam eden dengesiz bir gelişim var. Yaşam alanlarını daha kaliteli hale getirmek zorundayız. Hedefi olmayan bir gemiye hiçbir rüzgar yardım edemez. Halka rağmen adım atılmazsa başarılı olunacaktır. İnsan her şeyi affeder ancak adam yerine konmamayı affetmez” dedi.

UCLG ve UNACLA Başkanlığı ve BM’deki çalışmalarına ilişkin meclis üyelerini bilgilendiren Başkan Topbaş, insanların kaderlerinin birbirine bağlı olduğuna değindiği konuşmasında bütün dünyada büyük şehirler başta olmak üzere ulaşım ve çevre konularının önem taşıdığını söyledi. Ülkenin hangi bölgesinde, hangi farklı ürün yetiştirilerek dünya piyasalarına açılabileceği konusunda TBB’de yapılan çalışmadan bahseden Başkan Topbaş, halkın emeğinin istihdama dönüştürülmesi halinde göçün de önüne geçilebileceğine işaret etti.

Hz. Mevlana’nın “Bir neslin geleceğini bir önceki nesil hazırlar” sözünü hatırlatarak planlama yapılırken tarım arazilerinin de korunması gerektiğini söyleyen Topbaş, “Çevre ile ilgili mücadele bize düşmektedir. 77 milyonluk büyük bir aile olduğumuzun bilinciyle hareket etmeliyiz. Yaşama, barınma ve inanç kutsaldır. İnsanların inançlarına, kültürüne ve diline bakmaksızın herkese eşit mesafede dengeli bir hizmet üretmek zorundayız.” dedi.

Başkan Topbaş konuşmasının sonunda seçilen belediye başkanlarını tebrik ederek “Yarınlar güzel olsun istiyoruz. Dünden ve bugünden farklı yarınlara birlikte yürüyelim” mesajını verdi.

Başkan Topbaş Yeniden Birlik Başkanlığına Seçildi

Türkiye Belediyeler Birliğinin Mahalli İdareler Genel Seçimlerinin ardından yapılan ilk Meclis Toplantısının açılış ve sertifika töreninin ardından toplantı gündemine geçildi. Yapılan seçimle Birliğimiz ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Dr.Kadir Topbaş Ankara’da düzenlenen toplantıda tek aday olarak

girdiği seçimde yeniden Birlik Başkanı seçildi. Birlik Başkanımız Dr. Kadir Topbaş başkanlığında görev yapacak Encümen Üyeleri için de seçim yapıldı.

TBB Meclis Üyeleri arasından en yaşlı üye olan Eskişehir Büyükşehir Belediye Başkanı Yılmaz Büyükerşen'in toplantıya katılamaması nedeniyle Kaş Belediye Başkanı Halil Kocaer'in divana başkanlık ettiği toplantıda en genç üyeler olan Şile Belediyesi Meclis Üyesi Eren Özdemir ve Bağcılar Belediyesi Meclis Üyesi Mehmet Ali Yılmaz divanda yer aldı.

Yeni Encümen Üyeleri şöyle; Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Menderes Türel, Erzurum Büyükşehir Belediye Başkanı Mehmet Sekmen, Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin, Ordu Büyükşehir Belediye Başkanı Enver Yılmaz, Elazığ Belediye Başkanı Mücahit Yanılmaz, Kırşehir Belediye Başkanı Yaşar Bahçeci, Osmaniye Belediye Başkanı Kadir Kara, Siirt Belediye Başkanı Tuncer Bakırhan, Altındağ Belediye Başkanı Veysel Tiryaki, Büyükçekmece Belediye Başkanı Hasan Akgün, Erbaa Belediye Başkanı Hüseyin Yıldırım, Karabağlar Belediye Başkanı Muhtin Selvitopu, Meram Belediye Başkanı Fatma Toru, Yenimahalle Belediye Başkanı Fethi Yaşar.

Önceki Dönem Encümen Üyelerine Teşekkür Plaketi

Meclis toplantısında ayrıca 2009-2014 dönemi TBB Encümen Üyelerine; İçişleri Bakanı Efkân Ala, Çevre ve Şehircilik Bakanı İdris Güllüce, TBB ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş ve E. Bakan, Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin tarafından plakeleri takdim edildi. Başkan Topbaş, "Bir önceki dönem güzel hizmetler verdiğimiz, yerel yönetimlerin güçlendirilmesi konusunda yürüttüğümüz faaliyetlere katkı veren belediye başkanları arkadaşlarıma teşekkür ediyorum. Hizmete girdiğimiz zaman siyasi kimlikten öte, eşit mesafede hizmet yürüttük. Bizim hizmet anlayışımız da bu var" dedi.

Toplantı gündemi kapsamında Birliğimiz faaliyetlerine ilişkin sunum TBB Genel Sekreteri Hayrettin Güngör tarafından bir sunum yapıldı. 2013 yılında Kanun'un verdiği yetki çerçevesinde yapılan faaliyetleri meclise arz eden Güngör, kurumsal kapasite ve personel durumuna ilişkin bilgiler verdi.

Daha sonra gündemde yer alan 2013 Yılı Kesin Hesabı, Tüzük Değişikliğinin Görüşülmesi, Gelecek Yıllara Yaygın Hizmet Yüklenmesi, Konukevi Konaklama Ücretinin Tespit Edilmesi, Kadro İhdası ve Sosyal Denge Sözleşmesi İçin Yetki Verilmesi konuları da görüşülerek karara bağlandı.

Toplantının dilek ve temenniler bölümünde söz alan TBB Meclis Üyesi belediye başkanlarımız ve meclis üyelerimiz de görüş ve önerilerini dile getirdi.

UCLG Yerel Zirvesini Başkan Topbaş Yönetti

Birliğimiz ve UCLG Dünya Teşkilatı Başkanı Kadir Topbaş, Liverpool'da UCLG 2014 Yönetim Kurulu Toplantısı'nı yönetti.

Kadir Topbaş'ın başkanlığında yapılan toplantıda dünyanın dört bir yanından belediye başkanları ve yerel yöneticiler yer aldı. Toplantıda UCLG'ye katılmak isteyen şehirler ve sürdürülen çalışmalar değerlendirildi.

'Küresel Şehir Liderleri Zirvesi' de Liverpool'da yapıldı

Başkan Kadir Topbaş, Liverpool'da düzenlenen BT Küresel Şehir Liderleri Zirvesi'ne de katıldı. Kadir Topbaş, zirve kapsamında düzenlenen "Büyüme ve Eşitlik" konulu panelde konuştu.

Başkan Topbaş, İstanbul'da yapılan yatırımları ve gelişmeleri anlattı. "Dünyada kendi kaynaklarıyla metro yapan tek belediye biziz" diyen Topbaş, ekonomik durgunluk dönemlerinde dahi durmayan yatırım ve hizmetler sayesinde İstanbul'da üretim ve istihdama önemli katkılar sunduklarına dikkat çekti.

Zirveye Liverpool Belediye Başkanı Joe Anderson, Manchester Belediye Başkanı Sir Richard Leese, Bogota Belediye Başkanı Gustavo Petro ve Beyrut Belediye Başkanı Bilal Hamad'ın da aralarında olduğu dünyanın çeşitli ülkelerinden yerel ve bölgesel yöneticiler katıldı.

Liverpool UCLG'ye üye oluyor...

İBB ve UCLG Başkanı Kadir Topbaş, panelin ardından Liverpool Belediye Başkanı Joe Anderson ile özel bir görüşme gerçekleştirdi. Topbaş, meslektaşına UCLG ve İstanbul'daki çalışmalarını ve projelerini anlattı. İs-

tanbul'daki gelişmeleri takip ettiğini vurgulayan Joe Anderson UCLG'nin insanlık ve şehirler adına önemli mesafeler kat ettiğini gördüğünü belirterek, "Liverpool olarak biz de UCLG'ye üye olmak istiyoruz. Prosedürler konusunda yardımcı olmanızı rica ediyoruz" dedi.

UCLG Yönetim Kurulu Üyesi belediyelerden oluşan TBB heyeti oturumlarda etkin rol aldı

Toplantıya UCLG Yönetim Kurulu Üyesi belediyelerden oluşan bir heyetle katılım sağlayan Bir-

liğimiz, toplantı ve oturumlarda etkin rol aldı. Özellikle Orta Doğu problemlerinden kaynaklı sıkıntıların görüşüldüğü Orta Doğu temalı toplantı heyet tarafından yakından takip edildi.

Toplantı boyunca farklı çalışma grupları tarafından sunumlar yapılırken programın son gününde Yönetim Kurulu toplantısı gerçekleştirildi.

Birlik Başkanımız Topbaş BM'de Yerel Yönetimlerin Önemi Anlattı

Birliğimiz ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş, Dünya Belediyeler Birliği (UCLG) Dünya Başkanı unvanıyla Birleşmiş Milletler (BM) Ekonomik ve Sosyal Konsey Toplantısı'nda (ECOSOC) bir konuşma yaptı.

BM Genel Sekreteri Ban Ki-Moon'un akıl adamlar gurubu niteliğindeki 26 kişilik 2015 Sonrası Kalkınma Gündemine dair Seçkin Kişiler Yüksek Düzeyli Paneli'nde görev yapan Başkan Topbaş, dünyadaki tüm yerel ve bölgesel yönetim ağlarını temsilen katılımcılara hitap etti.

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Ban Ki-Moon ile BM'nin üst düzey yöneticilerinin de katıldığı toplantıda dünyadaki yerel yönetimlerin sorunlarına değinen Başkan Topbaş, mega şehirlerin büyümenin asıl lokomotifleri olduğunu belirterek küresel sorunların çözümünde yerel yönetimlerin aktif olarak yer almasını arzu ettiklerini kaydetti. Gelecekte şehirlerin olağanüstü zorluklarla karşılaşacağını ve tüm insanların kaderlerinin birbirine bağlı olduğunu belirten Başkan Topbaş, problemlerin birlikte çözülmesi gerektiğine vurgu yaptı.

"Ekonomik ve sosyal eşitsizlikler giderilmeli,,

Dr. Kadir Topbaş

Konuşmasında kentleşme sorunlarını dile getiren Başkan Topbaş, "Sürdürülebilir kalkınma için sürdürülebilir kentleşme şarttır. Bütün küresel sorunlar nihayetinde yereldir" diye konuştu. Kentlerin kalkınma sorunlarının çoğunun merkezinde olduğuna değinerek, "Neredeyse bir milyar kent sakini

gecekondularda yaşamakta. Toplam enerji tüketiminin yaklaşık yüzde 80'i de kentlerde oluşmaktadır" dedi.

Kentlere hızlı ve önlenemez bir nüfus akışı olduğuna işaret eden Topbaş şöyle konuştu:

"Bunun çözümü, yerel yönetimlerin hükümetlerden alacağı destekle halkların yaşam alanlarını kaliteli yaşam düzeyine çekmektir. Biz de bunu devamlı savunduk. Benim başkanlığını yürüttüğüm dünya teşkilatı UCLG'de, dördüncü yıl münasebetiyle ciddi mesafeler aldık. Geçmişte buraya Paris Belediye Başkanının başkan olduğu dönemde geldiğimizde Sayın Kofi Annan'la görüşememiştik, sadece bir salon çıkışında ayaküstü bir görüşmemiz olmuştu. Ama şimdi Genel Sekreter ile görüşebiliyoruz ve konuları yerel bazda dile getirebiliyoruz".

Kadir Topbaş, büyümenin getirdiği ekonomik ve sosyal eşitsizliklerin giderilmesi için yerel yönetimlere önemli görevler düştüğünü belirterek, şehir yönetimlerinde düşük gelir gruplarının, azınlıkların ve ayrımcılığa uğrayanların daha fazla söz hakkı olması gerektiğine işaret etti.

"Yerel yönetimlere daha fazla yetki"

Sorunların yerelde hissedildiğini vurgulayan Topbaş, "Sorunlarla yerelde temas edildiğine göre çözümün de yerelde olması lazım. Bunun için hükümetlerin yerel yönetimlere daha fazla yetki vermesi, kaynak ayırması, yerel yönetimlerle paydaş olarak, birlikte hareket etmeyi sağlaması gerekiyor. Yerelden uzaklaştıkça, sadece merkezi yönetimlerin kararlarıyla gelişmek ve insanları mutlu etmek mümkün değil" ifadesini kullandı.

Daha önce BM Genel Kurulu'nun açılış oturumunda Siyasi Üst Kurul'a hitap etmek üzere davet edilen Topbaş, Birleşmiş Milletler Yerel Yönetimler Danışma Kurulu (UNACLA) Başkanlığı görevini de sürdürmektedir.

Avrupa Konseyi'nden Birliğimize Tebrik

Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi cinsel sömürü ve istismara karşı mücadelelerinde yerel yönetimlere rehberlik etmek amacıyla desteklediği "Beşte Bir Projesi"ne Birliğimiz de destek veriyor.

04 Haziran 2014 tarihinde gerçekleştirilen Türkiye Belediyeler Birliği 2014 yılı I. Olağan Meclis Toplantısında Birliğimizin projeye destek için bastırmış olduğu kitapçıklar ve broşürler dağıtıldı. Projenin yaygınlaştırılması amacıyla hazırlanan fuaye alanında kurulan standta ise katılımcılara Proje kapsamında yapılan çalışmalar hakkında bilgiler verildi. Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi Milli Heyet Başkanı Gaye Doğanoglu'nun da Projeye destek vermek amacıyla ziyaret ettiği standta katılımcılar büyük ilgi gösterildi.

Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi tematik sözcüsü Johan Van Den Hout, Birliğimizin Proje hakkındaki çalışmalarını takdir ettiğini ve tüm birliklerin bu tür girişimleri örnek alması gerektiğini belirtti.

Hout ayrıca "Özellikle diğer 46 Avrupa Konseyi üyesi ülkelerin Türkiye'yi bu konuda örnek almaları gerektiğini düşünüyorum. Tüm birliklerin üyelerine yönelik yaptıkları farkındalık çalışmalarında, TBB gibi etkin olmaları gerekir" dedi.

Ayrıntılı bilgi için:

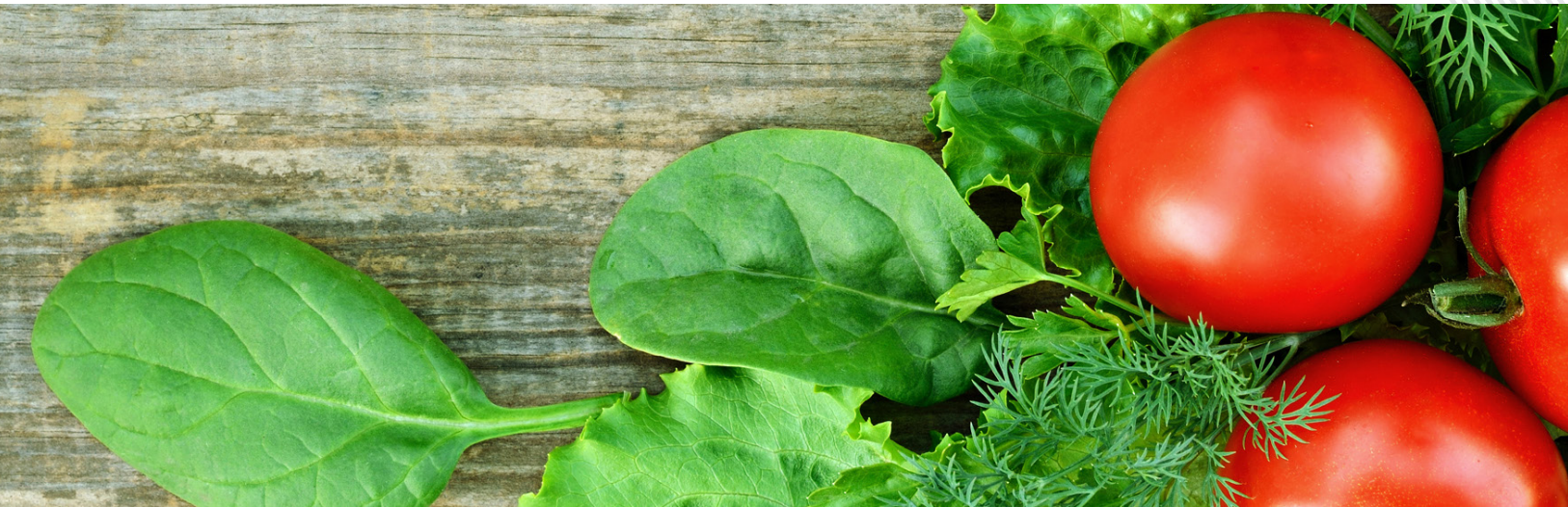
- TBB Beşte Bir Haberi : <http://www.tbb.gov.tr/basin-ve-yayin/haberler/20140605-birligimiz-beste-bir-projesine-destek-veriyor>
- Avrupa Konseyi Haberi : <http://www.congress-1in5.eu/en/page/184-the-union-of-turkish-municipalities-mobilises-its-members-to-stop-sexual-violence-against-children.html>
- Proje web sitesi : <http://www.5te1.cocukhaklariizleme.org/>

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'ndan Birliğimize Teşekkür Plaketi

Antalya'da düzenlenen Hal Kayıt Sisteminin tanıtımına ilişkin toplantı; "Tarladan Sofraya Ticarete Güven" sloganı ile yapıldı.

Gümrük ve Ticaret Bakanı Hayati Yazıcı ve Antalya Valisi Sebahattin Öztürk'ün katılımlarıyla gerçekleşen toplantıda; Hal Kanunu'nun uygulanmasına yönelik Birliğimizce yürütülen çalışmalar nedeniyle Birliğimize teşekkür plaketi takdim edildi. Antalya Valisi Sebahattin Öztürk tarafından sunulan teşekkür plaketi, Türkiye Belediyeler Birliği adına Genel Sekreter Yardımcısı Cevdet Sökmen aldı. Toplantıda konuşan Bakan Yazıcı; sebze ve meyvenin kayıt altına alınacağı Hal Kayıt Sistemi'nin Hal Kanunu'nun uygulama sürecinin en önemli unsuru olduğunun altını çizdi.

Hal Kayıt Sistemi'nin üretilen sebze ve meyvenin üreticiden tüketiciye ulaşıncaya kadarki her safhasının kayıt altına alınmasını sağladığını hatırlatan Bakan Yazıcı, bu yolla kayıt dışının engellenmiş olacağını ve ürünler için oluşturulan künyeler sayesinde tüketicilerin künyeye bakarak, o ürünün ne zaman, nerede üretilmiş olduğunu görebileceklerini ifade etti.

İl Özel İdarelerinin Kaldırılmasının Anayasa Açısından Değerlendirilmesi

Mustafa ÇAĞATAY

Anayasa Mahkemesi Genel Kurul Başraportörü

1982 Anayasası'nın 127'nci maddesinin birinci fıkrasında mahalli idarelerin il, belediye veya köy halkının mahallî müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları gene kanunda gösterilen seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzelkişileri oldukları; ikinci fıkrasında, kuruluş ve görevleri ile yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği; üçüncü fıkrasında, seçimlerinin 67'nci maddedeki esaslara göre beş yılda bir yapılacağı; aynı fıkranın son cümlesinde de büyük yerleşim merkezleri için özel yönetim biçimleri getirilebileceği; beşinci fıkrasında ise merkezî idarenin, mahallî idareler üzerinde, mahallî hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahallî ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla, kanunda belirtilen esas ve usuller dairesinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu kurala bağlanmıştır.

6/12/2012 günlü, 28489 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 12/11/2012 günlü, 6360 sayılı On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 1'inci maddesinin (5) numaralı fıkrasıyla¹ büyükşehir statüsünü haiz tüm illerde il özel idarelerinin tüzel kişiliği kaldırılmıştır.

Makalemizde, mahalli idareler yönünden önemli bir değişiklik niteliğindeki bu düzenlemenin Anayasa'nın 127'nci maddesi yönünden Anayasa'ya uygun olup olmadığı hususunu irdelemeye çalışacağız².

1. İL ÖZEL İDARESİ

5302 sayılı İl Özel İdare Kanunu'nun 3'üncü maddesinde il özel idaresi, il hal-

1) Söz konusu kural şöyledir "(5) Birinci, ikinci ve dördüncü fıkrada sayılan illerdeki il özel idarelerinin tüzel kişiliği kaldırılmıştır."

2) Söz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu ve iptal edilmesi yönündeki başvuruyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, henüz gerekçesi yayımlanmayan 12.9.2013 tarih ve E.2013/19, K. 2013/100 sayılı kararıyla, kuralın Anayasa'ya aykırı olmadığına karar vermiş ise de makalemizde bu karardan bağımsız olarak konu ele alınmaya çalışılmıştır.

kinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idarî ve malî özerkliğe sahip kamu tüzel kişiliği olarak tanımlanmıştır.

1.1. Kısa Tarihçe

İl özel idaresi 1864 yılında yürürlüğe konulan "Teşkil-i Vilâyet Nizamnamesi" ile kurulmuştur.

Söz konusu Nizamname'de, her ilde valinin başkanlığında, din farkı gözetilmeden o bölge halkından oluşan, mahalli nitelikteki sınırlı ve sayılı konularda görüş ve dilekleri tesbit eden bir organ olarak Genel Meclisler ihdas edilmiştir. 1870 yılında yürürlüğe giren "İdare-i Umumiye-i Vilâyet Nizamnamesi"yle mevcut Nizamname kaldırılmıştır. Her iki Nizamname'nin de idare hukuku bakımından önemli ve belirgin özelliği, kesin kararın tek ve mutlak iradeye, ya-

ni padişahın onayı koşuluna bağlı tutulmasına ve tüzelkişiliğin bulunmamasına karşın, yerel iradenin kendi sorunları ve gereksinimleri üzerinde sınırlı biçimde de olsa söz sahibi olmaya başlaması dönemini açması, bir bakıma katılımcı yönetime kapıyı aralamasıdır.

İl özel idareleri, 13 Mart 1329 (1913) tarihli İdare-i Umumiye-i Vilâyet Kanun-u Muvakkat ile birlikte yasal dayanağa kavuşmuştur.

Söz konusu Kanun'un il genel idaresini düzenleyen 1 ilâ 74'üncü maddeleri, 18 Nisan 1929 tarih ve 1426 sayılı Vilâyet İdare-i Kanunu ile yürürlükten kaldırılmış, ancak il özel idaresini düzenleyen 75 vd. maddelerine dokunulmamıştır. Adı geçen Kanun, 16 Mayıs 1987 tarih ve 3360 sayılı Kanun ile değişikliğe

uğramış ve adı da “İl Özel İdaresi Kanunu” olarak değiştirilmiş ise de bu Kanun da 22 Şubat 2005 tarih ve 5302 sayılı “İl Özel İdaresi Kanunu” ile yürürlükten kaldırılmıştır.

1.2. Kuruluşu ve Organları

İl özel idaresinin kuruluşu herhangi bir şekle tabi değildir. Bir coğrafi bölgede yeni bir ilin kurulmasıyla il özel idaresi de kendiliğinden kurulur. Nitekim 5302 sayılı Kanun’un 4’üncü maddesinde de “*İl özel idaresi, ilin kurulmasına dair kanunla kurulur ve ilin kaldırılmasıyla tüzel kişiliği sona erer*” hükmü yer almaktadır.

5302 sayılı Kanun’un 3’üncü maddesine göre, il özel idaresinin organları; il genel meclisi, il encümeni ve validen oluşmaktadır. Kanun’un 9’uncu maddesine göre il genel meclisi, il özel idaresinin karar organıdır ve ilgili kanunda gösterilen esas ve usullere göre ildeki seçmenler tarafından seçilmiş üyelerden oluşur. İl genel meclisi üyelerinin seçimine ilişkin usul ve esaslar 18 Ocak 1984 tarih ve 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetlerinin Seçimi Hakkında Kanun’da düzenlenmiştir. Anayasa’nın 127/3’üncü maddesine göre, üyelerin görev süresi beş yıldır. Kanun’un il genel meclisine ilişkin gerçekleştirdiği önemli değişikliklerden biri, valinin il genel meclisinin başkanı olma sıfatına son vermesidir. 5302 sayılı Kanun’un 11’inci maddesine göre, il genel meclisi, seçim sonuçlarının ilanı izleyen beşinci gün kendiliğinden toplanacak ve kendi üyeleri arasından, gizli oyla, ilk iki yıllık süre için meclis başkanı seçecektir.

İl özel idaresinin organı olarak düzenlenen il encümeninin, organlığının türü tartışmalıdır. 5320 sayılı Kanun’un 25’inci maddesinde, yalnızca il encümeninin kimlerden oluşacağı belirtilmiş, bunun

dışında il özel idaresinin karar ya da yürütme organı olduğu konusunda bir hükme yer verilmemiştir. Düzenlemeye göre, il encümeni valinin başkanlığında, il genel meclisinin her yıl kendi üyeleri arasından bir yıl için gizli oyla seçeceği beş üye ile biri malî hizmetler birim amiri olmak üzere valinin her yıl birim amirleri arasından seçeceği beş üyeden oluşur.

Doktrinde bazı yazarlar, il encümeninin bir karar organı olduğunu ve encümende atanmış bürokratların bulunmasının, mahalli idarelerin karar organlarının seçmenler tarafından seçilen kişilerden oluşturulmasını öngören Anayasa’nın 127/1’inci maddesine aykırı olduğunu ileri sürmektedirler³.

Buna karşılık, aksi görüşe savunan bazı yazarlar ise il encümeninin il özel idaresinin yürütme organı olduğunu ileri sürmektedirler⁴.

Kanaatimizce, maddede il encümeninin organlık türüne ilişkin bir hüküm bulunmamakla birlikte, maddenin gerekçesinde⁵, il encümeninin il özel idaresinin yürütme organı olduğu açıkça ifade edildiğinden, aksi yöndeki görüşe itibar etmemek gerekir.

Vali, il özel idaresinin başı ve tüzel kişiliğinin temsilcisidir (m. 29). Vali il genel meclisi ve encümeninin görevlerini uygulayan kişi olması nedeniyle, il özel idaresinin yürütme organıdır. Valinin görevleri, 5320 sayılı Kanun’un 30’un-

3) Turan YILDIRIM, *Türkiye’nin İdari Teşkilatı*, İstanbul, 2005, s. 190; Ramazan YILDIRIM, *İdare Hukuku Dersleri I*, Mimoza Yayınları, Konya, 2005, s. 83; GÖZLER, *İdare...*, s. 400.

4) Halil KALABALIK, *Avrupa Birliği Ülkeleriyle Karşılaştırmalı Yerel Yönetim Hukuku, Teori-Uygulama, Seçkin Yayıncılık*, Ankara, 2005, s. 429.

5) Gerçekten de 26. maddenin gerekçesinde “Encümenin görev ve yetkileri yeniden düzenlenerek yürütme organı olma niteliği daha netleştirilmekte ve mevcut İl Özel İdaresi Kanununda öngörülen meclis yerine karar alma yetkisi bu Tasarıyla tümüyle kaldırılmaktadır. Sonuç olarak karar organı olan meclis ile yürütme organı olan encümen arasındaki ayırım netleştirilmiştir.” şeklinde ibarelere yer verildiği görülmektedir. (<http://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem22/yil01/ss583m.htm> (20.6.2014)).

cu maddesinde ayrıntılı biçimde gösterilmiştir. 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 6'ncı maddesine göre, valiler İçişleri Bakanlığı'nın inhası, Bakanlar Kurulu'nun kararı ve Cumhurbaşkanı'nın tasdiki ile atanırlar ve aynı usulle görevlerinden alınırlar.

5302 sayılı Kanun, il genel meclisi kararlarının kesinleşmesi için kararların valinin onayından geçme zorunluluğu kaldırılmıştır. Kanun'un 15'inci maddesine göre, il genel meclisi tarafından alınan kararların tam metni en geç beş gün içerisinde valiye gönderilmektedir. Valiye gönderilmemiş meclis kararı yürürlüğe girmemektedir. Vali, hukuka aykırı bir durum tespit ettiği takdirde, tekrar görüşülmek üzere kararı il genel meclisine iade etmektedir. Yeniden görüşül-

mesi istenilmeyen ve yeniden görüşülerek il genel meclisinin üye tam sayısının salt çoğunluğuyla ısrar edilen kararlar kesinleşmektedir. Dolayısıyla, il özel idareleri üzerindeki önemli ve belirgin bir idari vesayet uygulamasına son verilmiş ve il özel idarelerinin özerklikleri açısından önemli bir değişiklik yapılmıştır.

1.3. Görev ve Yetkileri

İl özel idaresinin görev alanı, ilin sınırlarını kapsamaktadır (m.5). İl özel idaresinin görev ve sorumluluklarının neler olduğu 5302 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesinde il özel idaresinin görevleri il sınırları içinde ve belediye sınırları içinde olmak üzere ikili bir ayırıma tabi tutulmuştur..

Maddenin gerekçesinde, il özel idarelerinin görev ve yetkilerinin Anayasa'nın 127'nci maddesi ile Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nda öngörülen ilkelere uygun olarak yeniden düzenlendiği, maddede özel idarenin görev ve yetkilerinin tek tek sayılmak yerine hizmet alanları belirtmek suretiyle ve kanunlarla açıkça başka bir kurum ve kuruluşa verilmeyen mahallî müşterek nitelikli her türlü görev ve hizmetin özel idarelerce yapılmasının öngörüldüğü ifade edilmiştir⁶.

6) <http://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem22/yil01/ss583m.htm> (20.6.2014).

Buna göre il özel idaresi mahallî müş-terek nitelikte olmak şartıyla;

- Gençlik ve spor Sağlık, tarım, sanayi ve ticaret; Belediye sınırları il sınırı olan Büyükşehir Belediyeleri hariç ilin çevre düzeni plânı, bayındırlık ve iskân, toprağın korunması, erozyonun önlenmesi, kültür, sanat, turizm, sosyal hizmet ve yardımlar, yoksullara mikro kredi verilmesi, çocuk yuvaları ve yetiştirme yurtları; ilk ve orta öğretim kurumlarının arsa temini, binalarının yapım, bakım ve onarımı ile diğer ihtiyaçlarının karşılanmasına ilişkin hizmetleri il sınırları içinde,
- İmar, yol, su, kanalizasyon, katı atık, çevre, acil yardım ve kurtarma; orman köylerinin desteklenmesi, ağaçlandırma, park ve bahçe tesisine ilişkin hizmetleri belediye sınırları dışında yapmakla görevli ve yetkilidir.

2. ANAYASA'NIN 127'NCİ MADDESİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRME

Kanun Tasarısı'nın genel gerekçesinde il özel idarelerinin kaldırılmasıyla ilgili olarak;

"Kanun Tasarısıyla getirilen düzenleme çerçevesinde ilçe belediye sınırları ilçe sınırına, büyükşehir belediye sınırları da il mülki sınırına genişlediği için yerel yönetimlerle ilgili temel metinlerde bu yeni duruma uygun biçimde düzenleme yapma ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Bu doğrultuda, Kanun Tasarısında yerel yönetimlerle ilgili mevzuatta bu ihtiyacı karşılayacak nitelikte düzenleme yapılmıştır."

şeklinde ifadelere yer verilmiştir. Kuralla ilişkin gerekçede ise yeterli bir açıklamaya yer verilmemiştir. Görül-

düğü üzere, Tasarı'nın genel gerekçesinde il özel idarelerinin kaldırılma gerekçesi olarak büyükşehirler belediye sınırlarının il mülki sınırlarına genişletilmesi olgusuna dayanılmaktadır.

Kuralla yapılan düzenlemeye kadar, doktrinde il özel idarelerinin kaldırılmasının Anayasa'ya aykırılığı konusunda neredeyse her hangi bir tartışmanın yapılmadığını söyleyebiliriz. İl özel idarelerinin zamanla kendisine tanınan işlevleri yerine getiremediği, gelişmelere ayak uyduramadığı için çağın gerisinde kaldığı, il özel idarelerinin görev alanına giren birçok kamu hizmetinin zamanla merkezi yönetime veya merkezi yönetimin yapısı içinde oluşturulan kamu otoritelerine aktarılması sonucunda etkisiz hale geldiği⁷ ve toplumun gereksinimlerine yeterli katkıyı sunamadığı için kaldırılması yönünde tartışmalar yapılmış ise de bu kurumun kaldırılmasının anayasal açıdan sorun teşkil edip etmediği üzerinde pek durulmamıştır.

Gerçekten de literatür incelendiğinde, mahalli idarelerin il özel idaresi, belediye ve köy olarak sınıflandırıldığını ancak bu sınıflamanın anayasal açıdan derinlemesine olarak irdelenmediğini görmekteyiz.

Bu konuda istisnai olarak görüş serdeden kişilerden birinin Nuri TORTOP olduğunu görmekteyiz. TORTOP, 1961 Anayasası döneminde il özel idaresinde yapılan değişiklikleri incelediği makalesinde, özel idarelerin anayasal bir kurum olduğunu ve kaldırılmalarının Anayasa değişikliğini gerektirdiğini ileri sürmüştür⁸.

7) Mustafa Kara, Mustafa GÖRÜN, "Kırsal Kalkınmada İl Özel İdarelerinin, Köylere Hizmet Götürme Birliklerinin ve İlçe Yönetimlerinin Rolü ve Bazı Uygulamalar", Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Y.2008, C. 13, S. 1, s. 415. Benzer tespit ve değerlendirmeler için bkz., TODAİE tarafından 1991 yılında hazırlanan Kamu Yönetimi Araştırması Genel Raporu (KAYA), TODAİE Yayını, Ankara, 1991, s. 180.

8) Nuri TORTOP, "İl Özel İdarelerinin Durumu ve Yeni Getirilen Değişiklikler", Amme İdaresi Dergisi, Y. 1969, C.2, S. 1, s. 3.

Anayasa'nın 127'nci maddesinde "il özel idaresi" terimi açıkça geçmemektedir. Maddenin gerekçesinde de⁹ "il" ibaresinden neyin kastedildiğine ilişkin bir açıklamaya yer verilmediği görülmektedir.

Uygulamada ve doktrinde kuralda geçen "il" ibaresinin, Anayasa'nın 126'ncı maddesinde merkezi idarenin taşra teşkilatı olarak öngörülen il genel idaresinden farkını ortaya koymak için, "il özel idaresi"ni ifade ettiği noktasında tam bir görüş birliği bulunmakla birlikte, Anayasa'nın hiçbir maddesinde "il özel idaresi" kavramı kullanılmamıştır.

Anayasa'nın 127'nci maddesinin lafzından il özel idarelerinin Anayasa'da açık bir şekilde düzenlenmediği sonucu çıkmakla birlikte kuralı tarihsel açıdan da bir yoruma tabi tutmak gerekmektedir.

Anayasa'nın 127'nci maddesi, Danışma Meclisi'nin Tasarısı'nda 155'inci madde olarak yer almıştı.

Maddenin birinci fıkrası *"Mahalli idareler, il, belediye veya köy halkının ortak mahalli ihtiyaçlarını karşılayan ve genel karar organları halk tarafından seçilen, kamu tüzel kişileridir."* şeklindeydi.

Anayasa Komisyonu Raporunda *"Bugüne kadar Anayasalarımızda yer almış mahalli idare birimleri, herhangi bir değişiklik yapılmadan aynen kabul edilmiştir. Ancak, büyük yerleşim merkezleri için özel yönetim biçimleri getirilmesine imkan*

9) Danışma Meclisinin maddeye ilişkin gerekçesinde sadece "Bugüne kadar Anayasalarımızda yer almış olan mahalli idare birimleri, herhangi bir değişiklik yapılmadan, aynen kabul edilmiştir." şeklinde bir gerekçeye yer verildiği görülmektedir.

tanınmıştır." ibaresine yer verildiği görülmektedir¹⁰.

Danışma Meclisinin 07/09/1982 tarih ve 145'inci birleşiminde 155'inci madde görüşülmüştür.

Bu görüşmede Mehmet AYDAR tarafından verilen Önerge'yle, il özel idaresinin madde metninden çıkarılması istenmiştir. Önerge şöyledir¹¹:

"Anayasa tasarısının 155'inci maddesinin birinci fıkrasının aşağıdaki şekilde düzenlenerek, il özel idarelerinin, mahallî idare birimi olmaktan çıkarılmasını arz ederim.

'Madde 155. - Mahallî idareler, belediye veya köy halkının ortak mahallî kamu ihtiyaçlarını karşılayan, icra organları merkezî idare tarafından atanan, genel karar organları halk tarafından seçilen, kamu tüzel kişileridir.'"

Söz konusu Önerge'ye karşı aleyhte söz alan Fahri ÖZTÜRK, özel idare, belediye ve köylerden oluşan mahallî idarelerden il özel idarelerinin kaldırılması fikrinin çok yanlış olduğu, il özel idarelerinin önemli görevler ifa ettiği ancak zamanla çağın gerisinde kaldığını ancak bu idarelerin kaldırılması yerine gelişen ve değişen şartlara göre yeniden düzenlenmesi gerektiği gerekçesiyle karşı çıkmıştır.

Keza A. Asım İĞNECİLER de il özel idarelerinin kaldırılmasına karşı çıkmıştır¹².

Anayasa Komisyonu Başkanvekili Feyyaz GÖLCÜKLÜ de *"Sayın Başkanım, değerli arkadaşlarım, Aydar arkadaşımızın önergesine katılmıyoruz efendim. İl özel idarelerinin muhafazası ge-*

10) Danışma Meclisi Tutanak Dergisi (DMTD), C. 7, S.S.166'ye birinci ek, s. 55.

11) DMTD, C. 9, s. 688.

12) DMTD, C. 9, s. 693.

rektiği kanaatindeyiz” şeklinde beyanda bulunmuştur¹³.

Önerge sahibinin görüşünde ısrar etmesi üzerine Anayasa Komisyonu Başkanvekili Feyyaz GÖLCÜKLÜ tekrar söz alarak aynen “..Bir kuruluşun yeterli gelir kaynaklarına sahip bulunamaması sebebiyle kendisine yüklenen görevleri gereği gibi, şimdiye kadar yerine getirememesi bir şeydir, bu sebeple bu kuruluşun kaldırılmak istenmesi buna dahil bir husustur. Bu kuruluşun bizatihi yararlı olup olmadığı ayrı bir şeydir. Belki, kaynak noksanlığı sebebiyle belki diğer başka sebeplerde buna ilave edilmek suretiyle il özel idareleri tam manasıyla görevlerini yerine getirmemiş bulunabilirler. İhtirazî kayıtlı söylüyorum; ama bu, bu müessesenin kaldırılması için yeterli bir sebep olarak görülüyor. Komisyonumuzca. Arz ederim”

şeklinde beyanda bulunmuştur¹⁴. Sonrasında yapılan oylamada ise Önerge reddedilmiştir.

Danışma Meclisinin kurala ilişkin gerekçesinde geçen “Bugüne kadar Anayasalarımızda yer almış olan mahallî idare birimleri, herhangi bir değişiklik yapılmadan, aynen kabul edilmiştir” şeklindeki ifadeden de yasal dayanağı Osmanlı Döneminde çıkarılan 13 Mart 1329 (1913) tarihli İdare-i Umumiye-i Vilayat Kanun-u Muvakkat’a dayanan ve Cumhuriyet Döneminde çıkarılan kanunlarla devam ettirilen il özel idarelerinin kastedildiği anlaşılmaktadır.

Görüldüğü üzere, kuralın yasalaşma sürecinin incelenmesinden Anayasa’nın 127’nci maddesinin birinci fıkrasında geçen “il” ibaresinin “il özel idaresi”ni ifade ettiği anlaşılmaktadır. Ancak, normun yapıldığı tarihsel bağlamdaki değişkenler ve dikkate alınan parlamento görüşmelerinin normatif değil olgusal-siyasal değerler taşıdığı, anayasa-

13) DMTD, C. 9, s. 693.

14) DMTD, C. 9, s. 694.

nın yorumunda anayasa metninin salt halkoylaması sonucunda kabul edilmesi olgusunun anayasa yapım sürecinde kurucu mecliste yapılan tartışmaları değersizleştirdiği, yasa sama sürecine katılan organların ya da bu organların üyelerinin öznel düşüncelerinin yorumda belirleyici olmayacağı, tarihsel yorumun nesnel yorum yöntemleri olan lafzi, amaçsal (teleolojik) ve sistematik yorumla ulaşılan sonuçları doğruladığı ya da yalnızca bu yorum yöntemleriyle ortadan kaldırılamayan kuşkuyla giderdiği ölçüde değer taşıyacağı¹⁵ olgusu gözden uzak tutulmamalıdır.

Bu bağlamda, Anayasa'nın 127'nci maddesinde, il halkı, belediye halkı ve köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarının farklılık ve değişkenliği gözetilerek, üç tür mahalli idare yapılanmasına yer verildiğini görmekteyiz. Anayasa Mahkemesi de 24/09/2008 günlü, E. 2005/90, K. 2008/146 sayılı kararında *Anayasa'da mahalli idare türlerinin, köy yönetimi, belediye yönetimi ve il özel idaresi olmak üzere üç tür olduğu* yönünde bir belirlemede bulunmuştur. Ancak, Anayasa'da bir ilde mutlaka üç tür mahalli idare türünün aynı anda olması gerektiğine ilişkin açık bir hükmün de bulunmadığı dikkate alınmalıdır.

Anayasa'nın 127'nci maddesinde belirtilen üç tür mahalli idare türünün aynı anda bulunması gerektiğinin kabul edilmesi durumunda, örneğin daha önce İstanbul ve İzmit illerinde olduğu gibi, bir ilde fiilen şehir içinde kalmış köylerin tüzel kişiliklerinin kaldırılması Anayasa değişikliği yapılmadan mümkün hale

gelemeyecektir. Böyle bir düşüncenin kabulü halinde, yasa koyucunun belediyeyi köye köyü belediyeye dönüştürme yetkisinin sınırlarının ne olacağı sorusunun da cevaplanamayacağı açıktır.

Diğer taraftan, Anayasa'nın 127'nci maddesinin üçüncü fıkrasının son cümlesindeki "*Kanun, büyük yerleşim merkezleri için özel yönetim biçimleri getirebilir.*" kuralı uyarınca, "*büyük yerleşim merkezleri*" yönünden Anayasa'nın 127'nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen il, belediye veya köy idaresi dışında, özel yönetim biçimleri de getirilebileceği, anayasal açıdan da kabul edilmiş bir durumdur.

GÖZLER, fıkra metninde açıkça yer almasa da kuralda geçen "il" ibaresinin "il özel idaresi"ni ifade ettiğini, Anayasa'da "il", "belediye" ve "köy" olmak üzere üç çeşit mahalli idare olduğunu, il özel idaresinin üzerinde kurulacağı "il" in ne olduğu Anayasa'nın 126'ncı maddesinde tanımlandığını, Anayasa'nın 126'ncı maddesi uyarınca Türkiye'nin illere ayrılmak zorunda olduğunu ve 127/1'nci madde gereğince de her "il" halkının mahallî müşterek ihtiyaçlarının karar organları kendileri tarafından seçilen kamu tüzel kişileri tarafından karşılanması gerektiğini, bu nedenle de Türkiye'de "il" denen bölümler oldukça her il için bir il özel idaresinin olması gerektiğini, il özel idarelerinin kaldırılmasının Anayasa'ya aykırı olduğunu ileri sürmektedir¹⁶.

Ancak GÖZLER tarafından ileri sürülen bu görüşe il özel idarelerinin Anayasa'nın 127'nci maddesinde dayanağı bulunduğu ilişkin değerlendirmeler bakımından katılmakla birlikte, il

15) Bertil Emrah ODER, *Anayasa Yargısında Yorum Yöntemleri*, Beta Basın Yayın Dağıtım, İstanbul, 2010, s. 88. ve 90. .

16) Kemal GÖZLER, "6360 Sayılı Kanun Hakkında Eleştiriler:Yirmi Dokuz İlde İl Özel İdareleri ve Köylerin Kaldırılması ve İlçe Belediyelerinin Büyükşehir İlçe Belediyesi Haline Dönüştürülmesi Anayasamıza Uygun mudur?", *Legal Hukuk Dergisi*, C. 11, S. 122, Şubat 2013, s. 40-41.

özel idarelerinin hiçbir şekilde yasayla kaldırılamayacağı yönündeki görüşüne katılamamaktayız. Yasa koyucu, mahalli idarelerin kuruluş esaslarını, maddi ve usule ilişkin çerçeveyi belirlemek koşuluyla, ölçek sorununu dikkate alarak, daha etkin ve verimli bir kamusal hizmet sağlamak amacıyla, mahalli idarelerin özerkliği ilkesini de gözetererek, bir belediyenin ya da köyün tüzel kişiliğini kaldırabileceği, belediyeyi köye, köyü belediyeye dönüştürebileceği gibi, aynı şekilde il özel idarelerinin de tüzel kişiliğine son verebilir¹⁷. Anayasa'nın 127'nci maddesinin aradığı temel koşul, il halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarının Anayasa'nın belirtilen ölçüt ve ilkeleri üzerinde barındıran mahalli idare birimlerince yerine getirilecek olmasıdır. Bir başka ifadeyle önemli olan husus, mahalli idare birimin mutlaka il özel idaresi adını taşıması olmayıp, adı ne olursa olsun Anayasa'nın 127'nci maddesinde belirtilen özelliklere sahip olmasıdır.

Esasen Anayasa'da mahalli müşterek ihtiyaçların ne tür bir mahalli idare birimince yerine getirileceğine ilişkin açık bir belirleme yoktur. Bir başka ifadeyle, bu husus yasa koyucunun takdirine bırakılmıştır. Mahalli müşterek ihtiyaçların hangi mahalli idare birimince yerine getirileceği noktasında yasa koyucunun takdir hakkı bulunmakla birlikte, kuşkusuz bu takdir hakkının mahalli idarelerin özerkliği ilkesi ile mahalli müşterek ihtiyacın müştereklik nispetine bağlı olarak, ölçek sorununu dikkate alarak, daha etkin ve verimli bir kamusal hizmet sağlamak amacıyla kullanılması gerekmektedir¹⁸.

17) Anayasa Mahkemesinin 31.10.2008 günlü, E. 2008/34, K. 2008/153 sayılı kararı.

18) Anayasa Mahkemesinin 25.1.2007 günlü, E. 2004/79, K. 2007/6 sayılı kararı.

6360 sayılı Kanun uyarınca büyükşehirlerin sınırlarının il mülki sınırlarıyla aynileştirilmesi sonucunda ve buna bağlı olarak il özel idarelerinin belediye sınırları dışında mahalli nitelikte görevleri sona ermiştir. Buna karşılık, il özel idaresinin belediye sınırları içindeki görevlerinin büyük bölümü Kanun'un 28/A maddesi uyarınca yeni kurulan Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına verilmiştir. Dolayısıyla büyükşehir belediye sınırlarının il mülki sınırlarıyla aynileştirilmesi ve il özel idaresinin kaldırılması sonucunda, il özel idaresince karşılanan mahalli müşterek ihtiyaçlar, yine bir mahalli idare birimi olan büyükşehir belediyesince yerine getirilecektir. Bu durumda, il özel idarelerin kaldırılmasının Anayasa'nın 127'nci maddesine aykırı bir yönünün bulunduğu söylenemez.

Kaynakça

1. Bertil Emrah ODER, *Anayasa Yargısında Yorum Yöntemleri*, Beta Basın Yayım Dağıtım, İstanbul, 2010.
2. Danışma Meclisi Tutanak Dergisi (DMTD), C. 7 ve 9.
3. Halil KALABALIK, *Avrupa Birliği Ülkeleriyle Karşılaştırmalı Yerel Yönetim Hukuku, Teori-Uygulama, Seçkin Yayıncılık*, Ankara, 2005.
4. Kamu Yönetimi Araştırması Genel Raporu (KAYA), TODA-İE Yayını, Ankara, 1991.
5. Kemal GÖZLER, "6360 Sayılı Kanun Hakkında Eleştiriler:Yirmi Dokuz İlde İl Özel İdareleri ve Köylerin Kaldırılması ve İlçe Belediyelerinin Büyükşehir İlçe Belediyesi Haline Dönüştürülmesi Anayasamıza Uygun mudur?", *Legal Hukuk Dergisi*, C. 11, S. 122, Şubat 2013.
6. Mustafa Kara, Mustafa GÖRÜN, "Kırsal Kalkınmada İl Özel İdarelerinin, Köylere Hizmet Götürme Birliklerinin ve İlçe Yönetimlerinin Rolü ve Bazı Uygulamalar", *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, Y.2008, C. 13, S. 1.
7. Nuri TORTOP, "İl Özel İdarelerinin Durumu ve Yeni Getirilen Değişiklikler", *Amme İdaresi Dergisi*, Y. 1969, C.2, S. 1..
8. Turan YILDIRIM, *Türkiye'nin İdari Teşkilatı*, İstanbul, 2005, s. 190; Ramazan YILDIRIM, *İdare Hukuku Dersleri I*, Mimoza Yayınları, Konya, 2005.
9. <http://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem22/yil01/ss583m.htm> (20.6.2014).

Türk İsveç Yerel Yönetimler Ortaklığı Programı Ara Dönem Toplantısı

Birliğimiz ve İsveç Yerel Yönetimler ve Bölgeler Birliği (SALAR) iş birliğinde yürütülen TUSELOG programı kapsamında 05-07 Mayıs 2014 tarihleri arasında İstanbul'da Türkiye-İsveç Yerel Yönetimler Ortaklığı Programı Belediye Ortaklıkları Ara Dönem Toplantısı gerçekleştirildi.

TUSELOG programı kapsamında Haziran 2013 tarihinde resmi olarak başlatılan iş birliği projelerinin de bugüne kadar yürütülen faaliyetlerin ve proje sonuçlarına ilişkin geline noktanın değerlendirilmesi amacıyla düzenlenen toplantının açılış konuşmaları İsveç Başkonsolosu Jens Odlander ve Birliğimiz Genel Sekreteri Hayrettin Güngör tarafından yapıldı.

İsveç Başkonsolosu Jens Odlander açılışta yaptığı konuşmasında Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliği süreciyle ilgili değerlendirmelerde bulundu. "Avrupa'nın Türkiye'ye ihtiyacı var. İsveç olarak Türkiye'nin AB tam üyelik sürecini destekliyoruz" diyen Başkonsolos Odlander, Avrupa Birliği ile yapılan istişarelerin daha canlı tutulmasını beklediklerini ve gençlerin de bu sürece dahil edilmesi gerektiğine inandıklarını belirtti. Odlander toplantıyla ilgili olarak "İsveç Türkiye'nin dostudur. Bu toplantı da dostane ilişkimizin bir göstergesidir" dedi. Odlander konuşmasını İsveç Başkonsolosluğu'nun Türkiye'deki çalışmalarıyla ilgili bilgiler vererek sürdürdü.

TBB Genel Sekreteri Hayrettin Güngör konuşmasında 30 Mart 2014 tarihinden itibaren sınırları ve görev alanları genişleyen belediyelerimizin daha fazla rehberlik ve iş birliğine ihtiyaç duyduğunu belirterek; "Türkiye'de belediyecilik alanında yürütülen reform süreci ve Türkiye Belediyeler Birliği'nin bu reform sürecini desteklemek için üstlendiği rol göz önüne alındığında TUSELOG tam da amacına uygun bir program olarak karşımıza çıkmaktadır" dedi. "TUSELOG programı kapsamında yapılan iş birlikleri ile bugüne kadar

"TUSELOG Programı ile bugüne kadar pek çok deneyim elde ettik,"
Hayrettin Güngör

"Avrupa'nın Türkiye'ye ihtiyacı var,"
Jens Odlander

pek çok deneyim elde ettik” diyen Genel Sekreter Güngör sözlerini şöyle sürdürdü: “Bu deneyimlerimiz, başarılı iş birlikleri kurulmasının, ulusal düzeyde arzu edilen sonuçlara ulaşmak için güçlü bir proje yönetimi ve koordinasyonunun ne kadar önemli olduğunu bize göstermektedir.” Program kapsamında 5 İsveç belediyesi ile 19 Türk belediyesinin birlikte gelecek vaadedilen projelere imza attığını ifade eden Güngör, projeler uygulanırken vatandaş katılımı, toplumsal cinsiyet eşitliği, Avrupa Birliği ve saydamlık gibi konuların sürece dahil edilmesinden duyduğu memnuniyetini dile getirdi. Güngör konuşmasında TBB’nin TUSELOG programı kapsamında gerçekleştirdiği diğer faaliyetlerle ilgili de katılımcıları bilgilendirdi.

Açılış konuşmalarının ardından Trabzon Büyükşehir Belediyesi tarafından hazırlanan “Trabzon Kamu Hizmetleri Vatandaş Karnesi” konulu tematik bir sunum gerçekleştirildi.

İsveç Linköping Belediye Başkan Yardımcısı Muharrem Demirok tarafından yapılan “Şehirler İçin Stratejik Yönetim” başlıklı sunumun ardından TUSELOG program yöneticilerinden Magnus Liljeström TUSELOG Programı faaliyetleri hakkında katılımcıları bilgilendirdi. Ortaklık modüllerinin proje sunumları başlığında İsveç ve Türkiye belediyelerinin iş birliklerinden elde edilen deneyimler, beklenen sonuçlar ve ortak kesişen alanlarla ilgili faaliyetler görüşüldü.

Yaklaşık 80 kişilik bir katılımın sağlandığı toplantılar sonrasında katılımcılara İsveç Konsolosluğu tarafından bir resepsiyon verildi.

TUSELOG Programı Kapsamında Salar’a Çalışma Ziyareti Gerçekleştirildi

Birliğimiz adına, Birlik Genel Sekreter Yardımcımız Cevdet Sökmen ve Avukat Ahmet Okay, İsveç Yerel Yönetimler ve Bölgeler Birliği’nin karar alma süreçlerini, komisyon yapılarını ve lobicilik faaliyetlerini incelemek üzere 13-17 Mayıs 2014 tarihleri

arasında Stockholm'e çalışma ziyareti gerçekleştirdi. Çalışma ziyareti, Birliğimiz ile İsveç Yerel Yönetimler ve Bölgeler Birliği (SALAR) iş birliğinde yürütülen Türk-İsveç Yerel Yönetimler Ortaklığı Programı (TUSELOG) kapsamında gerçekleştirildi.

Türkiye'de yerel yönetişimin gelişmesini desteklemeyi amaçlayan TUSELOG, Birliğimizin stratejik planına uygun şekilde kapasitesini artırmak ve belediyelerimizin farklı konulardaki hizmet kapasitesini geliştirmek amacıyla yürütülmektedir. 2012-2016 döneminde uygulanmak üzere başlatılan TUSELOG, ulusal karar alma süreçlerinde belediyelerin hak ve menfaatlerini koruma çalışmalarında Birliğimize katkıda bulunmayı da hedeflemektedir. Bu amaçla, çalışma ziyareti kapsamında SALAR'ın kongre ve komisyon yapıları, uluslararası ilişkiler alanında yürüttüğü lobicilik faaliyetleri, bölgesel reform çalışmaları ve politik olarak öncelikli görülen konular incelendi.

Ziyaret programı boyunca, SALAR'ın Komite toplantısı ve Yönetim Kurulu toplantılarını izleyen Birlik temsilcilerimiz, SALAR Başkanı Anders Knape ve SALAR Yönetim Kurulu üyelerinden oluşan bir heyetle akşam yemeğinde buluşarak görüş alışverişinde bulundu. SALAR İkinci Başkanı Carola Gunnarsson ile yapılan ayrıntılı değerlendirme toplantısı sonrasında üç günlük çalışma ziyareti başarıyla tamamlandı.

Stratejik Atık Yönetimi Yaygınlaştırılıyor

TUSELOG Programı'nın beşinci bileşeni "belediyelerde kapasite gelişimi" çalışmalarını kapsamında, İsveç uzmanlığı ile TBB ve Türk belediyelerden uzmanların katkısıyla geliştirilen Stratejik Atık Yönetim Planı'nın (SAYP) tüm belediyelerde yaygınlaştırılması amacıyla bölgesel bilgilendirme toplantıları düzenlendi.

Belediyelerdeki teknik personelin Stratejik Atık Yönetim Planı hazırlanması ve uygulanmasına yönelik olarak eğitim alması amacıyla Ocak-Nisan 2014 tarihleri arasında dört aşamalı bir Eğitici Eğitimi programı düzenlenmişti. Eğitim sonunda, katılımcıların SAYP hazırlamak isteyen diğer belediyelere eğitim vermek üzere TBB Belediye Akademisi kapsamında eğitici olarak görevlendirilmeleri öngörülüyordu.

Bu kapsamda Haziran ayı içerisinde 6 ilde bölgesel bilgilendirme toplantıları düzenlenerek, Stratejik Atık Yönetim Planı'nın içeriği, faydaları ve kullanım alanları ile Türkiye'deki Belediyeler için Stratejik Atık Yönetim Planı Hazırlama Kılavuzu (taslak) hazırlanmış örnek planlar eşliğinde belediyelere sunuldu. İlki 10 Haziran'da Kocaeli'de yapılan toplantılar ile, 12 Haziran'da Konya'da, 17 Haziran'da Samsun'da, 19 Haziran'da Edirne'de, 24 Haziran'da Muğla'da ve son olarak 27 Haziran'da Siirt'teki belediyelere ulaşıldı. Tüm bilgilendirme toplantılarında eğitici olarak, Eğitici Eğitimi programı dahilinde sertifikalandırılan eğiticiler görev aldı.

Ön Mali Kontrol Faaliyetleri Üzerine Bir Değerlendirme

Tahir TEKİN

İçişleri Bakanlığı / İç Denetim Birimi Başkanı

5018 sayılı Kanun ile birlikte sistemimize girmiş olan “İç Kontrol”, idarelerin mali ve mali olmayan tüm iş ve işlemlerini, her düzeydeki faaliyetlerini kapsar. Ön mali kontrol de böyle geniş bir kapsam alanına sahip olan iç kontrolün araçlarından biridir. 5018 sayılı Kanun’un 57’nci maddesinde, “*Kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrol sistemleri; harcama birimleri, muhasebe ve malî hizmetler ile ön malî kontrol ve iç denetimden oluşur*” denilmekle, idarelerin mali yönetim ve kontrol sistemleri içerisinde ön mali kontrolün önemine vurgu yapılmıştır. Gerek sistem olarak iç kontrol, gerekse onun araçlarından olan ön mali kontrol ve iç denetimin temel hedefleri; idarelerin tüm karar ve işlemlerinin öncelikle işlemlerin gerçekleştirilmesi aşamalarında gerekli kontrollere tabi tutularak, olası hata, usulsüzlük ve yanlışlıkların olumsuz sonuç doğurmadan önlenmesine yöneliktir.

Bu yazımızda, ön mali kontrolün idarelerce yeterli anlaşılamayan yönleri ile uy-

gulayıcılardan gelen sorular üzerine, uygulamada yapılan yanlışlıklara ışık tutmaya çalışacağız.

1. ÖN MALİ KONTROLÜN TANIMI VE KAPSAMI

“İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar” hakkındaki Yönetmelik’in 3’üncü maddesinde Ön Malî Kontrol; “*İdarelerin gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerine ilişkin malî karar ve işlemlerinin; idarenin bütçesi, bütçe tertibi, kullanılabilir ödenek tutarı, harcama programı, finansman programı, merkezi yönetim bütçe kanunu ve diğer malî mevzuat hükümlerine uygunluğu ve kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılması yönlerinden yapılan kontrol*” şeklinde tanımlanmıştır. Tanımdan anlaşılacağı üzere ön mali kontrol, idarelerin yalnızca harcamalarına/giderlerine ilişkin iş ve işlemler ile sınırlı değildir. Aynı zamanda idarelerin gelirlerine, varlık ve

yükümlülüklerine ilişkin mali karar ve işlemleri de kapsayacaktır.

Uygulamada genellikle harcamalara ilişkin iş ve işlemler ile dolaylı olarak kamuya mali yük sonucunu doğuran iş ve işlemler ön mali kontrol kapsamında değerlendirilmektedir. Ancak, tanımdan da anlaşılacağı üzere gelirlere ilişkin iş ve işlemler de ön mali kontrolün kapsamında değerlendirilmelidir. Mali hizmetler birimlerinin ön mali kontrolüne tabi iş ve işlemler Esasların ilgili maddelerinde tek tek sayıldığına göre, gelirlere ilişkin ön mali kontrol faaliyetleri birimlerde yürütülmesi gerekecektir. Gelirlere ilişkin ön mali kontrol faaliyetlerinin neler olabileceğine bir baktığımızda; tahsilat işlemleri, verilen hizmetlere karşılık ücret tarifeleri, 2886 sayılı Kanun'a göre ihale edilecek işlerde ihale öncesi (hazırlık aşamasında) yapılacak kontroller şeklinde saymak mümkün olacaktır. Bu kontrollerin bizzat işleri gerçekleştirenler tarafından yapılması gerekecektir. Özetle, idarelerin gelir, gider, varlık ve yüküm-

lülüklerine ilişkin mali nitelikli karar ve işlemlerinin hepsi üzerinde ön mali kontrol faaliyetleri gerçekleştirilmesi gerekecektir.

Burada tekrar tanıma dönecek olursak, idarelerin gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerine ilişkin mali karar ve işlemlerinin, *"idarenin bütçesi, bütçe tertibi, kullanılabilir ödenek tutarı, harcama programı, finansman programı, merkezi yönetim bütçe kanunu ve diğer mali mevzuat hükümlerine uygunluğu...."* yönlerinden ön mali kontrole tabi tutulacağını belirtildiğini görmekteyiz. Burada bütçe ve bütçeye ilişkin birtakım hususlardan bahsedilmiştir. İlk bakışta bunlar ön mali kontrol faaliyetleri için mükerrer ibareler gibi görülebilir, ama gerçekte öyle değildir. Zira, bunlar birbirlerini tamamlayan ifadelerdir. İdarenin bütçesine uygunluk denildiğinde (bütçe yalnızca gelir ve gider cetvellerinden ibaret olmadığından) bundan, ön mali kontrole tabi iş ve işlemin (mali boyutu itibarıyla) idarenin bütçesinde ve bütçenin uygulanmasına ilişkin

programlarda (performans programı ve varsa diğer alt programlarda) yer alıp almadığı; bütçe kararnamesindeki hükümlere, üst yönetici tarafından bütçe uygulamalarına ilişkin belirlenmiş olan ilkeler, tasarruf tedbirleri, ödenek serbest bırakma kararları vb. düzenlemelere uygun olup olmadığı; yine bütçe uygulamalarına ilişkin olarak, bütçelerin üçer aylık ayrıntılı uygulama dilimlerini gösteren "Ayrıntılı Harcama Programı" na uygunluğu; bütçeye gelir niteliğinde bir mali karar/işlem olması durumunda, "Finansman Programı" nda yer alıp almadığının anlaşılması gerekecektir.

Bütçe tertibi ve kullanılabilir ödenek tutarı yönünden ön mali kontrol işlemleri ise, söz konusu harcamanın veya mali işlemin bütçeden ödenmesine ilişkin olarak doğru tertipten ödenip ödenmediği; ilgili bütçe tertibinde o iş için yeterli ödenek bulunup bulunmadığı yönünden değerlendirilmesini ifade eder. Harcama gerektiren mali iş ve işlemlerde, o işe bütçenin ilgili tertibinde yer verilmiş olması ve yeterli ödeneğinin bulunması hususu son derece öneme haizdir. Zira ödenek, gerçek anlamda bir yetkiyi (yetkinin sınırlarını) belirten parasal/rakamsal ifadelerdir. Bir iş için bütçede yeterli ödenek yoksa, o iş için o miktarda harcama yapma yetkisi de yok demektir. Buparalelde gerek 5018 sayılı Kanun'un 26'ncı, gerekse 4734 sayılı Kanun'un 5'inci maddelerinde "ödenegi olmayan hiçbir iş için harcama yapılamayacağı/ihaleye çıkılamayacağı" yönünde hükümler bulunmaktadır.

Diğer taraftan, konuyla ilgili olarak 5018 sayılı Kanun'un 70'inci maddesinde, "Kamu zararı oluşturmamakla birlikte bütçelere, ayrıntılı harcama programlarına, serbest bırakma oran-

larına aykırı olarak veya ödenek gönderme belgelerindeki ödenek miktarını aşan harcama talimatı veren harcama yetkililerine, her türlü aylık, ödenek, zam ve tazminat dahil yapılan bir aylık net ödemeler toplamının iki katı tutarına kadar para cezası verilir" hükmüne yer verilmek suretiyle, bütçelere, bütçe ilkeleri ve tertiplerine, ödenek miktarlarına aykırı harcama yapanlar için para cezası öngörülmüştür. Harcamanın sonucuna göre bu kişiler hakkında ayrıca disiplin ve idari soruşturmalar yapılması da söz konusu olabilecektir.

Yine ön mali kontrol faaliyetlerine ilişkin olarak, yukarıda verilen tanımda, mali karar ve işlemin "merkezi yönetim bütçe kanunu ve diğer mali mevzuat hükümlerine uygunluğu"ndan da bahsedilmektedir. Merkezi yönetim bütçe kanunları içerisinde ve eklerinde tüm kamu idarelerini bağlayıcı hükümler/düzenlemeler de bulunmaktadır. Mahalli idareler bütçe hazırlıklarına ilişkin olarak, kendi yönetmelikleri (Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği) yanında, Maliye Bakanlığı'nca çıkarılan bütçe hazırlık rehberine de uymak durumunda oldukları gibi, bütçe kanunlarının kendilerini ilgilendiren hükümleri ile diğer genel hükümlerine ve ekli cetvellerinde yer alan düzenlemelere de uymak durumundadırlar. Örneğin, fazla çalışmaya ilişkin K Cetveli, taşınır işlemlerine ilişkin olarak E Cetvelinde yer alan parasal rakamlar vb.

Yine ön mali kontrolün tanımında yer alan "diğer mali mevzuat" ibaresinden ne anlaşılmalıdır? Kanaatimizce, tanımda bahsedilen hususların dışında, diğer mali mevzuat ibaresinden, 5018 sayılı Kanun, mahalli idarelerin kendi özel kanunlarındaki (5393, 5216, 5302, 5355 sayılı Kanunlar) mali hükümler, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönet-

meliği, Harcama Belgeleri Yönetmeliği, Başbakanlık Genelgeleri, Bütçe uygulamalarına ilişkin Tebliğler-Talimatlar, Parasal Sınırlar Tebliğleri, Tahsilat Genel Tebliğleri, Devlet Memurları Genel Tebliğleri, Zam ve Tazminatlara ilişkin Kararlar ve (varsa) İhtihatların anlaşılması gerekir. İhale işlerinin karar ve süreç aşamaları dışında, hakediş ve ödemeye ilişkin bölümlerinin mali içerikli işlemler kapsamında düşünülmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Yukarıda verilen ön mali kontrol tanımında, “.... kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılması yönlerinden yapılan kontrol” ler ön mali kontrolün alanı/kapsamı içerisinde sayılmıştır. Ancak bu kontrollerin harcama birimlerinde mi, mali hizmetler biriminde mi yapılacağına Esasların 10’uncu maddesinin son hükmü açıklık getirmiştir. Buna göre, “Malî karar ve işlemler, kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılması açısından” harcama birimleri tarafından kontrol edilecektir.

2. ÖN MALİ KONTROL FAALİYETİ SORUMLULUĞU

Esasların 10’uncu maddesinde, ön malî kontrol görevinin, idarelerin yönetim sorumluluğu çerçevesinde, harcama birimleri ve malî hizmetler birimi tarafından yerine getirileceği belirtilmiştir. Yönetim sorumluluğundan, idarenin üst yöneticisi (varsa genel sekreter veya yardımcısı) ve birim amirlerinin anlaşılması gerekir. Gerek iç kontrol sisteminin, gerek ön mali kontrolün idarede kurulması ve işleyişi yönetim sorumluluğunda yürütülür. Bu doğrultuda 5018 sayılı Kanun’un 11’inci maddesinin ikinci fıkrasında, üst yöneticilere, “sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde

edilmesi ve kullanımını sağlamak, kayıp ve kötüye kullanımların önlenmesi, malî yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi ve izlenmesi” görev ve sorumluluğu verilmiştir. Aynı maddenin son fıkrasında ise, “Üst yöneticilerin, bu sorumluluklarının gereklerini harcama yetkilileri, malî hizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getirecekleri” hükmüne yer verilmiştir. Bu hüküm aynı zamanda ön mali kontrol faaliyetlerinin harcama birimleri ve mali hizmetler birimlerinde yürütüleceğine işaret etmektedir.

Diğer taraftan, 5018 sayılı Kanun’un genel sorumlulukları düzenleyen 8’inci maddesinin, “Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır” hükmüyle, üst yönetici dâhil her düzeydeki yönetici ve diğer personelin sorumlulukları belirtilmiştir. Bu hüküm aynı zamanda ön mali kontrolün de temelini oluşturmaktadır.

Özetle, üst yönetici idaresinde, harcama birim amirleri kendi birimlerinde, mali hizmetler birim amiri de yine kendi biriminde ön mali kontrol sisteminin oluşturulmasından ve faaliyetlerinin yürütülmesinden sorumludurlar. Yukarıda verilen açıklamalar doğrultusunda, harcama birimlerinde gerçekleştirme süreçlerinde rol alan tüm görevliler ön mali kontrol süreci ile ilişkilendirilmiştir. Ön mali kontrol faaliyetleri sürecindeki roller ve görevler yazının ilerleyen bölümünde ayrıca değerlendirilecektir.

3. ÖN MALİ KONTROL FAALİYETLERİNİN YÜRÜTÜLDÜĞÜ YERLER

5018 sayılı Kanun'un 58'inci, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların 10'uncu maddelerinde, "ön mali kontrolün, harcama birimleri tarafından yapılan kontroller ile mali hizmetler birimi tarafından yapılan kontrollerden oluşacağı" belirtilmiştir. Bu hükümlerden anlaşılacağı üzere, ön mali kontrol faaliyetleri harcama birimlerinde ve mali hizmetler biriminde yerine getirilecektir.

3.1. Harcama Birimlerinde Ön Mali Kontrol

5018 sayılı Kanun'un 58'inci maddesinde, harcama birimlerinde ön mali kontrolün, işlemlerin gerçekleştirilmesi aşamasında yapılacağı; "ön malî kontrol sürecinin, malî karar ve işlemlerin hazırlanması, yüklenmeye girilmesi, iş ve işlemlerin gerçekleştirilmesi ve belgelendirilmesinden oluşacağı" şeklinde düzenlemeye yer verilmiştir. Bu düzenlemeden anlaşılacağı üzere ön mali kontrol, mali işlem sürecinin tüm safhalarını kapsar; işlemlerin hazırlanması, gerçekleştirilmesi ve belgelendirilmesi ifadesinde anlam genişliği söz konusudur. Bahsedilen süreçlerde ön mali kontrol faaliyetini kimler yürütecektir? Mali karar ve işlemlerin hazırlanmasında görev alanlar, iş ve işlemleri yapanlar (gerçekleştirilenler), yüklenmeye girilmesi işinde inisiyatif kullananlar, mali sonuç doğuran bu işlemlerin belgelendirilmesi ve ödemeye ilişkin belgeler ile eklerinin hazırlanması işini gerçekleştiren görevliler tarafından yerine getirilecektir. Burada mali işlem sürecine paralel ön mali kontrol süreci ve faaliyetleri söz konusudur. Özetle ön mali kontrol süreci, mali işlem sürecinde rol alan her görevliyi ilgilendirir. Bahsedilen mali işlemi ihale

işi özelinde düşündüğümüzde; süreci, ihale dökümanı ve yaklaşık maliyetin hazırlanması, ilan, işin ihalesi (ihale komisyonu), sözleşme imzalanması (yüklenmeye girilmesi), muayene ve kabul, belgelendirme ve ödemeye ilişkin iş ve işlemler olarak sayabiliriz.

Esasların "ön mali kontrol süreci" başlıklı 12'nci maddesinde, "*Harcama birimlerinde süreç kontrolü yapılır. Süreç kontrolünde, her bir işlem daha önceki işlemlerin kontrolünü içerecek şekilde tasarlanır ve uygulanır. Malî işlemlerin yürütülmesinde görev alanlar, yapacakları işlemten önceki işlemleri de kontrol ederler. Süreç kontrolünü sağlamak amacıyla malî işlemlerin süreç akış şeması hazırlanır ve üst yöneticinin onayı ile yürürlüğe konulur*" hükmüne yer verilmiştir. Burada bahsedilen süreç kontrolünü de ön mali kontrol faaliyetleri kapsamında değerlendirmek lazımdır. Zaten süreç kontrolü de Esasların "ön mali kontrol süreci" başlıklı 12'nci maddesi altında düzenlenmiştir. Dolayısıyla harcama birimlerinde, hem işlemlerin hazırlık, gerçekleştirme ve belgelendirilmesi aşamalarında, bu süreçlerde rol alanlar tarafından yapılması gereken ön mali kontroller, hem de işlem sürecinde rol alanların kendilerinden önceki işlemleri de kontrol etmeleri (süreç kontrolü) şeklinde ön mali kontroller söz konusudur.

Yine, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların 14'üncü maddesinin son fıkrasında, "*Harcama birimlerinde ödeme emri belgesi ve eki belgeler üzerinde ön malî kontrol görevi, ödeme emri belgesi düzenlemekle görevlendirilen gerçekleştirme görevlisi tarafından yerine getirilir*" hükmü bulunmaktadır. Mali işlem sürecinde, işin gerçekleştirilmesi aşamalarında

görev alan gerçekleştirme görevlileri yanında, o işe ilişkin ödeme emri belgesi ve eklerinin hazırlanması ve üzerlerinde ön mali kontrol yapılması görevlerini yürüten gerçekleştirme görevlileri de söz konusudur. Esasların 10'uncu maddesinde belirtildiği üzere, ödeme emri ve eklerini hazırlayan gerçekleştirme görevlileri, ödeme emri ve ekleri üzerinde *"idarenin bütçesi, bütçe tertibi, kullanılabilir ödenek tutarı, ayrıntılı harcama veya finansman programları, merkezi yönetim bütçe kanunu ve diğer malî mevzuat hükümlerine uygunluk yönlerinden"* kontrollerini (ön mali kontrol) yapmalı; yine Esasların 13'üncü maddesinde belirtildiği gibi, malî karar ve işlemin uygun görülmesi halinde, dayanak belgenin üzerine *"Kontrol edilmiş ve uygun görülmüştür"* şerhi düşülmeli veya yazılı görüş düzenlenmelidir. Ancak, işlemin uygun görülmesi durumunda yazılı görüş düzenlenmesi yaygın bir uygulama değildir; zira işleri uzatacaktır. Malî karar ve işlemin uygun görülmemesi halinde ise, nedenleri açıkça belirtilen bir görüş yazısı yazılarak, kontrole tâbi karar ve işlem belgeleri ile birlikte ilgili birimine (veya alt servise) gönderilecektir. Harcama birimlerince yazılı görüş düzenlenmesi pek yaygın bir uygulama değildir; bu uygulama daha çok Mali Hizmetler Birimleri için söz konusudur. Harcama birimleri gerçekleştirilen giderlere ilişkin ödeme emri belgesi ve eklerinin tamam olduğu ve mevzuata uygunluğunu kontrol edeceklerdir. Eksiklik bulunması durumunda bunu o aşamada tamamlatma-

ları, işlemlerin çabukluğu açısından daha uygun olacaktır. Bu mümkün olmadığında eksikliğin veya mevzuata aykırılığın giderilmesi için yazılı görüş düşünülmelidir.

Burada belirtmek lazımdır ki; işlemleri uygun görmeyen veya eksiklikleri bulunduğu için işlemi yürütmeyen gerçekleştirme görevlisine amirlerin baskı yaparak ödemeye zorlamaları veya sorumluluğu üstlenmeleri suretiyle bunu talep etmeleri söz konusu olmayacaktır. Böyle bir durumda gerçekleştirme görevlisinin sorumluluğu ortadan kalkmayacaktır. Aynı şekilde işlemin uygun görülmesi, işi gerçekleştiren gerçekleştirme görevlilerinin de sorumluluklarını kaldırmayacaktır. Nitekim Sayıştay Genel Kurulu'nun 14/06/2007 tarih ve 5189/1 sayılı Kararı'nda "Ödeme emri belgesini düzenleyen sıfatıyla imzalayan gerçekleştirme görevlisinin, düzenlediği belge ile birlikte harcama sürecindeki diğer belgelerin doğruluğundan ve mevzuata uygunluğundan harcama yetkilisi ile birlikte sorumlu tutulması gerektiği" belirtilmiştir.

Esasların 10'uncu maddesinin üçüncü fıkrasının son hükmünde, "*Malî karar ve işlemlerin harcama birimleri tarafından kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılması açısından da kontrol edileceği*" belirtilmiştir. Ancak harcama biriminde kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılıp kullanılmadığı kim tarafından kontrol edilecektir? Ödeme emri belgesi ve eklerini hazırlayıp bu belge üzerinde ön mali kontrol yapan gerçekleştirme görevlisi mi, yoksa her düzeydeki görevlilerce mi, ya da harcama yetkilisi tarafından

mi bu kontrolün yapılacağı belirtilmemiştir. 5018 sayılı Kanun'un "Hesap verme sorumluluğu" başlıklı 8'inci maddesinin, "*Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır*" hükmü karşısında, mali işlem sürecinde her düzeydeki görevli ve yetkililerin sorumlu tutulduğu sonucu ortaya çıkmaktadır. Ancak, bu kontrolün ön mali kontrol kapsamında değerlendirilmesi durumunda, bu inisiyatifin/yetkinin harcama yetkilisinde olduğu; ödeme emri belgesi ve ekleri üzerinden yapılacak değerlendirme ile ilgili olarak da, harcamanın/ödemelerin bütçe/ödenek, bütçe kanunu, ayrıntılı harcama programı ve performans programına uygunluğunun değerlendirmesi ile kısıtlı olarak da ödeme emri belgesi ve eklerini hazırlayan gerçekleştirme görevlisinde olduğu değerlendirilmektedir. Mali işlem sürecinde rol alan diğer gerçekleştirme görevlilerinin, kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde kullanılması yönünde bir inisiyatif ya da taktir yetkisi kullanmaları uygulamada söz konusu olmayacaktır.

3.2. Mali Hizmetler Biriminde Ön Mali Kontrol

Esasların 10'uncu maddesinde, "*Malî hizmetler birimi tarafından yapılacak ön malî kontrol, usul ve esaslarda belirtilen kontroller ile idarelerce yapılacak düzenlemeler çerçevesinde bu birim tarafından yapılması öngörülen kontrollerden meydana gelir*" hükmüne yer verilmiştir. Bu hüküm üzerine, mali hizmetler biriminin ön mali kontrolüne tabi iş ve işlemler Esasların 16'ncı maddesinden itibaren şu şekilde sayılmıştır:

- Kanun tasarılarının mali yükünün hesaplanması
- Taahhüt evrakı ve sözleşme tasarıları
- Ödenek gönderme belgeleri
- Ödenek aktarma işlemleri
- Kadro dağılım cetvelleri
- Seyahat kartı listeleri
- Seyyar görev tazminatı cetvelleri
- Geçici işçi pozisyonları
- Yan ödeme cetvelleri
- Sözleşmeli personel sayı ve sözleşmeleri
- Yurtdışı kira katkısı

Bu sayılanların dışında, idarelerin yapacakları düzenlemeler konusunda Esasların 27'nci maddesinde, *"Usul ve Esaslarda belirlenen malî karar ve işlemlerin dışında kalan malî karar ve işlemlerin de aynı şekilde malî hizmetler birimine kontrol ettirilmesine yönelik düzenleme yapılabilir. Bu konuda yapılacak düzenlemeler üst yöneticinin onayıyla yürürlüğe konulur. Bu düzenlemelerde, malî hizmetler biriminin ön malî kontrolüne tâbi tutulacak malî karar ve işlemler, riskli alanlar dikkate alınmak suretiyle tür, tutar ve konu itibarıyla belirlenir ve yılda bir kez değerlendirilir. İç kontrol ve ön malî kontrole ilişkin olarak yapılan düzenlemeler, üst yöneticinin onayını izleyen on işgünü içinde Bakanlığa bildirilir"* hükmüne yer verilmiştir.

Mali hizmetler biriminin ön mali kontrolüne tabi iş ve işlemler bu şekilde sayılırken, uygulamada yapılan yanlışlıktan bahsetmekte fayda olacaktır. Şöyle ki; mali hizmetler birimine genellikle harcama denetimi/kontrolü yaptırıldığı görülmektedir. Gerçekte harcama kontrolünün (ön mali kontrolü) harcama birimlerinde ve miktarına bakılmaksızın tüm harcamalarda ödeme emri belgesi ve ekleri üzerinden,

gerçekleştirme görevlisi tarafından yapılması gerekir. Harcama birimlerinde ön mali kontrole tabi tutulan (tutulması gereken) ödeme emri belgesi ve ekleri, ayrıca mali hizmetler birimine gönderilerek burada da ön mali kontrole tabi tutulmamalıdır. Bu yolda bir ihtiyaç duyulması halinde, hangi tür harcamalar (veya hangi parasal tutarı aşan harcamaların) ayrıca mali hizmetler biriminin ön mali kontrolüne tabi tutulması isteniyorsa, üst yönetici tarafından yapılacak bir düzenleme ile bu mümkün hale getirilebilecektir.

Mali hizmetler biriminin ön mali kontrolüne tabi işlemler arasında sayılan "Taahhüt evrakı ve sözleşme tasarıları" konusu, harcama kontrolü veya ihale işlemlerinin kontrolü için dayanak kabul edilmemelidir. Taahhüt evrakı ve sözleşme tasarısı, uygulama veya gerçekleştirme öncesi duruma ilişkindir; henüz yüklenim doğmamış, işlem süreci sonuç doğurmamıştır. Burada ön mali kontrolden anlaşılması gereken, taahhüt evrakı veya sözleşme tasarısının kontrolüdür; yoksa bu taslak düzenlemelerin sonuç doğurmuş hali değildir. Doğal olarak kontrolü önceden yapmak lazımdır ki, idare aleyhine telafisi imkânsız sonuç doğmadan (olası) yanlışlıklar/hatalar düzeltilebilsin. Konuyu ihale süreci özelinde değerlendirdiğimizde; ihale öncesi hazırlanması gereken ihale dokümanının (sözleşme tasarısı, idari şartname taslağı, yaklaşık maliyet, ilan metni vb.) Esaslarda belirtilen parasal tutarları geçmesi halinde mali hizmetler biriminin ön mali kontrolüne tabi tutulması gerekir. Yoksa, ihale yapılıp sonuç doğduktan sonra ihale dokümanını ön mali kontrole tabi tutmak pek anlamlı olmayacaktır; zira ihale dokümanında değişiklik yapma aşaması geçmiş, karşı tarafın da hukuku doğmuştur.

Bu aşamada 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile ön mali kontrol konusu bu hüküm (taahhüt evrakı, sözleşme tasarısı) arasında bir uyumsuzluğa dikkat çekmek yerinde olacaktır. 4734 sayılı Kanun'un "sözleşmeye davet" başlıklı 42'nci maddesinde, *"41'inci maddede belirtilen sürelerin bitimini, ön mali kontrol yapılması gereken hallerde ise bu kontrolün tamamlandığı tarihi izleyen günden itibaren üç gün içinde ihale üzerinde bırakılan istekliye, tebliğ tarihini izleyen on gün içinde kesin teminatı vermek suretiyle sözleşmeyi imzalaması hususu bildirilir....."* hükmü bulunmaktadır. Hükümden de anlaşılacağı üzere, ihale süreci tamamlanıp sözleşme aşamasına gelinmiştir; bu aşamada ön mali kontrol öngörülmektedir. Bu aşamada ön mali kontrol öngörülmesi uygun bir düzenleme değildir. Zaten Ön Mali Kontrole İlişkin Esaslar'da da bu aşama kastedilmemektedir. Doğru olan uygulama, taahhüt evrakı-sözleşme tasarısı (ihale dokümanı) sonuç doğurmadan ön mali kontrolün yapılmasıdır. Zira, ihale yapıp sözleşme aşamasına gelindiğinde, yapılacak ön mali kontrol sonucu dokümanda (veya sözleşme tasarısında) tespit edilecek eksikliklerin, hataların düzeltilmesi artık mümkün olmayacaktır. İlan yapılmış, ekonomik açıdan en avantajlı teklif ve üzerine ihale bırakılacak kişi belirlenmiştir. Bu aşamada, üzerine ihale bırakılmış olan kişiye *"pardon, üzerinize ihale bıraktık ama kusura bakmayın ihale dokümanında şöyle bir eksiklik var, bunu düzeltmemiz lâzım; veya kusura bakmayın sözleşme imzalayamayacağız"* denilmesi çok zor bir olaydır. Artık ihale dokümanında dü-

zeltme yapma aşaması da geçmiştir. Dolayısıyla, sözleşme aşamasına gelindikten sonra yapılacak ön mali kontrol faaliyeti anlamsız olacaktır. Zaten ihale sürecinde karşı tarafın da hukuku doğmuştur; ilgili kişi hakkını arama yoluna gidebilecektir. Bu nedenle, ihale dokümanındaki muhtemel yanlışları/hataları henüz düzeltme imkanı varken, telafisi imkansız durumlara meydan vermeden, sözleşme tasarısı ve ekleri ön mali kontrole tabi tutulmalıdır. Bunun için en uygun aşama (ihaleli işlerde) ilan öncesi aşamadır.

Mali hizmetler biriminde ön mali kontrol yetkilisi; Esasların 14'üncü maddesinin, "Malî hizmetler biriminde ön malî kontrol yetkisi malî hizmetler birimi yöneticisine aittir. Kontrol sonucunda düzenlenen yazılı görüş ve kontrol şerhleri malî hizmetler birimi yöneticisi tarafından imzalanır" hükmü gereği, mali hizmetler biriminin ön mali kontrolüne tabi işlerde ön mali kontrol yetkisi birim yöneticisine aittir. Yine aynı maddede bu yetkinin devrinin mümkün olduğu belirtilmiştir. Ancak bu devir mutlak değil sınırlı bir devir olacaktır. Zira konuyla ilgili hüküm, *"Malî hizmetler birimi yöneticisi, bu yetkisini sınırlarını açıkça belirtmek şartıyla yazılı olarak yardımcısına veya birimin iç kontrol alt birim yöneticisine devredebilir"* şeklindedir. Devredilecek yetkinin sınırlarının açıkça belirtilmesi gerektiğine göre, bütünüyle bir yetki devri söz konusu olmayacaktır. Malî hizmetler birimi yöneticisinin harcama yetkilisi olması durumunda ön malî kontrol görevi, iç kontrol alt birim yöneticisi tarafından yürütülecektir. Buradaki ön mali kontrol, yalnızca mali hizmetler birim yöneticisinin bizzat harcama yetkilisi olduğu mali işleme ilişkin "Taahhüt evrakı ve sözleşme tasarısı" üzerinde ve üst yönetici tarafından bunun dışında, harcamaya ilişkin başkaca ön mali kontrol konusu belirlenmişse, bu konularda söz konusu olacaktır.

Mali hizmetler biriminde ön mali kontrole ilişkin çalışmalar-inceleme-ler kim tarafından yapılacaktır? Mali hizmetler birim yöneticisi ön mali kontrol yetkisini kullanmakla birlikte, kendisi bizzat evrak veya kontrole tabi işlemlere ilişkin dosyaları incelemeyecektir. Buna zaten zamanı da yetmeyecektir. Bu konuda yine Esasların 14'üncü maddesinde, bu çalışma ve incelemelerin iç kontrol alt birimi tarafından yerine getirileceği hükmüne yer verilmiştir. Bu yüzden, mali hizmetler biriminde yeteri kadar uzman (mali hizmetler uzmanı) istihdam edilmeli ve bu uzmanların belirli konularda özel yetkinlikleri sağlanmalıdır.

Yazılı görüş; düzenlenmesi hususunda Esasların 13'üncü maddesinde, "Harcama birimlerinde ve malî hizmetler biriminde yapılan kontrol sonucunda, malî karar ve işlemin uygun görülmesi halinde, dayanak belgenin üzerine "Kontrol edilmiş ve uygun görülmüştür" şerhi düşülür veya yazılı görüş düzenlenir. Malî karar ve işlemin uygun görülmemesi halinde ise nedenleri açıkça belirtilen bir görüş yazısı yazılarak kontrole tâbi karar ve işlem belgeleri eklenmek suretiyle ilgili birimine gönderilir. Malî hizmetler birimince, Usul ve Esasların 17'nci ve 26'ncı maddeleri uyarınca yapılan kontrollerde yazılı görüş düzenlenmesi zorunludur" hükmüne yer verilmiştir. Bu hükümden anlaşılağı üzere yazılı görüş, ön mali kontrol sonrasında olumlu görüş durumunda isteğe bağlı, olumsuz görüş durumunda ise zorunlu kılınmıştır. İşlem yoğunluğu dikkate alındığında, olumlu görüşler için yazılı görüş yolunun çok başvurulmuş bir yol olmadığını belirtmek gerekir. Diğer taraftan Esasların 17'nci ve 26'ncı maddele-

ri (taahhüt evrakı-sözleşme tasarıları, yurt dışı kira katkıları) uyarınca yapılan kontroller sonucunda görüş olumlu da olumsuz da olsa yazılı olması zorunluluğu getirilmiştir.

4. GÖREVLER AYRILIĞI

Esasların 15'inci maddesinde görevler ayrılığı ilkesine ilişkin olarak *"Harcama yetkilisi ile muhasebe yetkilisi görevi aynı kişide birleşemez. Malî hizmetler biriminde ön malî kontrol görevini yürütenler, onay belgesi ve ekleri ile şartname ve sözleşme tasarılarının hazırlanması, malî karar ve işlemlerin belgelendirilmesi, mal ve hizmetlerin teslim alınması gibi malî karar ve işlemlerin hazırlanması ve uygulanması aşamalarında görevlendirilemezler ve ihale komisyonu ile muayene ve kabul komisyonunda başkan ve üye olamazlar"* hükmüne yer verilmiştir. Bu hüküm karşısında, mali hizmetler birim yöneticisi, iç kontrol alt birim yöneticisi (veya görevlisi) ile mali hizmetler biriminde ön mali kontrole görevlendirilip bizzat evrak ve kontrole tabi dosya üzerinde inceleme yaparak ön mali kontrol yetkilisinin onayına sunan görevliler/uzmanlar, mali işlem sürecinde gerçekleştirme görevlisi olarak, ihale ve muayene kabul komisyonları üyesi olarak görevlendirilmemelidirler. Zira kendileri tarafından ön mali kontrole tabi tutulabilecek bir uygulamanın/işlemin içerisinde yer almaları, kendi işlemlerini kontrol etmeleri anlamına gelir ki, bu durum sakınca oluşturur.

Söz konusu kısıtlama yalnızca mali hizmetler biriminde ön mali kontrol görevi yürütenler için geçerlidir. Harcama birimlerinde yürütülen ön mali kontrol görevleri/görevlileri için bu kısıtlama söz konusu değildir.

Burada akla gelebilecek bir soruya değinmekte yarar olacaktır. Mali hizmetler birim yöneticisi tarafından iç kontrol alt birim yöneticisine ön mali kontrole ilgili sınırlı bir yetki devredilmekle birlikte, kendisi tarafından onaylanmayacak olan ön mali kontrole tabi bir mali işlemin/sürecin içerisinde yer alabilir mi? Bu iş bir ihale işi ise, örneğin ihale komisyonunda yer alabilir mi? Burada birim yöneticisinin ön mali kontrole ilgili hiçbir tasarrufu, yetki kullanması söz konusu olmamak üzere bu mümkün olabilecektir. Ancak gerek mali hizmetler birim amirinin stratejik öneme sahip görevleri ve iş yoğunluğu dikkate alındığında, bu tür görevlendirmelerin uygun düşmeyeceği değerlendirilmektedir. Zaten sınırlı yetki devretmiş olsa da asıl ön mali kontrol yetkisi yine birim yöneticisinin uhdesindedir. Dolayısıyla, gerek mali hizmetler birim yöneticisi, gerekse iç kontrol alt birim yöneticisi ve bu birimde ön mali kontrol işiyle görevlendirilmiş olan diğer görevlilerin uygulama dışında (gerçekleştirme işleri dışında) tutulmaları uygun olacaktır. Muhasebe yetkililiğinin birim amiri tarafından değil de ayrı bir görevli tarafından yürütülüyor olması durumunda, muhasebe yetkilisine de ön mali kontrol görevi verilmesi doğru bir uygulama olmayacaktır. Zira muhasebe yetkilisinin hangi görevleri yapacağı kendi özel yönetmeliğinde ayrıntılı olarak sayılmıştır; ayrıca bu durumda muhasebe yetkilisinin fonksiyonel bağımsızlığı da zarar görecektir.

5. SONUÇ VE ÖZET

Ön mali kontrol faaliyetleri "İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar"a uygun olarak harcama birimlerinde ve mali hizmetler biriminde yürütülecektir. Harcama birimlerinde ön mali kontrol, işlemlerin gerçekleştiril-

mesi aşamasında yapılacak; ön mali kontrol süreci, malî karar ve işlemlerin hazırlanması, yüklenmeye girilmesi, iş ve işlemlerin gerçekleştirilmesi ve belgelendirilmesinden oluşacaktır. Harcama birimlerinde ayrıca, işlemlerin gerçekleştirilmesi aşamasında yapılacak kontroller yanında süreç kontrolü suretiyle, her bir işlem kendinden bir önceki işlemi de kontrol etmiş olacaktır. Ayrıca harcama birimlerinde, ödeme emri belgesi ve eklerini hazırlayan gerçekleştirme görevlisi tarafından, ödeme emri belgesi ve ekleri üzerinde ön mali kontrol yapılarak, harcamanın bütçeye, bütçe tertibine ve diğer mali mevzuata uygunluğu kontrol edilmiş olacaktır.

Mali hizmetler biriminde ön mali kontrol ise, Esasların 16'ncı-27'nci maddeleri aralığında belirtilen konularda yapılacaktır. Bu maddelerde sayılanların dışında, başka konuların da mali hizmetler biriminin ön mali kontrolüne tabi tutulması ancak, idarelerin bu yönde yapacakları düzenlemelerle mümkün olabilecektir. Mali hizmetler biriminde ön mali kontrol yetkisi birim yöneticisi üzerindedir. Birim yöneticisi bu yetkisini, sınırlarını belirlemek suretiyle birimin iç kontrol alt birimine (veya görevlisine) devredebilecektir. Mali hizmetlerin biriminin ön mali kontrolüne tabi mali karar ve işlemlerin incelenmesi işi, birimin iç kontrol alt birimi tarafından (alt birimdeki görevliler/uzmanlar tarafından) yerine getirilecektir. Mali hizmetler biriminin ön mali kontrolüne tabi olacak bir işlem sürecinin gerçekleştirme aşamasında, mali hizmetler birim yöneticisi ve birimde ön mali kontrol işi ile görevlendirilen diğer görevliler yer alamayacaktır. Bu kısıtlama yalnızca mali hizmetler biriminde yürütülen ön mali kontrole ilişkin olup, harcama birimlerinde yürütülen ön mali kontrol görevleri için bu kısıtlama söz konusu değildir.

3. Dünya Türk Forumu

3. Dünya Türk Forumu Edirne Valiliği ve Türk Asya Stratejik Araştırmalar Merkezi (TA-SAM) öncülüğünde Birliğimizin de destekleriyle Edirne’de gerçekleştirildi. 28-30 Mayıs 2014 tarihleri arasında düzenlenen Forum’a Türk dünyasından devlet temsilcileri, yerel ve bölgesel yöneticiler, akademisyenler ve sivil toplum kuruluşları çalışanlarından yaklaşık 300 kişilik katılım sağlandı.

Forumun 11’inci oturumu olan “Turizmde Devlet Dışı Aktörler; Yerel Yönetimler Özel Oturumu”na Prof. Dr. Adem Esen başkanlık ederken, konuşmacı olarak Talas Belediye Başkanı Dr. Mustafa Palancıoğlu ve Türk dünyasından yerel yönetim temsilcileri katıldı. Oturumda, iş birliklerinin gerçekleştirilmesi ve tanınırlığın artırılması yönünde çalışmaların devam etmesi ve kültürel ilişkilerin yoğunlaştırılması konuları görüşüldü.

Katılımcılardan Lübnan-Beyt El Hag Akkar Belediye Başkanı Abdulrazak Kilani, Türkiye modelinin kendilerine daha yakın olduğunu belirterek, belediye birliği teşkilatı kurma teşebbüslerinde Türkiye’yi, özellikle Türkiye Belediyeler Birliği’ni örnek alacaklarını söyledi.

“2014 Filistin Halkıyla Uluslararası Dayanışma Yılı” Toplantısı

"Birleşmiş Milletler (BM) Filistin Halkının Vazgeçilmez Haklarının Kullanılması Komitesi" ve "İslam İş Birliği Teşkilatı"yla (İİT) eşgüdüm içinde 12-13 Mayıs 2014 tarihlerinde düzenlenen "Uluslararası Kudüs Toplantısı" Ankara’da gerçekleştirildi.

Toplantıya; Türkiye Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, Filistin Devleti Evkaf ve Dini İşler Bakanı Mahmoud Al-Habbash, Filistin Devleti Kudüs İşleri Bakanı Adnan Alhusseini, İslam İş Birliği Teşkilatı Genel Sekreteri İyad Uygur ve Birleşmiş Milletler Filistin Halkının Vazgeçilmez Haklarının Kullanılması Komitesi Başkanı Abdou Salam Diallo'nun yanı sıra, komite azaları ve gözlemcileri başta olmak üzere Birleşmiş Milletler azası ülkelerin temsilcileri, uluslararası uzmanlar, sivil toplum kuruluşları temsilcileri ve akademisyenler katıldı.

Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu toplantının açılış oturumunda; Kudüs'ün sadece siyasi bir mesele olmadığını belirterek, "Bizim için Kudüs'ün korunması, muhafazası, haklarının adalet içinde yerine getirilmesi sadece bir siyasi sorumluluk alanı değildir. Kudüs'ün korunması insanlık vicdanına ve insanlığın tarihi serüvenine karşı bir borçtur" diye konuştu.

Gorajde Fatih Sultan Mehmed İslam Kültür Merkezi Açıldı

Keçiören ve Şahinbey Belediyeleri'nin desteği ile TİKA'nın (Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı) koordinasyonunda inşaa edilen Gorajde Fatih Sultan Mehmed İslam Kültür Merkezi, Birliğimizin de katkılarıyla yaklaşık 160 kişilik katılımın sağlandığı bir törenle hizmete açıldı.

19-21 Haziran tarihleri arasında düzenlenen programın Bosna Hersek'in doğusunda ki Gorajde kentinde düzenlenen açılış törenine AK Parti Ankara Milletvekili ve Genel Başkan Yardımcısı Salih Kapusuz, AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Abdülhamit Gül, AK Parti Ankara Milletvekili Nurdan Şanlı, Keçiören Belediye Başkanı Mustafa Ak, Şahinbey Belediye Başkanı Mehmet Tahmazoğlu, Gorajde Belediye Başkanı Muhamed Ramoviç, TİKA Balkanlar ve Doğu Avrupa Daire Başkanı Mahmut Çevik, Bosna Hersek Reis-ul Ulema Yardımcısı Husein Smayić, Bosna-Podrinje Kantonu Başbakanı Emir Frašto ve Gorajde eski Müftüsü Hamed Efendiç de katıldı.

Bu ziyaret kapsamında Saraybosna'da Bosna Hersek Federasyonu Belediyeler ve Şehirler Birliği Yöneticisi Vesna Travljanin ile Birliğimiz Genel Sekreteri Hayrettin Güngör arasında iki Birliğin ileriye dönük iş birliği çalışmalarına dair karşılıklı görüş alışverişinde bulunuldu. Özellikle Bosna Hersek'de yaşanan sel felaketinin ardından bölgeye gönderilmesi planlanan araçlara ilişkin değerlendirmeler yapıldı.

Arazi Yönetimi Platformu Çalıştayı Trabzon'da Yapıldı

Arazi Yönetimi Platformu (AYÖP) tarafından her yıl geleneksel olarak düzenlenen Arazi Yönetimi Çalıştayı'nın dördüncüsü 12-13 Mayıs 2014 tarihlerinde, "Yeni (6360) Büyükşehir Yasası ve Arazi Yönetimi" teması ile Karadeniz Teknik Üniversitesi'nde gerçekleştirildi.

6360 sayılı Büyükşehir Kanunu'nun getirmiş olduğu yenilikler kapsamında arazi yönetiminin, kentsel ve özellikle kırsal alana yönelik yasal düzenlemelerin değerlendirildiği Çalıştaya Türkiye Belediyeler Birliği Genel Sekreter Yardımcısı Recep Şahin başkanlığında bir heyet ile katılım sağlandı.

Kapanış konuşmalarında söz alan Şahin 6360 sayılı Kanun'un önemine değinerek, bu kapsamda büyükşehir belediyelerimize Birliğimizin her türlü desteği sağlama gayreti içerisinde olduğunu dile getirdi.

Kurumlararası Coğrafi Veri Paylaşımı, Birlikte Çalışabilirlik Toplantısı

Harita Genel Komutanlığı tarafından düzenlenen Kurumlararası Coğrafi Veri Paylaşımı, Birlikte Çalışabilirlik ve Bakanlıklararası Harita İşlerini Koordinasyon ve Planlama Kurulu (BHİKPK) Olağan Genel Kurul Toplantısı 22 Mayıs tarihinde Ankara'da yapıldı. Milli Savunma Bakanı İsmet Yılmaz, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı M.Mehdi Eker ve Çevre ve Şehircilik Bakanı İdris Güllüce'nin konuşma yaptıkları toplantının açılışı Hrt.Gn.K. ve BHİKP Krl.Bşk. Tuğgeneral Metin Keşap tarafından gerçekleştirildi.

Belediyelerimizin bilişim faaliyetlerine destek olmak amacıyla faaliyet yürüten Birliğimiz adına Genel Sekreter Yardımcımız Recep Şahin'in de sunum yaptığı Coğrafi Veri Paylaşımı ve Birlikte Çalışabilirlik Konusunda Yürütülen Çalışmalar konulu oturumda ayrıca Tarım Reformu Gn.Md. Dr.Gürsel Küsek, Milli Emlak Gn.Md. Abdullah Kaya, Coğrafi Bilgi Sistemleri Gn.Md. Dr.Bekir Tüzel, Tapu ve Kadastro Gn.Md. Davut Güney birer konuşma yaptılar.

Toplantının öğleden sonra gerçekleşen oturumlarında ise konunun uzmanları tarafından Coğrafi Veri Toplama, Güncelleme ve Paylaşımına Yönelik Kurumlar Arası İşbirliği Çalışmaları ve Beklentiler, Coğrafi Veri Standartlarına ilişkin bilgiler verildi. Ayrıca Bakanlıklararası Harita İşlerini Koordinasyon ve Planlama Kurulu Toplantısı çerçevesinde Bilimsel Araştırma ve Koordinasyon Komisyonunun 2013-2014 Dönemi Çalışma Raporunun yanı sıra Program ve Planlama Komisyonu ile Yönetmelikler Komisyonun çalışma raporları sunuldu. Etkinliğin son oturumunda ise "Üretici Kurumlardan Beklentiler, Üretici Kurumlara Sağlanacak Veriler, Üretici/Kullanıcı Koordinasyon ve İlişkileri ile Karşılaşılan Sorunlar, Veri Sunumuna Yönelik Talep ve Öneriler" konulu panel düzenlendi.

"Sürdürülebilir Kalkınma İçin Yavaş Şehirler" Paneli

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından düzenlenen Verimlilik Haftası etkinlikleri kapsamında Hacettepe Üniversitesi ile Bakanlık işbirliğinde, 5 Haziran Dünya Çevre Gününde "Sürdürülebilir Kalkınma İçin Yavaş Şehirler" Paneli gerçekleştirildi. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Birliğimiz ve Kalkınma Bankası temsilcileri ile Seferihisar ve Taraklı Belediye Başkanlarının konuşmacı olarak katıldığı panelde sürdürülebilir kalkınmanın sağlanmasında ülkemizden Seferihisar, Akyaka, Yalvaç, Taraklı, Gökçeada, Vize, Perşembe, Halfeti ve Yenipazar Belediyelerinin üyesi olduğu Cittaslow örneği esas alınarak verimlilik, çevre, eko-turizme ilişkin sunumlar yapıldı. Panelle konuşmacı olarak katılan Birliğimiz Genel Sekreter Yardımcısı Recep ŞAHİN, Türkiye Belediyeler Birliğinin faaliyetlerine ilişkin katılımcıları bilgilendirdi. Şahin, sürdürülebilir kalkınmanın sağlanmasında belediyelere düşen görevlere ilişkin yaptığı konuşmada belediyelerin rolüne ve önemine değindi.

İletişim, Halkla İlişkiler ve Gönül Dili

Prof. Dr. Ertuğrul YAMAN

Yıldırım Beyazıt Üniversitesi /
İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi

1. İNSAN VE İLETİŞİM

Sosyal bir varlık olan insan için iletişim kurmak, kaçınılmaz bir gereksinimdir. Çünkü, insan duygu ve düşüncelerini paylaşmak ihtiyacındadır. Düşüncelerin başka insanlarla paylaşılması hayata anlam kazandırır. Biyolojik ve psikolojik açıdan tek başına yaşaması mümkün olmayan insanoğlu, sosyalleşmek ve çevresiyle bir bağ kurabilmek için de diğer insanlarla da iletişim kurmak zorundadır.

İletişim, insanların duygu ve düşüncelerini diğer insanlarla paylaşma sürecidir. İletişim; aynı zamanda bireyler, gruplar ve kurumlar arasında ilişki kurmayı amaçlayan bir etkileşim sürecidir. İnsanlar da doğal olarak çevresinde olup bitenleri öğrenmek ve anlamak, duygu ve düşüncelerini birbirlerine iletme isterler. Bunun yolu da iletişim kurmaktır.

İnsanlar arası ilişkilerde ilk basamak "sözel yöntem" olarak ifade edebileceğimiz *konuşma dili*'dir. Sözlü iletişim, konuşma dili ola-

rak da adlandırılır. İnsanlar arası ilişkilerde en çok başvurulan iletişim yöntemi sözel öğelerin kullanıldığı konuşmadır. Günlük hayattaki ilişkilerde sözel iletişim becerileri önemli bir yer tutar. İletişim kurmanın temelinde istek ve arzular yatar. Sıkıntılar, arzular, istekler, görüş ve düşünceler genellikle dil sayesinde sözel öğelerle dışa vurulur.

Sözlü iletişimin yeterli olmadığı bazı durumlarda devreye *beden dili* girmektedir. Beden dili, anlatılmak istenen hususun pekiştirilmesi ve düşüncenin muhatabına daha etkili bir şekilde iletilmesini amaçlamaktadır. Doğru bir iletişimde bu iki basamağa zemin olan iletişim unsuru ise, *duygulardır*. Duyguların yuvası da gönüldür. Dolayısıyla duygulardan

oluşan bu dile “gönül dili” adını ver-mekteyiz.

İletişimin temel basamakları *gönül dili, beden dili ve konuşma dili* biçiminde sınıflandırılabilir. İletişim denildiğinde, genellikle, *konusma dili ve kısmen de beden dili* söz konu-su olur. Oysaki *konusma dili ve be-den dilinin* temelinde de duygular yatmaktadır. Herhangi bir konuda söz söyleyecek bireyler, bu ihtiyaç-larını öncelikle *duygu bağlamında* hissederler. Daha sonra bu *duygular, bedensel hareketlere dönüşür* ve ancak üçüncü aşamada *konusma biçiminde* karşı tarafa yansır.

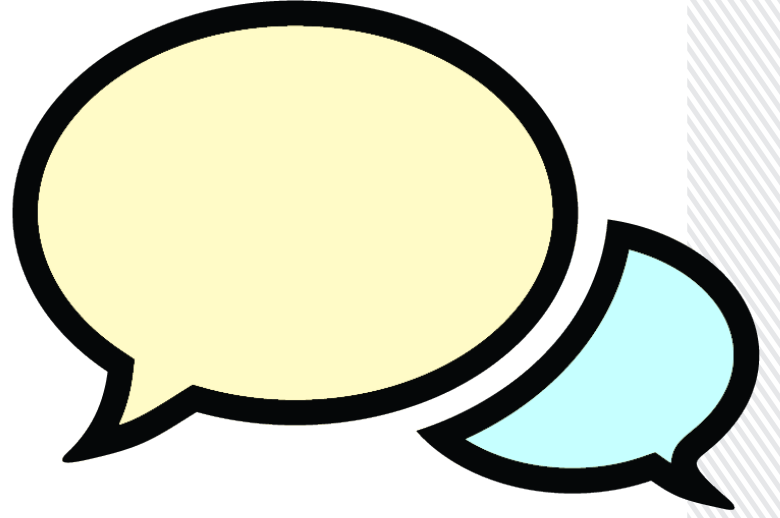
Genel anlamda bütün iletişim or-tamlarında ve özel anlamda halkla ilişkilerde gönül dilinin yeri ve öne-mi üzerinde durmadan, halkla ilişki-ler kavramını da ele almakta yarar görmekteyiz.

2. HALKLA İLİŞKİLER

Halkla ilişkiler; bir kurumun işleyi-şinden etkilenen; düşünce ve eylem-leriyle de kurumu etkileyen kişiler, gruplar ve topluluklarla iletişim sağ-lamaktır. Halkla ilişkilerin temel un-suru “halk”tır.

Halkla ilişkiler özünde iletişimin bu-lunduğu bir olgudur. Halkla ilişkiler; kurum ile ilgili kişiler/kurumlar ara-sında uyum, bütünleştirme ve uz-laşma sağlanmasıdır. Bu bağlamda halkla ilişkiler; bilgi verme, davra-nışların değiştirilmesi için kamuya yönelik ikna ve kurumla kamunun karşılıklı olarak bütünleştirilmesi ça-balarını içermektedir.

Halkla ilişkiler kamuoyunu etkileme ve ondan etkilenme sürecidir. Halk-la ilişkiler, belirtilmiş hedef kitleleri

etkilemek için hazırlanmış, planlı, inandırıcı haberleşme çabasıdır. Halkla ilişkiler, bir kuruluşu çalışanlarına ve bağlantılı oldu-ğu kişilere sevdirmeye, saydırma sanatıdır. Halkla ilişkiler, kitlelerle dürüst ve sağ-lam bağlar kurarak onların olumlu inanç ve eylemlere yönlendirilmesi, tepkileri de-ğerlendirerek tutuma yön verilmesi, böylece karşılıklı yarar sağlayan ilişkiler sürdürme yolundaki planlı çabaları kapsayan bir yö-neticilik sanatıdır.

Halkla ilişkiler, kurum ile hedef kitleleri arasında karşılıklı iletişimi, anlamayı, ka-bulü ve iş birliğini sağlayıp sürdürmeye yardımcı bir yönetim fonksiyonudur. Bu fonksiyon, kamuoyu hakkında yönetimin bilgilendirilmesi, yönetimin kamuya karşı sorumluluklarının neler olduğunun belir-lenmesi ve çevrede meydana gelen de-ğişmeler konusunda yönetimin uyarılması görevlerini de kapsar. Bu görevler araştı-rma ve iletişim teknikleri kullanılarak yeri-ne getirilir.

2.1. Halkla İlişkilerin Temel Özellikleri

- Bir yönetim işlevidir,
- Kamu yararı esastır,
- Planlama vardır,
- Sürekli değerlendirme yapılır,
- Kamunun desteği gerekir,
- Toplumsal bir konudur.

2.2. Halkla İlişkilerin Temel İlkeleri

- İki yönlü ilişki kurmak,
- Doğru bilgi vermek,
- İnandırıcı ve sabırlı olmak,
- Dürüstlük ve sorumluluk,
- Planlılık ve süreklilik,
- Tanımak ve tanıtmak,
- Kurum kültürü ve imajı,
- Bütçe ve personel,

2.3. Halkla İlişkilerin Amaçları

Halkla ilişkilerin amacını kısaca tanıma ve tanıtmak olarak belirtiriz. Etkin bir halkla ilişkilerin gerçekleştirilebilmesi için, ilk önce hedef kitlenin doğru tespit edilmesi gerekir. Hedef kitle bir kişi veya bir gruptan oluşabileceği gibi birden fazla kişi, grup ya da kurumdan meydana gelebilir. Bunun için hedef kitleyi oluşturan kamuların çok iyi tespit edilerek toplumsal yapısı, eğitim düzeyi, düşünce bi-

çimleri, tutumları hakkında da ön bilgiler edinilmelidir.

Halkla ilişkilerde çift yönlü iletişim vardır. Kamunun tanınması yönünde bir eyleme girildiğinde, kurumu ve onun izlediği politikaları, faaliyetleri de kamuya tanıtmak söz konusudur. Halkla ilişkilerde; bilgi vermek, kurum lehinde veya aleyhinde oluşan tepkiyi yakalayıp değerlendirmek amaçlanmaktadır. Böylece kurum ve kuruluşlar, çevrenin kabul, destek ve güvenini kazanarak kendilerini kolaylıkla anlatabilme ve tanıtabilme, kamuoyunu etkileme ve inandırabilme fırsatını elde etmektedir. Halkla ilişkilerin amacı;

- Halkla yüksek kalitede iletişim kurmak ve sürdürmek,
- Halkla ilişkiler, kurumu ve onun izlediği politikaları, faaliyetleri tanıtarak halkı aydınlatmak,
- Halkta kuruma dolayısıyla da yönetime karşı olumlu davranışlar oluşturmak,

- Kurumun yapısı ve işlevleriyle ilgili yönetimce alınacak kararların isabet derecesini artırmak,
- Kurum için destek ve güven sağlamaya yönelik olumlu görüntü oluşturmak.
- Kurum ve kurum yönetimiyle olan ilişkilerinde kamunun işini kolaylaştırmak,
- İşlerin sağlıklı yürütülebilmesi için gerekli tedbirlerin alınmasını sağlamak,
- Halk ile kurum arasındaki iletişim ve diğer problemleri analiz ederek çözüm yöntemleri bulmak,
- Halkla iş birliği sağlayarak hizmetlerin daha çabuk ve kolay görülmesini sağlamak,
- Halkın dilek, istek ve şikâyetlerini dinlemek, aksaklıkların giderilmesi için çalışmalar yapmak,
- Halkın yönetime bakışını olumlu yönde geliştirmek,
- Halkla yönetim arasındaki ilişkileri geliştirmek ve kolaylaştırmak,
- Sosyal sorumluluk duygusu oluşturmak,
- Yapılan çalışmaları benimsetmek.

2.4. Halkla İlişkilerde Yöntem

Halkla ilişkilerde değişik iletişim araçları ve araştırma yöntemlerinden yararlanılabilir. Halkla ilişkiler araştırmalarında durum analizi (ihtiyaç belirleme), ihtiyaca yönelik planlama, uygulama (iletişim) ve değerlendirme süreci yer alır. Medya ile ilişki kurmada basın toplantıları, basın bülteni, kitap ve broşür yayınlama, basın kokteylleri, basın gezileri, küpür derleme, arşivleme, radyo ve televizyon programları, filmler, web sayfası vb. imkânlardan yararlanılabilir.

Araştırma yöntemi olarak yüz yüze görüşmeler, kamuoyu liderleri ile görüşmeler, temsili gruplarla gö-

rüşmeler, danışma kurulları/ komiteler, ombudsman (halk temsilcileri) kullanımı, ücretsiz telefonlar, müşteri/tüketici mektupları, alan araştırmaları ve medya içerik çözümlemesi sayılabilir. Ayrıca, araştırmalarda evren veya örnekleme yoluyla anket, gözlem deney ve projeksiyon yöntemi kullanılabilir.

Bir halkla ilişkiler çalışmasında izlenecek yöntemi dört safhada ele almak mümkündür.

Bilgi Toplama-Araştırma: Bir halkla ilişkiler çalışmasında atılacak ilk adım; hedef kitlenin doğrudan ve dolaylı olarak etkilenen kişi, kurum ya da grupların düşünce, duygu, tutum ve davranışları araştırılarak ortaya konulmalıdır.

Bu aşamada yalnızca hedef kitleyle ilgili bilgilerin ve bulguların araştırılarak elde edilmesi söz konusu değildir. Halkla ilişkiler faaliyetinin yürütülmesi düşünülen kurumla ilgili de derinlemesine araştırmalar yapılarak gerekli olan bilgiler elde edilmelidir.

Planlama-Karar Verme: Halkla ilişkiler çalışmasında ikinci önemli konu planlama-karar verme aşamasıdır. İzlenecek yolun, doğrudan etkilenen ya da ileride etkilenebilecek hedef kitle göz önünde bulundurularak bir plana, bir programa göre kurumun genel politikası ve amaçları çerçevesinde bir karara bağlanması gerekir

Bu aşamada dikkat edilmesi gereken diğer bir konu da gönderilen mesajdır. Mesaj hazırlanırken hedef kitlenin özellikleri göz önünde bulundurulmalı ve mesajın içeriği buna göre oluşturulmalıdır.

Uygulama: Yapılmış olan planın uygulamaya geçirilmesi aşamasıdır. Daha önce toplanmış olan bilgilere göre hazırlanan

mesajlar, kararlaştırılan araçlarla belirli bölgelerde, belirlenmiş hedeflere ulaştırılır. Bu amacı gerçekleştirmek için; seminerler, konferanslar düzenlenebilir. Fuarlar ve sergilere katılım sağlanır. Film gösterimleri yapılabilir, tesis ziyaretleri düzenlenilir, broşürler, kitapçıklar yayımlanabilir ve afişler asılabilir.

Değerlendirme: Yapılan halkla ilişkiler faaliyetlerinin istenen amaçların hangi oranlarda gerçekleştirildiğinin tespit edilmesidir. Bu aşamada nerede ne gibi hataların yapıldığı, yanlış mesaj ve araçların kullanılıp kullanılmadığı, hedef kitlenin tespitinde yanlışlık yapıp yapılmadığı, belirlenen amacın gerçekleştirilmesinde başka yöntemlerin daha etkin olup olamayacağı vb. durumlar ortaya çıkarılır.

Değerlendirme aşamasını halkla ilişkilerin geri bildirimi olarak algılamak da mümkündür. Bu aşamada bir taraftan hedef kitlelere mesajlar iletilirken, halkla ilişkiler çalışmalarının tamamlanmasıyla bu kitlelerin ne düşündükleri, daha önceki düşünceleriyle bir farklılığın olup olmadığı, mesajların nasıl algılandıkları ve bunlara ne tür tepkilerin gösterildiği dikkate alınarak değerlendirmeye tabi tutulmaları söz konusudur.

3. GÖNÜL DİLİ

Bilginler, “İnsan, konuşan bir varlıktır.” diyerek insanın diğer canlılardan ayrılan ve onu üstün kılan bir yönüne işaret etmişlerdir. Konuşma kabiliyeti, bir

yönüyle insanoğluna müthiş bir üstünlük sağlarken diğer bir yönüyle de ağır bir sorumluluk yüklemiştir. Dile sahip olmak, konuşmayı kontrol altına alabilmek pek de kolay bir meziyet değildir. Çünkü, dilin kemiği yoktur ve her yana kıvrılabilir. Üstelik dil, suç işlemeye de çok eğilimli ve uygundur. Yani, dil eğer kontrol altında tutulmazsa, potansiyel bir sanıktır. Nitekim, modern çağlarda insanlar, çok konuşmalarına rağmen, geçerli ve kalıcı iletişim kuramıyorlar. Bu çelişkinin bilimsel bir açıklaması olmalıdır.

Kutsal kitaplar ve bilge insanlar hep “Susan kurtulmuştur.” yönünde bir uyarıda bulunmaktadır. Günümüzün adı konulmamış yaygın hastalıklarından birisi de boş, anlamsız ve gereksiz konuşmaktır. Lokman Hekim’e “*Senin hikmetin nedir?*” diye sorulunca; “*Ben yapmam gerekme-yen şeyi sormam, beni ilgilendirmeyen şeyin de peşine düşmem.*” diye cevap vermiştir. Cahil insan karşısında kitap gibi sessiz kalmak aklın zirvesidir.

Bugün toplumumuzu ve tüm insanlığı yakıp kavuran bu gıybet hastalığı, insanlığın neredeyse sonunu hazırlayacak kadar yaygınlaşmış bir felakettir. Sağlık, huzur ve mutluluk arzu edenler; öncelikle duygu, düşünce, beden ve dillerinin korumak zorundadırlar. Huzurun ve mutluluğun sırrı en başta dile sahip olmaktan geçmektedir.

Gerektiği yerde gereğince konuşabilmek, erdemlerin başında gelir. Bir Türk atasözü “Erde-min başı dil.” diyerek bu gerçeği vurgulamıştır. Son nefes tamamlandığında, bizden geriye kalanlar acaba neler olacaktır? Bunu biraz düşündüğümüzde, arkada kalanların yalnızca iyi veya kötü izlenimler olduğu anlaşılır.

Dilini tutabilen, kendini de tutabilir. İnsan, düşüncelerine hâkim olabilir; nefsinin kontrol edebilir ve kendini tutabilirse, sağlam bir kişilik ve karakter kazanabilir. Düşüncelerine hâkim olan bir insan, en zayıf zamanlarında dahi hâkimiyetini kaybetmez. İnsanın huzur ve saadeti; sağlık ve mutluluğu kendi içindedir. İç dünyamızdaki duygu ve düşünceler, bedenimizin de besin kaynağı-

dır. Ruhunda olumsuz duygular barındıran bir insanın hem ruh sağlığı hem de beden sağlığı kısa zamanda bozulur. O hâlde insanın dış şartları düzeltebilmesi için önce iç şartlarını düzeltmesi gerekir. Bunun en kestirme yolu da susabilmek; boş ve gereksiz konuşmalar yapmak yerine dinlemeyi öğrenmektir.

İnsan, konuşan bir varlıktır ve elbette konuşarak iletişim kuracaktır. Ancak, yapılan araştırmalar konuşmanın iletişimdeki payını çok düşük göstermektedir. Doğru olan; gerektiği kadar, kararınca kıvamınca, bilgece sessiz ve derinden konuşmak, yeri geldiğinde susabilmek ve dinleyebilmektir. Konuşma piramidinin temelinde duygular (*gönül dili*), ortasında hareketler (*beden dili*) ve tepeye yakın bir noktadan itibaren ise, sözler (*konusma dili*) başlar.

İletişimde başarının gerçek sırrı çok ve boş sözde değil, özdeki uygulamada yatmaktadır. Sözlerimiz, kalbimizin en derin kıvrımlarından çıkıp geliyorsa, yüreğimizi ortaya koyarak iletişim kuruyorsak, içimizi en başta yüzümüz ve gözlerimiz olmak üzere bedenimize doğru yansıtabiliyorsak, etki alanımız karşı tarafın kulağından yüreğine kadar uzanır.

İletişimde en geniş ve en kapsamlı basamak *gönül dili*'dir. Gönlümüzü açmadan, gönüllere girmeden kurulacak iletişim sığ, yetersiz ve geçici bir etki oluşturmaktadır. Gerçek ve doğru olan tavır her aklımıza geleni

söylemek yerine daha fazla tefekkür edip sözün hikmetlisini söylemek ve az sözle çok tesir oluşturmak en doğru olanıdır. Gönül dili; yeri geldiğinde hikmetlice konuşmak, yeri geldiğinde ise, içimize doğru seyahat ederek susabilmektir: Büyük mütefekkir ve irfan ehli Sadi-i Şirazi, gönül dilinin muazzam ölçüsünü koymuştur: *"İki şey insanın ruhunu karartır: Konuşacakken susmak, susacakken konuşmak"*.

Gönüller Sultanı Mevlana'yı çağlar ötesine taşıyan sır, gönül dilinde gizlidir. Mevlana, çok düşünüp derinden hikmetli sözler söylemiştir. Sözler, onun gönlünden çıkıp karşıdaki gönüllere tıpkı yer altı sularının gökyüzüne fışkırması gibi serapa yayılmıştır. Çünkü, o gönül diliyle iletişim kurmuş ve sözleri gönlünden söylemiştir:

*"Bilhassa gönül dili olursa,
Gönüldaşlık dildaşıktan iyidir.
O söz ima ve yazıyla değildir
Ama gönül diline tercüman olur."*

...

*"Harfi sesi ve sözü ortadan kaldır ki,
Onlar ayrı olarak mana sana erişsin."*

Harf, ses ve söz, gönül dilimizde var olan manaları karşımızdaki insanlara aktarmada kullandığımız araçlardır. Eğer gönül dilini okuyabilecek yetenekte olabilseydik harfe sese ve söze ihtiyacımız kalmaz, doğrudan manaya erişebilirdik.

*"Kâmilin önünde kalbindekine dikkat et.
Gafil olma, gönüle nazar eder.
Gerçi o eşeğin suçunu söylemezse de bilir.
Yüzüne bakar onu büyüler."*

Mevlânâ, bu kimselerin önünde insanın gönlünden geçenlere dikkat etmesi gerektiğini öğütlüyor. Çünkü, o kimseler insanların gönüllerinden geçenleri okuyabilirler.

*"Kuşların sesini vâsf edip duran
Onların sırrına nasıl vakıf olabilir.
Tut ki bülbülün ötüşünü öğrendin.
Gülün sırrını anlamaya imkân var mı?
His kulağın sözü anlayabilirse de"*

Gönül dili, duyguların sessiz dilidir. Duyguların anlaşılmadığı, uzlaşmadığı bir ortamda konuşma dilinin pek etkisi olmaz. Nitekim; gönül severse, duygular harekete geçer ve söze hacet kalmaz. Göz ve gönül

sevmezse, Dünya'nın kelamını da sarf et-seniz, sadece yormuş ve yorulmuş olursunuz. Öyleyse, her şeyden önce, irfan dünyamızın dili olan sessiz ve sözsüz gönül dilini keşfetmeli ve iletişimimizi ve halkla ilişkileri bu dille kuralıyız.

Gerek gündelik ilişkilerde gerekse bir yönetim işlevi olan halkla ilişkilerde hikmet sahibi insanlar kalbe, yani gönüle hitap ederler. Gönülün safiyeti, aklın dengesi, iradenin yüceliği, insanı yükseltir. Bu özellikler ise, yöneticilerde mutlaka bulunması gerekenlerdir.

Gerçek anlamda kalıcı izler bırakmak isteniyorsa, halkın gönülü fethedilmek arzulanıyorsa, bunun en geçerli yolu gönül dilidir. Bu durum yöneticiler ve özellikle de yerel yöneticiler için çok daha önemlidir. Yönetici az ve öz konuşmalı; halkın gönülünü fethetmenin yollarını bulmalıdır. Bunun için her söz ve işte samimi olmak esastır. Böylesi bir durumda susalım, kişilik ve karakterimiz konuşsun; susalım, işimiz ve eserlerimiz konuşsun! İşte gönül dili bunlar demektir!

Sonuç olarak her türlü iletişimin ve halkla ilişkilerde başarının sırrı, gönül dilinde gizlidir. Yöneticilerin görevi halkı mutlu etmek ise, bunun yolu halkın gönülüne girmektir. Halkın gönülüne girmenin sırrı da gönül diliyle sessiz, derin ve sağlam bir iletişim kurmaktır!

Gönül bir severse, pir sever!

Kaynakça

1. Frager, Robert (2005). *Kalb, Nefs ve Ruh*, İstanbul: Gelenek Yay., 5. Basım.
2. Güvahi (1983). *Pend-nâme*, Yay.Haz. Mehmet Hengirmen, Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay.
3. Kazancı, Ahmet Lütfi (1995). *Peygamber Efendimizin Hitâbeti*, İstanbul: Marifet Yay., 4. Baskı.
4. Nahifi, Süleyman (2009). *Mesnevi-i Şerif*, Sad. Amil Çelebioğlu, İstanbul: Timaş Yay.
5. Tortop, Nuri, *Halkla İlişkiler*, Yargı yayınevi, Ankara, 1998.
6. Türkiye Diyanet Vakfı, *İslam Ansiklopedisi*, Cilt 17.
7. Yeşilyurt, Temel (2007). *Söz'ün Anlamı*, İlahiyat Yay. 1. Baskı.

Türkiye

ENGELSİZ YETENEK GÜNLERİ

Engel Tanımayan Yetenekler

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Keçiören Belediyesi ve Birliğimiz iş birliği ile gerçekleştirilen ve 81 ilden yaklaşık 300 engelli gencin yeteneklerini sergiledikleri "Türkiye Engelsiz Yetenek Günleri" 8 Haziran 2014 tarihinde Ankara'da düzenlendi.

Bir ilk olma özelliği taşıyan etkinliğin açılışında konuşan Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Müsteşarı Nesrin Afşar Çelik, engelli olmanın eksiklik ve anormallik olmadığını vurgulayarak, "Türkiye'nin engelli sosyal politikaları uluslararası düzeydeki standartların üzerine erişmiş durumda. Bizim için gerçekten büyük bir gurur kaynağı. Bu Sayın Başbakanımızın belirlediği bir istikamet. Onun, bürokrasinin ve siyasetin önünü açmasıyla beraber geliştirdiği bir yol var. O açılan yolda doğru adımlarla, samimiyetle ilerlemeye çalışıyoruz" dedi.

AK Parti Gaziantep Milletvekili Ali Şahin ise, toplumun engellilere yönelik algısının değişmesi gerektiğini ifade ederek, "Engelli olmak başkasına muhtaç olmak anlamına gelmez. İmkan verilmesi durumunda engelliler de bir çok sorunun üstesinden gelebilecektir" diye konuştu.

Engelli bireylerin toplumsal hayata tam, eşit ve etkin katılımlarının sağlanması, sosyal dışlanmayı önlemek, toplumdaki ön yargıların aşılması ve farkındalığın artırılması amacıyla düzenlenen programda engelli gençler performanslarını gerçekleştirdi. Ayrıca Alttınpark Fuar Alanında düzenlenen gösterilerde farklı illerden gelen gruplar tarafından açılan stantlarda hediyelik eşyalar sergilendi.

Programda yer alan kurumlar ve gösterileri şöyle;

- Eskişehir Somet Zihinsel Gelişim Derneği - Aşkın ve Sevginin Korusu (ilahi)
- Çankırı Belediyesi - Engelsiz Yaren Ekibi Gösterisi
- Kahramanmaraş 125. Yıl Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezi - Harmandalı ve Bando Gösterisi
- Manisa Salihli Tüm Engelliler ve Aileleri Kültür Yardımlaşma ve Destek Derneği - Sevgi Ateşi Potpori, Zeybek Memleketimsen Gösterileri
- Diyarbakır Ayten Elyesa Erdoğan Eğitim Uygulama ve İş Eğitimi Okulu - Deli-lo Oyunu Gösterisi
- Karabük Aylin Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi - Aylin Müzik Grubu Gösterisi
- Karaman Ermenek Ali Rıza Alıçlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi - Folklor Grubu Gösterisi
- Alanya Özgün Kardelen Özel Eğitim Kurumu - Tango Gösterisi
- Çorum Belediyesi - Engelli Eğitim Merkezi Korusu
- Malatya Turgut Özal Özel Çocuklar Spor Kulübü - Semazen Gösterisi
- Elazığ Down Sendromlu Derneği - Çayda Çıra Oyunu Gösterisi
- Kocaeli Köseköy Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi - Dımdım Ekibi Gösterisi
- Trabzon Rehabilitasyon ve Aile Danışma Merkezi - Kolbastı ve Karşılama Ekibi Gösterisi
- Yalova Yeni Yaşam Engelliler Derneği - Ritim ve Perküsyon Grubu Gösterisi
- Aksaray Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi - Yöresel Kaşık ve Genç Osman Oyunları Gösterisi
- Mersin Nihat Sözmen Bakım Rehabilitasyon ve Aile Danışma Merkezi Müdürlüğü - Silifkenin Yoğurdu, Türkmen Kızı, Çiçekçi Kız Oyunları
- Ankara Dünya Engelliler Spor Kulübü - Ankara Oyun Havaları

Güvenli Kentler Çalıştayı Gerçekleştirildi

Birliğimiz ve Hollanda Belediyeler Birliği (VNG International) iş birliğinde düzenlenen "Hukukun Üstünlüğü ve Güvenlik İçin Liderlik Programı" Kıyaslama Çalıştayı 24-25 Haziran 2014 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirildi.

Toplantının açılış konuşmasını TBB Genel Sekreteri Hayrettin Güngör gerçekleştirdi. Sözlerine katılımcılara ve proje paydaşlarına teşekkürlerini sunarak başlayan Güngör; **"Güvenli Kentler"** gibi kapsamlı ve önemli bir konunun Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Polis Akademisi gibi kurumlarla bir araya gelerek ele alınacağını, pilot valilikler ve belediyeler tarafından verilen görüşler doğrultusunda çok başarılı bir çalışma gerçekleştirileceğini belirtti.

"Güvenli bir kentte yaşamak her kentlinin en temel haklarındandır,"

Hayrettin Güngör

Güngör sözlerine şöyle devam etti: "Projemizin ana konusu olan **"Kent Güvenliği"** son zamanlarda çok sık karşılaşmaya başladığımız bir terimdir. Hepinizin bildiği üzere, bir kentin yaşanabilir kabul edilmesi için, o kentin barındırdığı bireylerin kendilerini o kentte huzurlu ve güvenli hissetmelerini mümkün kılacak ekonomik, sosyal ve siyasal dinamikleri bünyesinde barındırması gerekmektedir.

Güvenli bir kentte yaşamak her kentlinin en temel haklarındandır. Kentlerin ortaya çıkış sebepleri arasında insanların bir arada daha güvende yaşayacakları umudu da bulunmaktadır. Dolayısıyla kentler aslında içinde yaşayanlara güven sunan mekânlar olmak zorundadır".

Açılış konuşmasının ardından Hollanda Belediyeler Birliği Uzmanı Malinda Twaalfhoven toplantının amacı ve Hollanda'daki iyi uygulama örnekleri hakkında bilgiler verdi. Hollanda Belediyeler Birliğinin kıyaslama uzmanı Anke Ruige ise çalışmanın önemi ve sonuçların değerlendirilmesi ile ilgili bir sunum gerçekleştirdi. Öğleden sonra 3 farklı temada gerçekleştirilen oturumlar çerçevesinde, tüm kurumlardan gelen temsilcilerin görüşleri ve önerileri alındı.

Program açılışının yapıldığı günün akşamında katılımcıların onuruna TBB Tevfik Bey Konağında bir kokteyl düzenlendi ve Türkiye ile Hollanda dostluk pastası kesildi.

Tunus ve Yemen Temsilcilerinin Üçüncü Grup Eğitimi Tamamlandı

Tunus ve Yemen yerel yönetimleri ve Türk yerel yönetimleri arasındaki işbirliği çerçevesinde gerçekleştirilen faaliyetler kapsamında, Tunus ve Yemen yerel yönetim temsilcilerine yönelik olarak Birliğimizce düzenlenen eğitimlerin üçüncüsü 1-16 Haziran 2014 tarihleri arasında gerçekleşti.

İki ülke yerel yönetimlerinin kapasitelerinin geliştirilmesine katkıda bulunmak ve Türkiye tecrübelerini aktarmak amacıyla üçüncüsü düzenlenen eğitimin açılış konuşmasını Birliğimiz Genel Sekreteri Hayrettin Güngör gerçekleştirdi. Güngör ayrıca Yerel Yönetimlerin Temel İlkeleri ve Türkiye'nin Yerel Yönetim Sistemine ilişkin bir de seminer verdi.

Katılımcılar Sertifikalarını Bakanlardan Aldı

Eğitime Tunus'tan 15, Yemen'den 14 olmak üzere toplam 29 yerel yönetim çalışanı katıldı. Katılımcılara sertifikaları Birliğimiz Meclis toplantısı sırasında düzenlenen törenle verildi. Kursiyerlere sertifikaları; İçişleri Bakanı Efkân Ala, Çevre ve Şehircilik Bakanı İdris Güllüce, TBB ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş, E. Bakan, Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı Fatma Şahin tarafından takdim edildi.

Tunus ve Yemen yerel yönetimlerinin kapasitelerinin geliştirilmesine katkıda bulunmak ve Türkiye tecrübelerini aktarmak amacıyla düzenlenen eğitim programı kapsamında yerel yönetimler ve Türkiye'deki belediyeçilik uygulamalarına ilişkin yapılan sunumların yanı sıra, İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğüne, Ankara Büyükşehir Belediyesinin sosyal belediyeçilik uygulama alanlarına, EGO Genel Müdürlüğüne, Altındağ ve Beypazarı Belediyelerine teknik ziyaretler düzenlendi. On beş gün süren eğitimin kapanış töreni TBB Tevfik Bey Konağında yapıldı. Eğitim programının Ankara'daki son gününde yapılan kapanış toplantısının ardından Başkent'ten ayrılan heyet; Sakarya ve İstanbul Büyükşehir Belediyelerinde düzenlenen teknik ve kültürel gezilerle eğitimlerini tamamladı.

Lübnan Heyetinden İş Birliği Ziyareti

Lübnan heyeti tarafından Birliğimize iş birliği ziyareti gerçekleştirildi. Heyette Başbakanlık Genelgesi ile Türkiye'de bulunan Suriye'li sığınmacılarla ilgili her türlü konunun koordinasyonu ile ilgilenmek üzere Koordinatör Vali olarak görevlendirilen Veysel Dalmaz, Lübnan-Beyt El Hag Akkar Belediye Başkanı Abdulrazak Kilani yer aldı.

Birliğimizin faaliyetlerine ilişkin bilgilerin verildiği görüşmede Türkiye Belediyeler Birliği Genel Sekreteri Hayrettin Güngör, kültürel ve tarihi geçmişimizde birçok ortak anımızın ve birlikteliğimizin olduğunu kaydederek Lübnan'da yerel yönetimlerin kurulması ve geliştirilmesi sürecinde gerekli eğitim desteğinin verileceğini, karşılıklı tecrübe ve deneyim paylaşımının çok önemli olduğunu dile getirdi.

Koordinatör Vali Dalmaz, Suriye'de, başta çocuklar olmak üzere kadın, yaşlı ve hastaların hayata tutunabilmeleri için yerel yönetimler tarafından desteklenen yardım kampanyalarına devam edilmesi gerektiğini vurguladı.

Belediye Başkanı Kilani ise Türkiye modelinin kendilerine daha yakın olduğunu belirterek, belediye birliği teşkilatı kurma teşebbüslerinde Türkiye'yi, özellikle Türkiye Belediyeler Birliğini örnek alacaklarını söyledi.

Somali Mogadişu Belediye Başkanından Birliğimize Ziyaret

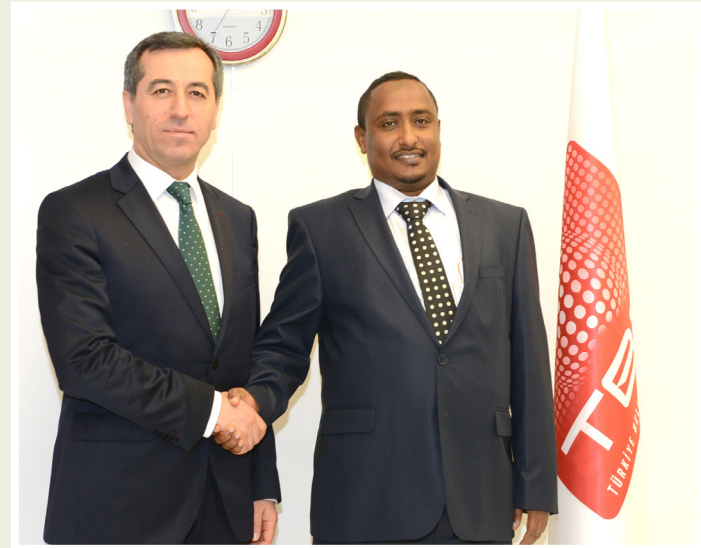
Somali Benadir Bölge Valisi ve Mogadişu Belediye Başkanı Hassan Mohamed Hussein ile beraberindeki heyet Birliğimizi tanımak ve faaliyetleri hakkında bilgi sahibi olmak amacıyla 06 Haziran'da Birliğimize bir ziyaret gerçekleştirdi.

Türkiye'de resmi ziyaretlerde bulunan heyeti Türkiye Belediyeler Birliği Genel Sekreteri Hayrettin Güngör makamında ağırladı.

Heyete, Türkiye Belediyeler Birliğinin vizyon ve misyonuna ilişkin bilgiler veren Genel Sekreter Güngör, Somali'deki yerel yönetimlerin kurulması ve geliştirilmesi sürecinde gerekli eğitim desteğinin verilebileceğini dile getirdi.

Konuk Başkan Hussein ziyaretteki konuşmasında Türkiye'nin her konuda tecrübelerinden yararlanmak istediklerini, yerel yönetimler haricinde diğer konularda da iş birliğini geliştirmeyi amaçladıklarını ifade etti.

Görüşme sonunda heyet; nazik karşılama ve misafirperverliğinden ötürü Genel Sekreter Güngör'e şükranlarını sundu.

Somali Büyükelçiliği Başkâtibi Ziyareti

Somali Büyükelçiliği Başkâtibi Abdulkadir Mohamed Nur, Birliğimiz Genel Sekreteri Hayrettin Güngör'ü makamında ziyaret etti.

Güngör görüşmede, Somali ve Türk halkının kardeş olduğunu ve Somali'de yaşanmakta olan sıkıntıların yerel yönetim düzeyinde ortadan kaldırılabilmesi için Türkiye Belediyeler Birliği olarak imkânlar ölçüsünde her türlü yardım ve desteğin sağlanacağını ifade etti.

Başkâtip Nur, Türkiye'nin Somali'ye yaptığı insani yardımların büyük önem taşıdığını ve Başbakan Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın ülkelerine ziyareti ile Somali'nin tekrar dünyanın gündemine geldiğini ve Türkiye'nin Somali halkının kalbinde özel bir yeri olduğunu belirtti.

Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Öğrencilerinden Birliğimize Ziyaret

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Kamu Yönetimi bölümü öğrencilerinden 50 kişilik grup Birliğimiz hakkında bilgi almak ve faaliyetlerinden haberdar olmak amacıyla Birliğimizi ziyaret etti.

Ziyarette, Birliğimiz Genel Sekreter Yardımcısı Cevdet Sökmen öğrencilere hem Birlik faaliyetleri hem de kontrolörlük mesleği hakkında bilgiler verilirken, TBB Hukuk İşleri Müdürü Zeliha Mercimek ise 6360 sayılı Kanun hakkında bir sunum yaptı. Sunumun ardından Birlik binamızı gezen öğrenciler ziyaretten duydukları memnuniyeti dile getirdi.

Hitit Üniversitesi Öğrencilerinden Birliğimize Ziyaret

Hitit Üniversitesi Akademik Araştırmalar Topluluğu üyesi 17 öğrenci, Birliğimizi tanımak ve faaliyetleri hakkında bilgi sahibi olmak amacıyla Birliğimize bir ziyaret gerçekleştirdi.

Ziyarette konuşan Birliğimiz Genel Sekreteri Hayrettin Güngör, öğrencilere Birliğimizin vizyon ve misyonuna ilişkin bilgiler verdi. Güngör, ziyaretten duyduğu memnuniyeti dile getirirken öğrencilere okul ve iş hayatlarıyla ilgili birçok tavsiyede bulundu. Öğrencilere artan üniversite sayısı ile birlikte rakiplerinin de arttığını hatırlatan Genel Sekreter Güngör, bu nedenle yetkinliklerini ve tecrübelerini geliştirmelerini tavsiye etti. TBB'nin yurt içinden ve yurt dışından öğrencilere yönelik gerçekleştirdiği projeleri anlatan Güngör, "Birlik olarak özellikle yerel yönetimlerde çalışacak değerli arkadaşlarımıza iş hayatlarına hazırlık olması için staj imkanları sunuyoruz. İki yıldır düzenlediğimiz staj programları ile yabancı ve Türk öğrencilerden oluşan iki grubu burada buluşturduk ve çok olumlu sonuçlar aldık. Öğrencilerimizle ilgili projelerimize devam edeceğiz" dedi. Konuşmasının sonunda öğrencilerden gelen soruları cevaplayan Güngör, öğrencilere eğitim ve iş hayatlarında başarılar dileyerek konuşmasını sonlandırdı.

Ziyaret kapsamında Birliğimiz birimlerini de ziyaret eden öğrenciler, duyduklarını memnuniyeti dile getirerek Birlik binamızdan ayrıldı.

Devir İşlemlerinin Muhasebeleştirilmesi

Yüksel KOÇAK

Mali Hizmetler Müdürü / TBB

6360 sayılı "On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"¹ ile büyükşehir belediye sınırları genişletilmek ve sayıları artırılmak, bu belediyelerde özel idare müdürlükleri kaldırılmak ve nüfusu düşük olan belediyeler kapatılmak suretiyle yeni bir yapılanmaya gidilmiştir.

Yeni büyükşehir olan illerde ilçelerin mülki sınırları içerisinde yer alan köy ve belde belediyelerinin tüzel kişiliği kaldırılmış, köyler ve belediyeler mahalle olarak bağlı bulundukları ilçenin belediyesine katılmış, ayrıca büyükşehirlerin bazılarında köyler ve belediyelerin birleşmesi suretiyle yeni ilçeler ve aynı adla belediyeler kurulmuştur.

1. DEVİR VE TASFİYE İŞLEMLERİ

Tüzel kişilikleri kaldırılan belediyelerin taşınır ve taşınmaz mallarının, hak, alacak ve borç-

1) 14/03/2013 tarihli ve 6447 sayılı Kanun'un 1'inci maddesiyle, bu Kanun'un başlığında yer alan "ON ÜÇ" ibaresi "ON DÖRT" olarak, "YIRMI ALTI" ibaresi "YIRMI YEDİ" olarak değiştirilmiş ve 'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Muğla," ibaresinden sonra gelmek üzere "Ordu," ibaresi eklenmiştir.

larının devir ve tasfiyesine ilişkin hükümlere Kanun'un geçici 1'inci maddesinin çeşitli bentlerinde yer verilmiştir. Bu hükümler çerçevesinde illerde kurulan "Devir Tasfiye ve Paylaştırma Komisyonu" vasıtasıyla;

- Büyükşehir belediyesine dönüşen il belediyesinin sahip olduğu her türlü taşınır, taşınmaz malları komisyon kararıyla ilgisine göre büyükşehir belediyesi ve ilçe belediyeleri ile bağlı kuruluşlara,
- Büyükşehir ilçe belediyesi olan belediyelerce yürütülen su, kanalizasyon, katı atık depolama ve bertaraf, ulaşım, her çeşit yolcu ve yük terminalleri, toptancı halleri, mezbaha, mezarlık ve itfaiye hizmetlerine ilişkin olmak üzere her türlü taşınır ve taşınmaz malları ve

bu hizmetlerin yerine getirilmesine yönelik yatırım, alacak ve borçları, komisyonca ilgisine göre büyükşehir belediyesi ile ilgili bağlı kuruluşlara,

- c. Büyükşehir mülki sınırları içerisinde yer aldığı için tüzel kişilikleri kaldırılan belediyelerin, her türlü taşınır ve taşınmaz malları, hak, alacak ve borçları, komisyon kararıyla ilgisine göre bakanlıklara, büyükşehir belediyesi, ilçe belediyesi veya bağlı kuruluşu,
- d. Nüfusu 2.000'in altında olması nedeniyle tüzel kişilikleri kaldırılarak köye dönüşen belediyelerin her türlü taşınır ve taşınmaz malları, hak, alacak ve borçları il özel idaresine,
- e. Nüfusu 2.000'in altında kalması nedeniyle bir başka belediyeye mahalle olarak katılmak suretiyle tüzel kişilikleri sona eren belediyelerin her türlü taşınır ve taşınmaz malları, hak, alacak ve borçları bağlandığı belediyeye devir işlemleri yapılmıştır.

2. MUHASEBE İŞLEMLERİ

Devreden ve devralan belediyelerin taşınır ve taşınmaz malları, hak, alacak ve borçlarının devir ve tasfiye işlemlerinin muhasebeleştirilmesi Maliye Bakanlığı tarafından açıklanmıştır.² Tasfiye Komisyonlarının kararları doğrultusunda devreden ve devir alan belediyeler varlık ve özkaynak hesaplarını karşılıklı kullanarak kayıtlarını yapacaklardır.

2.1. Varlık ve Yükümlülüklerin Devri

Belediyeler tarafından devredilen varlık ve yükümlülükler, karşılığı 500-Net Değer/Sermaye Hesabına borç veya

alacak kaydedilmek suretiyle muhasebeleştirilecektir. Bu işlemlere ilişkin muhasebe işlem fişleri, belediye tarafından devir yapılacak kurumlar itibarıyla ayrı ayrı düzenlenmelidir.

Devri yapılan maddi duran varlıkla birlikte bunların birikmiş amortismanları da ilgili kurum hesabına devredilmelidir.

Tüzel kişilikleri kaldırılan belediyeler tarafından; devir tasfiye ve paylaş-tırma komisyonunun verdiği kararları dikkate alarak;

- Bakanlık,
- Büyükşehir belediyesi,
- İl özel idaresi,
- İlçe belediyesi veya bağlı kuruluşu devredeceği varlık ve yükümlülüklerle ilişkin her bir kurum bazında ayrı ayrı muhasebe işlem fişi kesmek suretiyle hesaplardan çıkartmalıdır.

Devredilen varlık ve yükümlülüklerin muhasebeleştirilmesine ilişkin bilgi ve belgelerin birer örneği bir üst yazı ekinde devredilen kurumlara gönderilmelidir.

Devralan belediyeler ve bağlı kuruluşların muhasebe birimlerince devre ilişkin muhasebe işlem fişi/tutanak esas alınarak ilgili varlık ve yükümlülük hesapları karşılığında 500- Net Değer Hesabına borç veya alacak kaydedilerek muhasebeleştirmek zorundadır.

Örnek-1: Tüzel kişiliği sona eren ABC belediyesinin kayıtlı değerleri ve birikmiş amortismanları aşağıda verilmiş olan varlıklarından;

- a. 100.000 TL kayıtlı değeri ve 80.000 TL birikmiş amortismanı olan bina su, kanalizasyon idaresi-ne,

2) Maliye Bakanlığının 13.03.2014 tarih ve 2195 sayılı yazısı.

- b. Arazi ve arsaların tamamı ile kalan binalar büyükşehir belediyesine devredilmiştir.

H. KOD	HESAP ADI	DEĞER	B.AMORTİSMAN
250	Arazi ve arsalar hesabı	1.000.000,00	-
251	Yeraltı ve yerüstü düzenleri hesabı	350.000,00	250.000,00
252	Binalar hesabı	300.000,00	210.000,00

ABC belediyesi iki idare için ayrı ayrı muhasebe işlem fişi düzenleyerek ilgili varlıkları amortismanları ile birlikte kayıtlarından düşmesi gerekmektedir.

- a. su, kanalizasyon idaresine devredilen bina için;

H. KOD	HESAP ADI	Borç	Alacak
500	NET DEĞER HESABI	100.000,00	
252	BİNALAR HESABI		100.000,00
257.02	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI	70.000,00	
500	NET DEĞER HESABI		70.000,00

- b. Büyükşehir belediyesine devredilen varlıklar için;

H. KOD	HESAP ADI	Borç	Alacak
500	NET DEĞER HESABI	1.550.000,00	
250	ARAZİ VE ARSALAR HESABI		1.000.000,00
251	YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI		350.000,00
252	BİNALAR HESABI		200.000,00
257.02	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI	140.000,00	
257.01	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI	250.000,00	
500	NET DEĞER HESABI		390.000,00

Devir alan idareler ise yukarıda yer alan yevmiye maddelerinin tersi kayıtlarını yaparak varlıkları amortismanları ile birlikte kendi hesaplarına almış olacaklardır.

c. Büyükşehir belediyesinin yapması gereken kayıtlar:

H. KOD	HESAP ADI	Borç	Alacak
252	BİNALAR HESABI	1.000.000,00	
250	ARAZİ VE ARSALAR HESABI	350.000,00	
251	YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	200.000,00	
500	NET DEĞER HESABI		1.550.000,00
500	NET DEĞER HESABI	390.000,00	
257.01	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI		250.000,00
257.02	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI		140.000,00

Örnek-2: Tüzel kişiliği sona eren ABC belediyesince yürütülen su, kanalizasyon, katı atık depolama faaliyetleri kapsamında aşağıda tutarları belirtilen alacak ve varlıklar ile banka mevcudu su, kanalizasyon idaresine devredilmiştir.

Alacaklar		
120	GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	10.000,00
121	GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	15.000,00
Varlıklar		
253	TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	40.000,00
257.03	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI	35.000,00
254	TAŞITLAR GRUBU	25.000,00
257.04	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI	20.000,00

H. KOD	HESAP ADI	Borç	Alacak
500	NET DEĞER HESABI	110.000,00	
253	TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI		40.000,00
254	TAŞITLAR GRUBU		25.000,00
120	GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI		10.000,00
121	GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI		15.000,00
102	BANKA HESABI		20.000,00
257.03	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI	55.000,00	
500	NET DEĞER HESABI		55.000,00

Örnek-3: Tüzel kişiliği sona eren A belediyesince yürütülen su, kanalizasyon, katı atık depolama ile ilgili aşağıda tutarı belirtilen borç su, kanalizasyon idaresine devredilmiştir.

Borçlar		
330	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	44.500,00
300	BANKA KREDİLERİ HESABI	30.000,00

H. KOD	HESAP ADI	Borç	Alacak
330	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	44.500,00	
300	BANKA KREDİLERİ HESABI	30.000,00	
120	NET DEĞER HESABI		74.500,00

Devri yapılan maddi duran varlıkla birlikte 258- Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında takip edilen yatırımlar ve 259- Yatırım Avansları Hesabında takip edilen avanslar da ilgili kurum hesabına devredilmelidir.

2.2. Nazım Hesapların Devri

Nazım hesaplar ana hesap grubunda yer alan ve kamu idarelerine devredilmesi gereken hesaplardır ve ayrı bir muhasebe işlem fişinde karşılıklı çalıştırarak kapatılmalı ve bu fişin açıklamasında devredilen kurumun adı ve gerekli diğer bilgilere yer verilmelidir.

Örnek-4: Toplam 150.000 TL ödemesi yapılmış ancak geçici kabulü yapılmamış su şebekesi işi ve bu işin yüklenicisine ait 15.000 TL tutarında teminat mektubu su, kanalizasyon idaresine devredilmiştir.

H. KOD	HESAP ADI	Borç	Alacak
500	NET DEĞER HESABI	150.000,00	
258	YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI "A" su ve kanalizasyon idaresine devredilmiştir		150.000,00
911	TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	55.000,00	
910	TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI		55.000,00

2.3. Şartlı Bağışlanan Varlıklar

Bu Kanunla tüzel kişiliği kaldırılan il özel idaresi, belediye veya köy tüzel kişiliklerine şartlı olarak bağışı yapılan taşınır ve taşınmazların devrinin yapıldığı kurum veya kuruluş, bu taşınır ve taşınmazların bağış amacına uygun olarak kullanılmasını sağlamakla sorumludur. Diğer bağış ve yardımlar hakkında 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümlerine göre işlem yapılır.

Duran varlık hesaplarına kayıt yapılırken yardımcı hesap kodları ile birlikte bütçe sınıflandırmasında yer alan kurumsal, fonksiyonel ve finansman kodlarının da kullanılması zorunludur. Bağış olarak alınmış taşınır ve taşınmazları devralan belediye bu varlıkların izlenmesinde "8- Bağış ve Yardımlar" finansal kodu kullanılacaktır.

2.4. Kapanış Kayıtları

Devredilen varlık ve yükümlülüklerin muhasebeleştirilme işlemlerinin tamamlanmasını müteakip kapanış mizanı çıkarılacak ve bu mizanda sadece kapatma kaydı yapılacak hesaplar yer alacaktır.

Aşağıdaki gibi bir geçici mizana sahip olan ABC belediyesinin kapanış işlemleri şu şekilde olacaktır;

	H. KOD	HESAP ADI	Borç Bakiyesi	Alacak Bakiyesi	
VARLIKLAR VE HAKLAR	102	BANKA HESABI	20.000,00	0	KAPANACAK
	120 /121 /127	ALACAKLAR HESABI	24.000,00	0	KAPANACAK
	190	DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HES.	8.000,00	0	KAPANACAK
	250	ARAZİ VE ARSALAR HESABI	1.000.000,00	0	KAPANACAK
	251	YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	350.000,00	0	KAPANACAK
	252	BİNALAR HESABI	300.000,00	0	KAPANACAK
	253	TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	49.800,00	0	KAPANACAK
	254	TAŞITLAR GRUBU	40.000,00	0	KAPANACAK
	255	DEMİRBAŞLAR GURUBU	21.000,00	0	KAPANACAK
	257	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	0	609.000,00	KAPANACAK
	260	HAKLAR HESABI	32.250,00	0,00	KAPANACAK
	268	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	0,00	32.250,00	KAPANACAK
BORÇLAR	300	BANKA KREDİLERİ HESABI	0,00	60.000,00	KAPANACAK
	330	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HE.	0,00	44.500,00	KAPANACAK
	360	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	0,00	12.300,00	KAPANACAK
	368	VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ TAKSİTLENDİRİLMİŞ YÜKÜM	0,00	62.000,00	KAPANACAK
	400	BANKA KREDİLERİ HESABI	0,00	100.000,00	KAPANACAK
ÖZ KAYNAK	500	NET DEĞER HESABI	0,00	800.000,00	
	570	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇ.	0,00	100.000,00	
FAALİYET HESAPLARI	600	GELİR HESAPLARI	0,00	715.000,00	YIL SONU İŞLEMİ
	630	GİDERLER HESABI	690.000,00	0,00	YIL SONU İŞLEMİ
BÜTÇE HESAPLARI	800	BÜTÇE GELİRLERİ HESABI	0,00	750.000,00	YIL SONU İŞLEMİ
	805	GELİR YANSITMA HESABI	745.000,00	0,00	YIL SONU İŞLEMİ
	810	BÜTÇE GELİRLERİNDEN RET VE İADELER	5.000,00	0,00	YIL SONU İŞLEMİ
	830	BÜTÇE GİDERLERİ HESABI	700.000,00	0,00	YIL SONU İŞLEMİ
	835	GİDER YANSITMA HESAPLARI	0,00	700.000,00	YIL SONU İŞLEMİ
NAZİM HESAPLAR	895	BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI HESABI	0,00	0,00	YIL SONU İŞLEMİ
	900	GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	500.000,00	0,00	ÖDENEK İPTALİ
	901	BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	0,00	1.200.000,00	ÖDENEK İPTALİ
	905	ÖDENEKLİ GİDERLER HESABI	700.000,00	0,00	ÖDENEK İPTALİ
	910	TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	5.000,00	0,00	KAPANACAK
	911	TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	0,00	5.000,00	KAPANACAK
		Toplam	5.190.050,00	5.190.050,00	

1- Muhasebenin;

$$\text{Varlıklar} = \text{Yabancı Kaynaklar} + \text{Öz Kaynaklar}$$

Temel ilkesi gereği varlıkların ve borçların devredilmesi durumunda bilanço hesaplarının tamamının kapanması gerekecektir. Belediyelerin varlık ve borçları her hâlükârda bir bakanlık, il özel idaresi veya belediyeye Örnek-5’de olduğu gibi muhasebe işlemleri ile devredileceğinden bu hesapların bakiye vermesi mümkün değildir.

Örnek-5:

a. Varlıkların devri

H. KOD	HESAP ADI	Borç	Alacak
500	NET DEĞER HESABI	1.203.800,00	
257	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI	609.000,00	
268	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI	32.250,00	
102	BANKA HESABI		20.000,00
120/121/127	ALACAKLAR HESABI		24.000,00
190	DEVREDEN KATMA DEĞER VER. HESABI		8.000,00
250	ARAZİ VE ARSALAR HESABI		1.000.000,00
251	YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENL. HESABI		350.000,00
252	BİNALAR HESABI		300.000,00
253	TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI		49.800,00
254	TAŞITLAR GRUBU		40.000,00
255	DEMİRBAŞLAR GURUBU		21.000,00
260	HAKLAR HESABI		32.250,00

b. Kaynakların devri

H. KOD	HESAP ADI	Borç	Alacak
300	BANKA KREDİLERİ HESABI	60.000,00	
330	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	44.500,00	
360	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	12.300,00	
368	VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİT. YÜKÜM	62.000,00	
400	BANKA KREDİLERİ HESABI	100.000,00	
500	NET DEĞER		278.800,00

Borç		500 NET DEĞER HESABI	
Varlıkların Devri	1.203.800,00	Yıl Başı Devir	800.000,00
		Kaynakların Devri	278.800,00
	1.203.800,00		1.078.800,00

2- Faaliyet hesapları içerisinde yer alan gelir ve giderler “Faaliyet Sonuçları Hesabı” kullanılarak yıl sonu işlemleri ile yapılacaktır.

a. Faaliyet giderleri sonuç hesaplarına aktarılacak

690	FAALİYET SONUÇLARI HESABI	690.000,00	
630	GİDERLER HESABI		60.000,00

b. Faaliyet gelirleri sonuç hesaplarına aktarılacak

600	GELİR HESAPLARI	715.000,00	
690	FAALİYET SONUÇLARI HESABI		715.000,00

c. Faaliyet sonuç hesabının dönem sonuç hesabına aktarılması

690	FAALİYET SONUÇLARI HESABI	25.000,00	
590	DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU		25.000,00

Yukarda belirtilen işlemlerde sonra faaliyet hesapları “590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabına” aktarılarak kapatılmış olacak ve bakiye vermeyecektir.

3- Bütçe hesapları yıl sonu itibari ile “Bütçe Uygulama Sonuçları Hesabı” kullanılarak kendi içerisinde kapanacağından kesin mizanda borç ve alacak bakiyesi veremeyecektir.

a. Bütçe gider hesabının kapatılması

895	BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI HESABI	700.000,00	
830	BÜTÇE GİDERLER HESABI		700.000,00

b. Bütçe gelir hesabının kapatılması

800	BÜTÇE GELİRLERİ HESABI	750.000,00	
895	BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI HESABI		750.000,00
895	BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI HESABI	5.000,00	
810	BÜTÇE GELİRLERİN. RED ve İADE HESABI		5.000,00

c. Yansıtma hesapların devri

895	BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI HESABI	745.000,00	
805	BÜTÇE GELİRLERİ YANSITMA HESABI		745.000,00
835	BÜTÇE GİDERLERİ YANSITMA HESABI	700.000,00	
895	BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI HESABI		700.000,00

Borç		895 BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI HESABI	
Bütçe Giderlerinin Devri	700.000,00	Bütçe Gelirlerinin Devri	750.000,00
Bütçe Gelirlerinden Red ve iadeler	5.000,00	Bütçe Gideri Yansıtma hesabı devri	700.000,00
Bütçe Gelirleri Yansıtma hesabı devri	745.000,00		
TOPLAM	1.450.000,00	TOPLAM	1.450.000,00

4- Kullanılmayan ödenekler iptal edilerek ödenek hesaplarının kapatılması sağlanır.

Öz kaynak hesaplarının 500 Net Değer Hesabı'na devredildiğinde hesapların tamamı kapatılmış olacaktır.

901	BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	700.000,00	
905	GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HES.		700.000,00

901	BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	500.000,00	
900	ÖDENEKLİ GİDERLER HESABI		500.000,00

Borç		901 BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	
Gönderilecek Bütçe Ödenekleri	700.000,00	Bütçe Gelirlerinin Devri	750.000,00
Ödenekli Giderler	500.000,00		
TOPLAM	1.200.000,00	TOPLAM	1.200.000,00

	H. KOD	HESAP ADI	Borç Bakiyesi	Alacak Bakiyesi	
VARLIKLAR VE HAKLAR	102	BANKA HESABI	20.000,00	20.000,00	KAPANDI
	120 /121 /127	ALACAKLAR HESABI	24.000,00	24.000,00	KAPANDI
	190	DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HES.	8.000,00	8.000,00	KAPANDI
	250	ARAZİ VE ARSALAR HESABI	1.000.000,00	1.000.000,00	KAPANDI
	251	YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	350.000,00	350.000,00	KAPANDI
	252	BİNALAR HESABI	300.000,00	300.000,00	KAPANDI
	253	TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	49.800,00	49.800,00	KAPANDI
	254	TAŞITLAR GRUBU	40.000,00	40.000,00	KAPANDI
	255	DEMİRBAŞLAR GRUBU	21.000,00	21.000,00	KAPANDI
	257	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	609.000,00	609.000,00	KAPANDI
	260	HAKLAR HESABI	32.250,00	0,00	KAPANDI
	268	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	32.250,00	32.250,00	KAPANDI
BORÇLAR	300	BANKA KREDİLERİ HESABI	60.000,00	60.000,00	KAPANDI
	330	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HE.	44.500,00	44.500,00	KAPANDI
	360	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	12.300,00	12.300,00	KAPANDI
	368	VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ TAKSİTLENDİRİLMİŞ YÜKÜM	62.000,00	62.000,00	KAPANDI
	400	BANKA KREDİLERİ HESABI	100.000,00	100.000,00	KAPANDI

ÖZ KAYNAK	500	NET DEĞER HESABI	0,00	800.000,00	
	570	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇ.	0,00	100.000,00	
FAALİYET HESAPLARI	600	GELİR HESAPLARI	715.000,00	715.000,00	YIL SONU İŞLEMİ
	630	GİDERLER HESABI	690.000,00	690.000,00	YIL SONU İŞLEMİ
BÜTÇE HESAPLARI	800	BÜTÇE GELİRLERİ HESABI	750.000,00	750.000,00	YIL SONU İŞLEMİ
	805	GELİR YANSITMA HESABI	745.000,00	745.000,00	YIL SONU İŞLEMİ
	810	BÜTÇE GELİRLERİNDEN RET VE İADELER	5.000,00	5.000,00	YIL SONU İŞLEMİ
	830	BÜTÇE GİDERLERİ HESABI	700.000,00	700.000,00	YIL SONU İŞLEMİ
	835	GİDER YANSITMA HESAPLARI	700.000,00	700.000,00	YIL SONU İŞLEMİ
	895	BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI HESABI	1.450.000,00	1.450.000,00	YIL SONU İŞLEMİ
NAZIM HESAPLAR	900	GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	500.000,00	500.000,00	ÖDENEK İPTALİ
	901	BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI	1.200.000,00	1.200.000,00	ÖDENEK İPTALİ
	905	ÖDENEKLİ GİDERLER HESABI	700.000,00	700.000,00	ÖDENEK İPTALİ
	910	TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	5.000,00	5.000,00	KAPANDI
	911	TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	5.000,00	5.000,00	KAPANDI
Toplam			5.190.050,00	5.190.050,00	

Borç				895 BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI HESABI	
Varlıkların Devri	1.203.800,00	Yıl Başı Devir		800.000,00	
		Kaynakların Devri		278.800,00	
		Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet SONUÇ.		100.000,00	
		Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu		25.000,00	
	1.203.800,00			1.203.800,00	

3. SONUÇ

Varlık ve borçların tamamının devredilmesi, yıl sonu işlemlerinin tamamlanması sonrası mizanda yalnızca öz kaynak grubuna ilişkin hesaplar kalacaktır. Kapanış mizanı kontrol edildikten sonra öz kaynak grubu kendi içerisinde borç bakiyesi veren hesaplar alacak, alacak bakiyesi veren hesaplar borç kaydı yapılarak tüm hesapların kapatılması sağlanacaktır.

Belediyelerin kapatılmış olması veya devredilmiş olması hesap verme sorumluluğunu ortadan kaldırmadığından; Mart ayı sonu itibariyle tüzel kişiliği sona ermiş olan belediyelerin, mali yılın başlangıç tarihi ile bu tarih arasındaki döneme ilişkin idare hesabı belediyeler tarafından Sayıştay'a gönderilmesi gerekmektedir.

Belediye Akademisi'nden

TBB Belediye Akademisi Eğitim Programı kapsamında düzenlenen belediye başkanları, meclis üyeleri ve belediye çalışanlarına yönelik eğitimlere **Mayıs-Haziran** aylarında da devam edildi.

Birliğimizin yürüttüğü faaliyetlerden edinilen deneyimler ışığında ve hedef kitlenin ihtiyaçları doğrultusunda eğitim çalışmalarına akademik formasyon kazandırmak ve bu faaliyetleri kurumsallaştırmak amacıyla Belediye Akademisi kapsamında geliştirilen eğitim programlarımız devam ediyor.

Bu kapsamda Mayıs Haziran aylarında dört farklı kategoride toplam yedi eğitim semineri verildi. Programlara ilişkin çok sayıda sunumun yapıldığı eğitimler, son gün düzenlenen sertifika töreni ile son buldu.

Birliğimiz hizmet binasında gerçekleşen eğitimlerin açılışında konuşan Birliğimiz Genel Sekreter Yardımcısı Cevdet Sökmen "Başkanımız Dr. Kadir Topbaş, Birlik Encümenimiz, Meclisimiz ve TBB personeli olarak sizlere her zaman hizmet etme gayreti içerisindeyiz. Belediyelerin görev ve sorumluluk alanlarını ilgilendiren konularda başkanlıklar, çeşitli kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler ve belediye birlikleri ile ortak projeler yürütmekteyiz. Eğitimlerimizi daha kapsamlı hale getirmek için 140 dönümlük bir arazi üzerine kurulması planlanan Belediye Akademisi'nin çalışmaları hızla devam etmekte. Bu kampusu üç yıl içerisinde tamamlamayı öngörüyoruz. Bu Akademi gerek yurt içinden gerek yurt dışından gelen öğrencilere hizmet verecek" dedi.

TBB Belediye Akademisi faaliyetleri kapsamında Mayıs ayında ayrıca Akıllı Şebeke Kongre ve Fuarı ve 5. Karayolu Trafik Sempozyumu'na da katılım sağlandı.

Eğitim Hedef Grubu	Eğitim Tarihi
Evlendirme Memurları Eğitimi	5-7 Mayıs 2014
Zabıta Personeli Eğitimi	5-10 Mayıs 2014
İtfaiyeci Yetiştirme Eğitimi	5-24 Mayıs 2014
Yeni Memur Eğitimi	7-10 Mayıs 2014
Evlendirme Memurları Eğitimi	2-4 Haziran 2014
Zabıta Personeli Eğitimi	2-7 Haziran 2014
Yeni Memur Eğitimi	4-7 Haziran 2014

→ Sertifika Törenleri

Belediyelerin gelişmelerine yardımcı olmak, iş ve işlemlerinin mevzuata uygun bir şekilde yürütülmesine ve uygulamada birliğin sağlanmasına katkıda bulunmak amacıyla düzenlenen eğitimlerin sonunda katılımcılar sertifikalarını aldı.

Mayıs ve Haziran aylarında gerçekleşen Evlendirme Memurları, Memur Kadrosuna Geçirilen Sözleşmeli Personel ile Zabıta Mevzuatı Eğitimleri katılımcılarına sertifikaları, TBB Genel Sekreter Yardımcısı Cevdet Sökmen, TBB Genel Sekreter Yardımcısı Recep Şahin, Hukuk İşleri Müdürü Av. Zeliha Mercimek, Destek Hizmetleri Müdürü H. İbrahim Azak ve Eğitim Müdür V. Fikret Gültekin tarafından takdim edildi.

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Daire Başkanlığının katkılarıyla yaklaşık dört yıldan bu yana her ay düzenli olarak ve uygulama ağırlıklı gerçekleştirilen 40. İtfaiyeci yetiştirme eğitimine katılan 24 itfaiye personeline ise sertifikaları TBB Genel Sekreter Yardımcısı Recep Şahin ve Eğitim Müdür V. Fikret Gültekin tarafından sunuldu.

Lobi Faaliyetleri

Türkiye Belediyeler Birliği, belediyelerin menfaatlerini korumak, belediyelerle ilgili yasa hazırlıklarında görüş bildirmek ve rehberlik etmek görevleri kapsamında faaliyetlerini sürdürmektedir.

Bu çerçevede Birliğimizce belediyeleri ilgilendiren mevzuat tasarı ve taslakları; Anayasa'da yer alan idari vesayet kuralı, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı, hizmetin yerel nitelikte olup olmadığı, belediyelerin menfaatini etkileyip etkilemediği ve genel olarak hukuka uygun olup olmadığı kriterleri bakımından gerektiğinde belediye hukukçuları ve uzman personelin desteği ile incelenmektedir. Hazırlanan görüş ve öneriler, bakanlıklardaki hazırlık aşamaları, TBMM komisyon toplantıları ve genel kurul aşamalarında yazılı ve sözlü olarak bildirilmekte ve parlamentoda belediyelerimizin görüşü dile getirilmektedir.

Ayrıca Birliğimiz, merkezi yönetim ile yerel yönetimler arasındaki ilişkilerin geliştirilmesine katkıda bulunmakta; belediyelerimiz tarafından Birliğimize ulaştırılan sorunlar araştırılarak, önerilerle birlikte ilgili makamlara iletilmektedir.

Mayıs-Haziran 2014 döneminde belediyelerimizi ilgilendiren gelişmeler şöyledir:

Büyükşehir Belediyelerinin Nisan Ayı Paylarına İlişkin Bilgi Soruldu

6360 sayılı Kanun'un, mahalli idarelerin sayı, statü ve sınır değişikliklerini içeren ilgili maddelerinin 30 Mart 2014 tarihinde yürürlüğe girmesi nedeniyle genel bütçe vergi gelirlerinin de 6360 sayılı Kanun'un 25 ve 26'ncı maddeleri ile yapılan değişikliklere uygun ve mahalli idarelerin yeni durumuna göre ödenmesi gerektiği, oysa büyükşehir belediyelerine ödenmesi gereken il vergi gelirlerinden Nisan ayında dağıtılan payların, bu düzenlemelere uygun olmadığı; 6360 sayılı Kanun'la sınırları genişleyen 16 büyükşehir belediyesine, yeni sınırları (il sınırı) ve yeni pay oranı (% 6) gözetilmeksizin pay (% 5) gönderildiği, büyükşehir belediyesine dönüşen 14 belediyeye ise il vergi gelirleri tahsilâtından hiç pay gönderilmediğinin anlaşıldığı hususu 11/04/2014 tarihli yazımız ile Maliye Bakanlığına iletilmişti.

5779 sayılı Kanun'un 2 ve 3'üncü maddelerindeki hesaplama ile ilişkin hükümlerin matrahın belirlenmesiyle ilgili olduğu ve matrah hesabının bir önceki aya göre yapılmasının payların 6360 sayılı Kanun ile getirilen yeni oranlar üzerinden dağıtılmasına engel teşkil etmeyeceği düşüncesi ile; ilde toplanan vergi gelirlerinden (İVG) büyükşehir belediyelerine ayrılan ve Nisan ayında gönderilmesi gereken paylarının 6360 sayılı Kanun'a ve bu Kanun ile değiştirilen 5779 sayılı Kanun hükümlerine uygun olarak ödenip ödenmeyeceğine ilişkin bilgi talepli yazımız Maliye Bakanlığına iletilmiştir.

Sosyal Yardım Verilerinin Kaydedilmesine ve Paylaşılmasına İlişkin Yönetmelik Taslağına Görüş Bildirildi

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğünce Birliğimize incelenmek üzere gönderilen Sosyal Yardım Verilerinin Kaydedilmesine ve Paylaşılmasına İlişkin

Yönetmelik Taslağı için Birliğimizin görüş ve önerileri 30/05/2014 tarihli yazımız ile Bakanlığa iletilmiştir.

➔ **Torba Kanun'daki Belediye Gelirlerini Azaltan Maddelerin Metinden Çıkarılması İstendi**

Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmekte olan 1/931 esas numaralı İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının Alt Komisyon metninin 40'ıncı maddesinde yer alan, "elektrik ve havagazı tüketim vergisi ve yangın sigortası vergisi hariç olmak üzere 26/05/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu gereğince alınan vergiler ile işgal harcı ve bina inşaat harcından, düzenleyeceği kağıtlar nedeniyle damga vergisinden, sahip olduğu taşınmazlar dolayısıyla emlak vergisinden, satın alınan ve satılan taşınmazlar ile ilgili olarak döner sermaye bedellerinden, belediyelerde yürütülecek her türlü hizmet karşılığı alınan ücret ve katılma payından" ibaresi ile 104'üncü maddesinin belediye gelirlerini azaltıcı mahiyette olduğundan tasarı metninden çıkarılması gerektiğine ilişkin 24/06/2014 tarihli yazımız Komisyona iletilmiştir.

➔ **SUKİ Daire Başkanlarının Özlük Haklarına İlişkin Düzenleme Talep Edildi**

Büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinde görev yapan 1. hukuk müşavirleri ile daire başkanlarından alınan yakınmalarda özlük hakları ile ilgili sorunların giderilmesi için çalışma yapılması talep edilmektedir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 21'nci maddesinin birinci fıkrasına istinaden büyükşehir belediyeleri ile 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un 12'nci maddesinin birinci fıkrasına istinaden su ve kanalizasyon idarelerinin teşkilatları daire başkanlıklarından oluşmaktadır.

5216 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinin 3'üncü fıkrasının 24/10/2011 tarihli ve 661 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yürürlükten kaldırılmadan önceki düzenlemesinde daire başkanlarının özlük hakları "1. hukuk müşaviri ve daire başkanları, bağlı genel müdürlüklerin daire başkanlarının yararlandığı makam ve görev tazminatından aynen yararlanırlar" şeklinde düzenlenmiş, bu haliyle büyükşehir belediyesindeki daire başkanlıkları ile su ve kanalizasyon idarelerindeki daire başkanlıkları eş düzey kadrolar olarak kabul edilmiştir. Ancak, 5216 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinin ikinci fıkrası, 661 sayılı KHK ile yeniden düzenlenmiş, bu düzenleme ile büyükşehir belediyesindeki 1. hukuk müşaviri ve daire başkanlarının ek göstergeleri 3000'den 3600'e çıkarılmış ancak düzenlemede su ve kanalizasyon idarelerinde aynı unvanlı kadrolarda görev yapan personele yer verilmemiştir.

Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara ilişkin 2014 ve 2015 Yıllarını Kapsayan 2. Dönem Toplu Sözleşmenin Yerel Yönetim Hizmet Kolu'na İlişkin Toplu Sözleşme'nin 4'üncü maddesinde büyükşehir belediyelerine bağlı kuruluşların kadrolarında çalışmakta olan daire başkanlarının 657 sayılı Kanun'un 43'üncü maddesi kapsamında ek göstergelerinin 3600 olarak düzenlenmesi konusunda yasal çalışma yapılacağı hüküm altına alınmış ancak aradan uzun bir süre geçmesine rağmen bu konuda olumlu bir değişiklik gerçekleştirilememiştir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle, su ve kanalizasyon idarelerindeki 1. hukuk müşavirleri ve daire başkanlarının ek göstergelerinin büyükşehir belediyelerindeki emsalleri gibi 3600'e yükseltilmesinin hem yaşanan mağduriyeti sona erdireceği ve hem de resmi belgelerle çözüleceği taahhüt edilen sorunu çözüme kavuşturacağı değerlendirilmesini içeren yazımız Maliye Bakanlığı, Devlet Personel Başkanlığı ve İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğüne iletilmiştir.

➔ **Atık Yönetimi Yönetmelik Taslağına Görüş Bildirildi**

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğüne Birliğimize incelenmek üzere gönderilen Atık Yönetimi Yönetmelik Taslağına ilişkin Birliğimizin görüş ve önerileri 23/05/2014 tarihli yazımız ile Bakanlığa iletilmiştir.

Öğrenmek İstedikleriniz

Sorularınızı **www.tbb.gov.tr** adresinde yayınlanan birliğimiz web sitesindeki **"Soru Cevap Formu"**nu online doldurarak iletebilirsiniz.

İmar Mevzuatı

Tuğçe GÖKTEPE

Şehir Plancısı / Datça Belediyesi / MUĞLA

Belediye sınırlarımız içerisinde RES talepleri yoğun olarak gelmeye başlamıştır. Bu tür durumlarda nasıl bir süreç izlenmesi gerekmektedir?

Ayşe ÜNAL

İmar ve Şehircilik Daire Başkanı (Yüksek Şehir Plancısı) / Muğla Büyükşehir Belediyesi

Rüzgar Enerjisi; yenilenebilir enerji kaynaklarından olması nedeniyle gelecek açısından alternatif olarak kullanılması zorunlu bir kaynaktır. Ancak; temel imar yaklaşımı açısından konu değerlendirilecek olursa RES (Rüzgar Enerji Sistemleri) kuruluş nitelikleri incelendiğinde;

- 1-Bu amaçla kurulan kuleler ve kanatları bir yapıdır,
- 2-Kulelerin taşınması ve yerleştirilmesi amacıyla rüzgar alan alanlara servis sağlayabilmek amacıyla ciddi genişlik ve uzunluklarda yollar açılmaktadır.
- 3-Sistemleri taşımak için ağır tonajlı araçlar RES'inin kurulacağı alana ulaşabilmek için geçtiği alanları tahrip ederek taşıma yapmaktadırlar,(bir başka deyişle ulaşımın sağlanması gerekecektir)
- 4- Sistemin kurulup işletmesinin sağlanabilmesi için idari binaların yapılması kaçınılmazdır, gibi birçok hususu sıralayabiliriz.

Dolayısıyla geniş alan gerektiren bir uygulamadan söz etmek gerekir.

Konuyu mevzuat açısından incelediğimizde ise;

5346 sayılı "Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun" un 4'üncü maddesi;"Kaynak alanlarının belirlenmesi, korunması ve kullanılması

MADDE 4. - Bu Kanun'un yürürlük tarihinden sonra kamu veya Hazine arazilerinde yenilenebilir enerji kaynak alanlarının kullanımını ve verimliliğini etkileyici imar planları düzenlenemez" şeklindedir. Ayrıca aynı Kanun'un 8'inci maddesinde ise "Orman vasıflı olan veya Hazinesinin özel mülkiyetinde ya da Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlardan bu Kanun kapsamındaki yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik enerjisi üretimi yapılmak amacıyla tesis, ulaşım yolları ve şebekeye bağlantı noktasına kadarki enerji nakil hattı için kullanılacak olanlar hakkında Çevre ve Orman Bakanlığı veya

Maliye Bakanlığı tarafından bedeli karşılığında izin verilir, kiralama yapılır, irtifak hakkı tesis edilir veya kullanma izni verilir." denilmekte ve maddenin devamında mera, yaylak, kışlak ile kamuya ait otlak ve çayırın da bu amaçla kullanılabileceği ifade edilmektedir. 3194 sayılı İmar Kanun'unun 9'uncu maddesinde ise Bakanlığın gerekli görülen hallerde, enerji tesisleriyle ilgili alt yapı, üst yapı ve iletim hatlarına ilişkin imar planı ve değişikliklerinin, ilgili belediyelere veya diğer idarelere bu yolda bilgi vererek ve gerektiğinde iş birliği sağlayarak yapmaya, yaptırmaya, değiştirmeye ve re'sen onaylamaya yetkili olduğu belirtilmektedir. Aynı ifade 644 sayılı Kanun hükmünde kararnamenin 2'nci maddesinin 4 bendinde de açıklanmaktadır. Bilindiği üzere RES vb. santrallerin yer seçimi ya da ÇED raporları belediyelerimize görüş almak amaçlı olarak gönderilmektedir. Bu nedenle; bölgenizin tarihi, doğal, etnografik, ekolojik özellikleri göz önünde bulundurularak görüş verilmesi ve takibinin de yapılmasının bir kamu görevi olduğu düşünülmektedir.

Güzide BAYTEKİN

İnşaat Mühendisi / Karadeniz Ereğli Belediyesi / ZONGULDAK

Yapı kullanma izinlerini veren ilgili birim olarak, aşağıdaki sorular için bilginize ihtiyaç duymaktayız.

Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliği'nin Genel Hükümlerinde yer alan Madde12 - (Değişik: RG-1/6/2013-28664) "Ruhsat ve eklerine uygun olarak tamamlanmasına rağmen ruhsat süresi içinde yapı kullanma izni düzenlenmemesi nedeniyle ruhsatı hükümsüz hale gelen yapılara, denetimi yapan fenni mesul mimar ve mühendisler veya yapı denetim kuruluşları tarafından denetim raporu hazırlanmak ve ilgili idare tarafından dosyasında ve yerinde, inceleme ve tespit yapılmak koşuluyla yeniden ruhsat düzenlenmeksizin yapı kullanma izin belgesi verilir. Mevcut yapılarla ilgili özel bir hüküm getirilmeden imar planı değişikliği yapılan alanda kalan yapılar da ilk ruhsat alındığı tarihteki plan hükümleri dikkate alınmak suretiyle bu hükme tabidir."

Bu maddeye göre belediyemize fenni mesul raporları ile başvurular yapılarak yapı kullanma izni alınmak istenmektedir. Bu durumda aşağıda yer alan bazı sorunlar belirmiştir.

a-) Çok eski binalarda(1990 ve öncesi yapılmış) inşai faaliyeti bitmiş ve kısmi iskân alınmış ancak bazı bağımsız bölümlerin iskânı tamamlanmamıştır. İskânı alınmamış bağımsız bölümler için bugün başvuru yapılmaktadır. Bu yapılar 12'nci maddeden faydalanabilir mi ya da yapı kullanma izni alabilmesi için şartlar ne olmalıdır?

b-) Yerinde inşai faaliyeti kalmamış ve bazı bağımsız bölümleri de iskân almış bulunan bir yapı için, binanın tamamına iskân alınmak istense 12'nci maddeden faydalanabilir mi?

c-) 1980 yılında yapı ruhsatı almış bir yapı; anlaşılacağı üzere Deprem Yönetmeliğine uygun olamayacaktır. Bu durumda 12'nci madde uygulaması nasıl yapılacak ya da böyle yapılarda nasıl bir yol izlenmesi gerekecektir?

Ayşe ÜNAL

İmar ve Şehircilik Daire Başkanı (Yüksek Şehir Plancısı) / Muğla Büyükşehir Belediyesi

a-) Bahse konu yapıların 12'nci maddedeki unsurları tamamladığına dair gerekli raporun tutularak iskan belgesinin tamamlanmasında bir sakınca olmayacağı düşünülmektedir.

b-) Yerinde inşai faaliyeti kalmamış ve bazı bağımsız bölümleri de iskân almış bulunan bir yapı için, binanın tamamına iskân alınmak istendiğinde yine 12'nci madde hükmünden faydalanması mümkün görünmektedir.

a ve b'de ifade edilen hususlar sadece "Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliği" gözetildiğinde verilecek yanıtlar olabilir. Ancak bilindiği üzere Yapı Denetim Kanunu ve Uygulama Yönetmelikleri'nin göz ardı edilmesinin mümkün olmayacağı düşünülmektedir.

Bu nedenle; normal şartlar altında sorularınızda bahsettiğiniz yapılar ile ilgili olarak fenni mesul yada yapı denetim kuruluşunun söz konusu binaların can ve mal güvenliği açısından emniyetli olup olmadıklarına dair rapor düzenlemeleri esas olduğundan 4708 sayılı Kanun ve Uygulama Yönetmeliği ile 11 Nisan 2011 tarihli Genelge'nin birlikte değerlendirilmesi gerekmektedir. Yine de tereddüt yaşamınız durumunda Çevre ve Şehircilik Bakanlığından görüş alınmasında fayda bulunmaktadır.

Diğer Mevzuat

Erol YILDIRIM

Yazı İşleri Müdürü / Dursunbey Belediyesi / BALIKESİR

Şef kadrosunda görev yapan 35 yaşındaki personelimiz görevde yükselme sınavına girmeden zabıta amirliği, zabıta komiserliği veya zabıta memurluğuna atanabilir mi?

Av. AHMET OKAY

Avukat / TBB

11/04/2007 tarihli ve 26490 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Belediye Zabıta Yönetmeliği’nin 17’nci maddesi düzenlemesi ile zabıta komiserliği ve zabıta müdürlüğü görevde yükselmeye tabi kadrolar arasında gösterilmiş ve zabıta komiserliği kadrosuna atanabilmek için, en az lise mezunu olmak, 4 yıllık yüksek öğrenim mezunları için 2 yıl; 2 yıllık yüksek okul mezunları için 3 yıl, lise ve dengi okul mezunları için 4 yıl zabıta memuru olarak çalışmış olmak, görevde yükselme sınavında başarılı olmak, zabıta amirliğine atanabilmek için ise bu şartlardan farklı olarak 4 yıllık yüksek öğrenim mezunları için 2 yıl; 2 yıllık yüksek okul mezunları için 3 yıl, lise ve dengi okul mezunları için 4 yıl zabıta komiseri olarak çalışmış olmak ve yüksek öğrenim mezunlarının 1-4 dereceli kadrolara atanmaları için 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun 68’inci maddesinin (B) bendinde yazılı süre kadar hizmeti bulunmak şartlarının aranacağı hüküm altına alınmıştır.

Aynı maddenin ikinci fıkrasında ise; belediyelerin, atanılacak görevin niteliği itibarıyla aranacak hizmet sürelerini, 657 sayılı Kanun’un 68’inci maddesinin (B) bendi hükümlerine göre değerlendirerek kendi kurumlarında ve diğer kurumlarda geçen hizmet sürelerini dikkate alarak belirleyecekleri, bu sürelerin en az iki yılının zabıta teşkilatında geçmiş olmasının şart olduğu ancak, yeni kurulan belediyeler ile görevde yükselmeyle ilgili ilanlara başvuru olmaması halinde en az iki yıl çalışmış olmak şartının aranmayacağı belirtilmiştir.

Anılan Yönetmeliğin 16’ncı maddesinde de herhangi bir resmi kuruluştan veya belediyenin diğer hizmet birimlerinden asil memur iken, belediye zabıta memurluğuna geçmek isteyenlerin 30 yaşını aşmaması gerektiği ifadesine yer verilmiştir.

Yukarıdaki düzenlemeler birlikte ele alındığında; zabıta amirliği ve zabıta komiserliği kadrolarının görevde yükselme sınavına tabi kadrolar olması ve Yönetmelikte bu kadrolara sınavsız geçiş ile ilgili istisnai bir hükme yer verilmemesi nedeniyle bu kadrolara görevde yükselme sınavına girmeden doğrudan atama yapılmasının uygun olmayacağı, öte yandan başka memurluktan naklen geçiş için getirilen 30 yaşın aşılmasına ilişkin kural dikkate alındığında bahse konu personelinizin 35 yaşında olması dolayısıyla zabıta memurluğuna da atanamayacağı değerlendirilmektedir.

Evren ERTAN

Mühendis / Lâdik Belediyesi / SAMSUN

Lâdik İlçesi Köylere Hizmet Götürme Birliğinde 4857 sayılı Kanun’a göre hizmet sözleşmesi ile 14 yıl kesintisiz çalıştıktan sonra, 6360 sayılı Kanun kapsamında komisyon kararı ile Lâdik Belediyesine devredildim. Belediyemiz, personel statümüzün ne olduğunun tam olarak belli olmaması nedeniyle maaşlarımızı üçte iki oranında azaltarak asgari ücret seviyesine çekmiştir. Statümüz ve özlük haklarımız nasıl olmalıdır?

Av. Ahmet OKAY

Avukat / TBB

6360 sayılı Kanun’un Geçici 1’inci maddesinde; bu Kanun ile tüzel kişiliği kaldırılan belediye, il özel idaresi ve köylerden oluşan veya bu Kanun’un yürürlüğe girdiği tarihten itibaren amaçları ortadan kalkacak olan mahalli idare birliklerinin, ilk mahalli idareler genel seçiminden önce tüzüklerindeki hükümlere göre tasfiye olunacağı, tüzüklerinde hüküm bulunmayan hallerde bu Kanun’un devir, tasfiye ve paylaşmaya ilişkin hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir.

Aynı maddenin onuncu fıkrasında da devredilen veya nakledilen işçilerin ücret ile diğer malî ve sosyal haklarının; toplu iş sözleşmesi bulunan işçiler bakımından yenileri düzenleninceye kadar devir veya nakil işleminden önce tabi oldukları toplu iş sözleşmesi hükümlerine göre, toplu iş sözleşmesi olmayan işçiler bakımından 2012 yılı Eylül ayında geçerli olan bireysel iş sözleşmesi hükümlerine göre belirleneceği hükmüne yer verilmiştir.

Tüzel kişiliği kaldırılan köylere hizmet götürme birliği personeli 6360 sayılı Kanun'la devir kapsamına alınmış olmakla birlikte bu personelin hangi statüde çalıştırılacağına ilişkin bir düzenleme yapılmamıştır.

Devlet Personel Başkanlığı ve İşçileri Bakanlığının birlikte hazırlamış oldukları 6360 sayılı Kanun Kapsamında Yer Alan Personelin Devir, Paylaştırma ve Nakil İşlemlerine İlişkin Esasların 10'uncu maddesinin, 6360 sayılı Kanun'la, tüzel kişiliği kaldırılan mahalli idareler ile bu mahalli idarelerin oluşturdukları mahalli idare birliklerinde geçici işçi pozisyonlarında istihdam edilen personelin toplamda beş ay yirmi dokuz günü aşmayacak şekilde kalan sürelerini tamamlamak üzere devre konu olabilecekleri açıklaması ile kimlerin geçici işçi statüsünde ve ne süreyle çalışacağına açıklık getirilmiştir. Dolayısıyla devre konu işçilerden belirli süreli iş sözleşmesi ile çalışanların, sözleşmelerinin sona ereceği tarihe kadar çalıştırılabileceği, belirsiz süreli iş sözleşmesi ile çalışanların ya da sözleşmeleri belirsiz süreli hale gelenlerin ise yukarıda yer verilen mali hakları ile daimi işçi kadrosunda istihdam edilmesi gerektiği, Birliğinizde 14 yıldır kesintisiz olarak çalıştığınız dikkate alındığında, daimi işçi kadrosuna alınmanız ve toplu iş sözleşmenizin bulunmadığı varsayımı ile ücretiniz ve diğer mali haklarınızın, 2012 yılı Eylül ayındaki bireysel iş sözleşmenize göre ödenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Cahit OKTAY

İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdür V. / Tatvan Belediyesi/ BİTLİS

Mezbaha müdürlüğü kaldırılarak yerine veteriner işleri müdürlüğü kurulabilir mi? Müdürlüğün kaldırılması halinde, mezbaha müdürü yeni kurulan müdürlüğe atanabilir mi?

Av. Ahmet OKAY

Avukat / TBB

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 48'inci maddesinde belediye teşkilatının norm kadroya uygun olarak yazı işleri, malî hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşacağı, beldenin nüfusu, fizikî ve coğrafî yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimlerin oluşturulabileceği, bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesinin ise belediye meclisinin kararıyla olacağı düzenlenmiştir.

22/02/2007 tarihli ve 26442 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmeliğin eki (D12) Grubu İlçe ve Belde Belediyeleri Norm Kadro Standartları Cetvelinde diğer müdürlerin (III) sayılı listeden seçileceği düzenlenmiş, bu listede diğer müdürler arasında mezbaha müdürü ve veteriner işleri müdürü de sayılmıştır.

04/07/2009 tarihli ve 27278 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmeliğin 20'nci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde mahalli idarelerde ve diğer kamu/kurum ve kuruluşlarında, daha önce bulunulan görevler ile bu görevlerle aynı düzey görevlere veya alt görevlere, görevde yükselme sınavına tabi tutulmadan atama yapılabileceği düzenlenmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri çerçevesinde; 5393 sayılı Kanun'un 48'inci maddesine göre meclis kararı ile mezbaha müdürlüğünün kaldırılarak, veteriner işleri müdürlüğü kurulabileceği, mezbaha müdürü olarak görev yapan personelin de müdürlük şartlarını taşıyor olması kaydıyla bu görevle aynı düzey bir başka müdürlüğe veya alt görevlere görevde yükselme sınavına tabi tutulmaksızın belediye başkanınca atanabileceği değerlendirilmektedir.

Resmi Gazete'den Seçtiklerimiz

Hazırlayan : Nigar GÖRGÜN
Avukat / TBB

Mayıs -Haziran

Kanun

R.G. Tarih-No	12/06/2014- 29028 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/06/20140612-10.htm
Kanun Tarih ve No	03/06/2014- 6544
Adı	Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Bakanlar Kurulu Kararları

R.G. Tarih-No	09/05/2014- 28995 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/05/20140509-22.htm
B.K.K. Tarih ve No	05/05/2014- 2014/6290
Adı	Büyükşehir Belediyeleri, İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bunların Bağlı Kuruluşlarının Borçlarına Karşılık Genel Bütçe Vergi Gelirleri Tahsilât Toplamı Üzerinden Ayrılacak Paylardan Yapılacak Kesintilere İlişkin Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Esaslar
Konusu	Bakanlar Kurulunca, belediyelerin genel bütçe vergi gelirlerinden aldıkları paylardan bu yılın Mayıs, Haziran, Temmuz ve Ağustos aylarında belediye borçlarına kesinti yapılmaması kararlaştırıldı.

R.G. Tarih-No	10/06/2014- 29026 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/06/20140610-2.htm
B.K.K. Tarih ve No	02/06/2014- 2014/6425
Adı	237 sayılı Taşıt Kanunu Kapsamında Edinilecek Taşıtların Menşei, Silindir Hacimleri ve Diğer Niteliklerinin Belirlenmesine Dair Bakanlar Kurulu Kararı

R.G. Tarih-No	19/06/2014- 29035 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/06/20140619-6.htm
B.K.K. Tarih ve No	21/05/2014- 2014/6411
Konusu	•Giresun İli Piraziz İlçesi Bozat Beldesi ve Kılıçlı Grubu İçme Suyu Birliği •Zonguldak İli Kozlu İlçesi Köylere Hizmet Götürme Birliği •Tokat - Turhal - Zile - Pazar Belediyeleri Uluslararası Toptancı Hal Tesisleri İşletme Birliği Kurulmasına ilişkin 2014/6411 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı.

Yönetmelikler

R.G. Tarih-No	06/05/2014- 28992 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/05/20140506-3.htm
Yayımlayan Adı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Konusu	Çevre Görevlisi, Çevre Yönetim Birimi ve Çevre Danışmanlık Firmaları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
R.G. Tarih-No	07/05/2014- 28993 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/05/20140507-2.htm
Yayımlayan Adı	İçişleri Bakanlığı
Değişiklik Tablosu	Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik http://www.tbb.gov.tr/basin-ve-yayin/mevzuat-duyurulari/20140507-mahalli-idareler-personelinin-gorevde-yukselme-ve-unvan-degisikligi-esaslarina-dair-yonetmelikte-degisiklik-yapilmasina-dair-yonetmelik
R.G. Tarih-No	08/05/2014- 28994 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/05/20140508-1.htm
Yayımlayan Adı	Orman ve Su İşleri Bakanlığı
Konusu	İçme Suyu Temin ve Dağıtım Sistemlerindeki Su Kayıplarının Kontrolü Yönetmeliği Su kaynaklarının korunması ve verimliliğin artırılması doğrultusunda, içme-kullanma suyunun etkin kullanılması ve israfının önlenmesi için içme-kullanma suyu temin ve dağıtım sistemlerindeki su kayıplarının kontrolüne ilişkin usûl ve esasları düzenlemek amacıyla hazırlanmıştır.
R.G. Tarih-No	16/05/2014- 29002 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/05/20140516-5.htm
Yayımlayan Adı	İçişleri Bakanlığı
Konusu	112 Acil Çağrı Merkezleri Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliği Büyükşehir belediyesi bulunan illerde valiliğe bağlı olarak kurulan yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı bünyesinde, diğer illerde ise valilikler bünyesinde kurulan acil çağrı merkezlerinin işleyişine dair usul ve esasları düzenlemek amacıyla hazırlanmıştır.
R.G. Tarih-No	17/05/2014- 29003 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/05/20140517-2.htm
Yayımlayan Adı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Konusu	Çevre Kanunu'nun 29'uncu Maddesi Uyarınca Atıksu Arıtma Tesislerinin Teşvik Tedbirlerinden Faydalanmasında Uyulacak Usul ve Esaslara Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

R.G. Tarih-No	17/05/2014- 29003 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/05/20140517-3.htm
Yayımlayan Adı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Sera gazı emisyonlarının izlenmesine, raporlanmasına ve doğrulanmasına dair usul ve esasları düzenlemek amacıyla hazırlanan Sera Gazı Emisyonlarının Takibi Hakkında Yönetmelik
R.G. Tarih-No	22/05/2014- 29007 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/05/20140522-13.htm
Yayımlayan Adı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Plânlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
R.G. Tarih-No	27/05/2014- 29012 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/05/20140527-5.htm
Yayımlayan Adı Konusu	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Çiftçi Kayıt Sistemi Yönetmeliği Tarım politikalarının oluşturulmasına yönelik olarak çiftçilere ait tarımsal faaliyetlerin kayıt altına alınması için kurulan Çiftçi Kayıt Sisteminin kullanılması, güncellenmesi, geliştirilmesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi ve Çiftçi Kayıt Sistemi ile bağlı sistemlere yönelik tarımsal destekleme programlarının denetlenebilir, izlenebilir, raporlanabilir bir şekilde yürütülmesini sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.
R.G. Tarih-No	30/05/2014- 29015 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/05/20140530-1.htm
B.K.K. Tarih ve No Adı	05/05/2014- 2017/6304 Kamu Kurum ve Kuruluşlarına İşçi Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
R.G. Tarih-No	30/05/2014- 29015 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/05/20140530-4.htm
Yayımlayan Adı	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
R.G. Tarih-No	07/06/2014- 29023 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/06/20140607-4.htm
Yayımlayan Adı	Kamu İhale Kurumu Çerçeve Anlaşma İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
R.G. Tarih-No	07/06/2014- 29023 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/06/20140607-5.htm
Yayımlayan Adı	Kamu İhale Kurumu Danışmanlık Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
R.G. Tarih-No	07/06/2014- 29023 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/06/20140607-6.htm
Yayımlayan Adı	Kamu İhale Kurumu Elektronik İhale Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

R.G. Tarih-No	07/06/2014- 29023 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/06/20140607-7.htm
Yayımlayan Adı	Kamu İhale Kurumu Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
R.G. Tarih-No	07/06/2014- 29023 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/06/20140607-8.htm
Yayımlayan Adı	Kamu İhale Kurumu İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
R.G. Tarih-No	07/06/2014- 29023 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/06/20140607-9.htm
Yayımlayan Adı	Kamu İhale Kurumu Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
R.G. Tarih-No	07/06/2014- 29023 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/06/20140607-10.htm
Yayımlayan Adı	Kamu İhale Kurumu Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
R.G. Tarih-No	11/06/2014- 29027 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/06/20140611-5.htm
B.K.K. Tarih ve No Adı	09/05/2014- 2014/6382 Memurlara Yapılacak Giyecek Yardımı Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
R.G. Tarih-No	12/06/2014- 29028 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/06/20140612-11.htm
Yayımlayan Adı	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (Devlet Personel Başkanlığı) Sosyal Hizmetler Kanunu Kapsamında Tanınan İstihdam Hakkının Kullanımına İlişkin Yönetmelik
R.G. Tarih-No	14/06/2014- 29030 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/06/20140614-2.htm
Yayımlayan Adı Konusu	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği Fiziki, doğal, tarihi ve kültürel değerleri korumak ve geliştirmek, koruma ve kullanma dengesini sağlamak, ülke, bölge ve şehir düzeyinde sürdürülebilir kalkınmayı desteklemek, yaşam kalitesi yüksek, sağlıklı ve güvenli çevreler oluşturmak üzere hazırlanan, arazi kullanım ve yapılaşma kararları getiren mekânsal planların yapımına ve uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.
R.G. Tarih-No	19/06/2014- 29035 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/06/20140619-18.htm
B.K.K. Tarih ve No Adı	03/06/2014- 2014/6455 Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

R.G. Tarih-No	25/06/2014- 29041 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/06/20140625-1.htm
Yayımlayan Adı	Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
Konusu	Örtüaltı Kayıt Sistemi Yönetmeliği Örtüaltı yetiştiriciliğinin kayıt altına alınması, izlenmesi ve raporlanması suretiyle örtüaltı üretimin geliştirilmesi, teşvik edilmesi ve planlı üretim politikalarının oluşturulabilmesi amacıyla hazırlanmıştır.
R.G. Tarih-No	28/06/2014- 29044 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/06/20140628-2.htm
Yayımlayan Adı	Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
Konusu	Fiyat Etiketleri Yönetmeliği Perakende olarak satışa sunulan mal ve hizmetlerin etiket, tarife ve fiyat listelerinin şekli, içeriği, kullanılması ile indirimli satışlara ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Tebliğler - Genelgeler

R.G. Tarih-No	06/05/2014- 28992 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/05/20140506-5.htm
Yayımlayan Tebliğ Adı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mimarlık ve Mühendislik Hizmet Bedellerinin Hesabında Kullanılacak 2014 Yılı Yapı Yaklaşık Birim Maliyetleri Hakkında Tebliğ
R.G. Tarih-No	06/05/2014- 28992 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/05/20140506-6.htm
Yayımlayan Tebliğ Adı	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yapı, Tesis ve Onarım İşleri İhalelerinde Kullanılan Müteahhitlik Karneleri ve İş Bitirme Belgelerinin 2014 Yılına Ait Değerlendirme Katsayıları Hakkında Tebliğ
R.G. Tarih-No	15/05/2014- 29001 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/05/20140515-9.htm
Yayımlayan Genelge No	Başbakanlık
Konusu	2014/7 13 Mayıs 2014 tarihinde Manisa'nın Soma ilçesinde meydana gelen maden ocağı faciası nedeniyle, Gençlik Haftası ile Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı kutlama törenlerinin sadece çelenk koyma şeklinde icra edilmesi, diğer şenlik, konser, eğlence ve kutlama faaliyetlerinin yapılmamasına ilişkin Genelge.
R.G. Tarih-No	16/05/2014- 29002 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/05/20140516-18.htm
Yayımlayan Tebliğ Adı	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (Devlet Personel Başkanlığı) Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Personel Alım İlanlarının Devlet Personel Başkanlığı İnternet Sitesinde Yayımlanmasına Dair Tebliğ
R.G. Tarih-No	17/05/2014- 29003 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/05/20140517-7.htm
Yayımlayan Tebliğ Adı	Başbakanlık (Hazine Müsteşarlığı) ve Maliye Bakanlığı Kamu Haznedarlığı Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

R.G. Tarih-No	17/05/2014- 29003 (Mükerrer) http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/05/20140517M1-1.htm
Yayımlayan Genelge No	Başbakanlık 2014/8
Konusu	13 Mayıs 2014 tarihinde Manisa'nın Soma İlçesinde meydana gelen maden ocağı kazasında hayatını kaybedenlerin yakınlarına, yaralananlara ve madende çalışanlara ulaştırılmak üzere başlatılan yardım kampanyasına ilişkin Genelge.
R.G. Tarih-No	22/05/2014- 29007 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/05/20140522-20.htm
Yayımlayan Genelge No	Başbakanlık 2014/9
Konusu	Bosna-Hersek, Sırbistan ve Hırvatistan dâhil olmak üzere Batı Balkanları etkisi altına alan sel ve su baskınları sebebiyle başlatılan yardım kampanyasına ilişkin Genelge.
R.G. Tarih-No	27/05/2014- 29012 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/05/20140527-11.htm
Yayımlayan Tebliğ Adı	Maliye Bakanlığı Milli Emlak Genel Tebliği (Sıra No: 324)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No:363)
R.G. Tarih-No	07/06/2014- 29023 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/06/20140607-18.htm
Yayımlayan Tebliğ Adı	Kamu İhale Kurumu Elektronik Kamu Alımları Platformunun Kullanılmasına İlişkin 1 Nolu Tebliğin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Tebliğ
R.G. Tarih-No	07/06/2014- 29023 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/06/20140607-19.htm
Yayımlayan Tebliğ Adı	Kamu İhale Kurumu İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
R.G. Tarih-No	07/06/2014- 29023 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/06/20140607-20.htm
Yayımlayan Tebliğ Adı	Kamu İhale Kurumu Kamu İhale Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
R.G. Tarih-No	10/06/2014- 29026 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/06/20140610-12.htm
Yayımlayan Tebliğ Adı	Sosyal Güvenlik Kurumu Bankalar ve Kamu İdareleri Tarafından Yapılacak Olan Sigortalılık Kontrolü ile Kurum ve Kuruluşlardan Alınacak Bilgi ve Belgelere Dair Tebliğ
Konusu	5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 8'inci maddesinin yedinci fıkrası ile 100'üncü maddesi kapsamında, bankalar ve kamu idareleri ile diğer kurum ve kuruluşların, işlem yaptığı kişilerin sigortalılık bakımından tescilli olup olmadığını kontrol etme yükümlülüğü ve bu yükümlülüğe istinaden işlem yaptığı kişilerin kimlik bilgilerinin Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilmesi, ayrıca Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından kişilerin sosyal güvenliklerinin sağlanması, 21/07/1953 tarihli ve 6183 sayılı Kanun'a göre Sosyal Güvenlik Kurumu alacaklarının takip ve tahsili ve 5510 sayılı Kanun'la Sosyal Güvenlik Kurumuna verilen görevlerin yerine getirilmesi ile sınırlı olmak kaydıyla, bankalar, döner sermayeli

kuruluşlar, gerçek ve tüzel kişiler, kamu kurumları, kanunla kurulmuş kurum ve kuruluşlardan 06/12/2013 tarihli ve 28843 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bankalar ve Kamu İdareleri Tarafından Yapılacak Olan Sigortalılık Kontrolü ile Kurum ve Kuruluşlardan Bilgi ve Belgelerin Alınmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ile belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde münferit ya da yapılacak protokollerle alınacak bilgi ve belgelerin belirlenmesi amacıyla düzenlenmiştir.

R.G. Tarih-No	20/06/2014- 29036 http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/06/20140620-8.htm
Yayımlayan	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Tebliğ Adı	Atıktan Türetilmiş Yakıt, Ek Yakıt ve Alternatif Hammadde Tebliği
Konusu	Atıkların alternatif hammadde olarak kullanılması, atıktan türetilmiş yakıt hazırlanması ve bu hazırlama tesislerinde bulunması gereken asgari şartlara ilişkin teknik, idari ve uyulması gereken genel kurallar ile atıktan türetilmiş yakıt kullanımı ve beraber yakma tesislerinde ek yakıt olarak kullanılacak atıklara ilişkin esasları belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Kararlar

R.G. Tarih-No	06/05/2014- 28992 (Mükerrer) http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/05/20140506M1-1.htm
Yayımlayan	Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı
Karar No	2561
Konusu	Birleştirme tutanaklarına dayanılarak düzenlenen belgelere göre her bir seçim türü için Türkiye geneli itibarıyla; kayıtlı seçmen sayılarının, oy kullanan seçmen sayılarının, seçime katılma oranlarının ve geçerli oylar ile seçilenlerin siyasi partilere ve bağımsız adaylara dağılımının tespitine ilişkin Karar.
R.G. Tarih-No	28/05/2014- 29013 (Mükerrer) http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/05/20140528M1.htm
Yayımlayan	Orman ve Su İşleri Bakanlığı
Karar Tarih ve No	20/05/2014- 13
Adı	2014-2015 Av Dönemi Merkez Av Komisyonu Kararı

Yargı Kararı

R.G. Tarih-No	09/05/2014- 28995 (Mükerrer) http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/05/20140509M1-1.htm
Mahkeme	Uyuşmazlık Mahkemesi
Konusu	• Davacının taşınmazı üzerinde konulan kısıtlamanın (hukuki el atmanın) yol açtığı öne sürülen zararın tazmini istemiyle açılan davanın imar planından kaynaklanan tazminat davaları kapsamında İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk. • Dava konusu taşınmaza plan doğrultusunda ağaç dikilmek suretiyle fiilen el konulduğu iddiasıyla ve taşınmazın bedelinin tazmini istemiyle açılan davanın, haksız fiillere ilişkin özel hukuk hükümlerine göre ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk. • Davacının taşınmazına, imar planında yol, tretuvar ve park-yeşil alan olarak ayrılacak suretiyle kamulaştırmasız el atıldığından bahisle, bedelinin tazmini istemiyle

açılan davanın; dosyada, taşınmaza fiilen el atıldığına ilişkin somut bilgi ve belge bulunmadığı gözetildiğinde, İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

- Davacının 2981 sayılı Yasa kapsamında tapu tahsis belgesi bulunduğu ve bu belgenin tanıdığı hak sahipliği nedeniyle hazine adına kayıtlı taşınmazın davacı adına tescili, olmadığı takdirde taşınmazın bedelinin ödenmesi istemiyle açılan davanın, İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

- İdarenin dava konusu taşınmaza kamulaştırmaz el atmasından doğan zararın tazminine yönelik bulunan davanın, haksız fiillere ilişkin özel hukuk hükümlerine göre ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

- Sigortalı aracın uğradığı hasarı ödeyen sigorta şirketinin zararının idarece giderilmesi istemiyle açtığı rücu tazminat davasının, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

- 5434 sayılı Kanun'a göre Emekli Sandığı iştirakçisi iken 01/10/1985 tarihinde isteği ile emekliye sevk edilen ve 15/09/1980-01/04/1984 tarihleri arasında atanmak suretiyle Belediye Başkanlığı yapan davacı tarafından, makam ve görev tazminatından yararlandırılması istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin işlemin iptali ile yoksun kalınan tazminat tutarının yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle açılan davanın; İDARİ YARGI YERİNDE görüleceği hk.

- 2918 sayılı Yasa'dan kaynaklanan sorumluluk davasının ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

- 2918 sayılı Yasa'nın Ek 2/3. maddesi uyarınca verilen para cezasının ve aracın 60 gün süre ile trafikten men edilmesine ilişkin kararın iptal edilmesi istemiyle açılan davanın, Kabahatler Kanunu'nun 3 ve 27/8. maddesi hükümleri uyarınca İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

- Davacının davalı idarenin sorumluluk sahasında kalan yolda meydana gelen kaza nedeniyle olduğu öne sürülen maddi ve manevi tazminata hükmedilmesi istemiyle açtığı davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

- Davacının kullandığı araca, Belediye Başkanlığına ait çöp kamyonunun çarpması nedeniyle uğradığını ileri sürdüğü maddi, manevi zararın yasal faiziyle birlikte tazmini istemiyle açılan davanın, 2918 sayılı Yasa'nın 106'ncı maddesi uyarınca ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesinin gerektiği hk.

- Tarım ve Köyşleri Bakanlığı müfettişlerince, ilçelere bağlı bazı belde belediye başkanlıkları tarafından amatör at yarışı düzenlenmiş gibi evrak tanzim edilerek ilgili fondan para alındığının tespiti üzerine, müfettişlerin raporlarında adları geçen belediyeler ve kişilere yazı ile tebligat yapılarak belirlenen miktarda paranın faizi ile birlikte davalılar tarafından belirtilen hesaba yatırılmasının istenilmesine rağmen bu meblağın yatırılmamış olması nedeniyle, davalıların yatırmamış oldukları bedele karşılık olarak, yersiz ödenen paranın yasal faizi ile birlikte tahsiline karar verilmesi istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

- Trafik kazası nedeniyle meydana gelen maddi ve manevi zararın tazmini istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

- Karayolu üzerinde seyreden belediye aracı (tramvayın) ile davacıya ait aracın çarpışması sonucu meydana gelen trafik kazası nedeniyle oluşan zararın tazmin istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

- Ankara Büyükşehir Belediyesi Eğitim ve Kültür Dairesi Başkanlığı tarafından düzenlenen BELMEK kurslarında, imzaladığı taahhünameye istinaden Usta Eğitici olarak geçici görevli statüde çalışmakta iken emeklilik nedeniyle iş akdi feshedilen davacının, iş akdinin feshi nedeniyle, kıdem tazminatı, eksik ödenen ücret, ücretli izin ve ilave tediye alacaklarının ödenmesi istemiyle açtığı davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

- Davacının, kendi sevk ve idaresindeki motosikleti ile ikametgahından çarşı merkezine giderken, davalı Belediye Başkanlığı tarafından açılıp daha sonra kapatıl-

	mayan, herhangi bir uyarıcı levha da konulmayan, aydınlatması olmayan sokaktaki çukura düşmesi sonucu meydana gelen kazada, beyin kanaması geçirmesi, tedavisi nedeni ile kayıtlı ve kayıtsız bir çok masraf yapmak zorunda kalması, Emniyet Müdürlüğü'ndeki işinden zorunlu olarak emekli olması nedenleri ile uğradığı zararın davalıdan tahsili istemiyle açtığı davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümülenmesi gerektiği hk. •Davalının sevk ve idaresindeki aracın davacıların murisine çarpması ve ölümüne sebebiyet vermesi şeklinde meydana gelen kaza nedeni ile davacıların uğradığı maddi ve manevi zararın davalıdan tahsili istemiyle açtığı davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümülenmesi gerektiği hk. •1608 sayılı Kanun'un 1'inci maddesi uyarınca verilen idari para cezası ile iş yerinin 2 hafta süre ile faaliyetten men edilmesine ilişkin Çorlu Belediyesi Encümen Kararının iptali istemiyle açılan davanın ADLİ YARGI YERİNDE çözümülenmesi gerektiği hk.
R.G. Tarih-No	25/06/2014- 29041 (Mükerrer) http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/06/20140625M1-1.htm
Mahkeme	Uyuşmazlık Mahkemesi
Konusu	•Davacı ile davalı belediye arasında Kentsel Dönüşüm Projesi çerçevesinde imzalanan arsa karşılığı kat yapımı sözleşmesinde; arsa üzerinde bulunan gecekonduya takdir edilen bedelin, 5216 ve 5393 sayılı Belediyeler Kanunu'na dayanılarak çıkarılan Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinin Yeni Mamak Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Proje Alanı Uygulama Esaslarına İlişkin 26/10/2009 tarih 2432 sayılı kararına aykırı olarak eksik kıymet biçildiği ve takdir edilen bedelin tamamının ödenmemesi nedeniyle, eksik tesis bedelinin ödenmesi istemine ilişkin olarak açılan davanın İDARİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk. •Davaya konu 273 parselde hissesi bulunan davacının bu hissesinin, davalı Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığının 31/07/2008 gün ve 971/3111 sayılı kararı ile onaylanan Ankara Gelişim Projesi kapsamında 39662 Ada 1 ve 2 Parsellere şuyulandırılması sonrasında, 50180 Ada 1 Parselde (eski 273) kalan gecekondular, müşterilât ve ağaçlar için ecrimisil ihbarnamesi gönderilmek suretiyle kamulaştırmatsız el atıldığı iddiasına dayalı olarak açılan davanın, imar planı uygulamalarından kaynaklanan tazminat davaları kapsamında, İDARİ YARGI YERİNDE çözümülenmesi gerektiği hk. •Davacı sigorta şirketince sigortalanan aracın davalı Belediyece işletilen Eminönü Katlı Otoparkında park edildikten sonra yağın yağmur sularının otoparka dolması sonucu araçta meydana gelen hasarı ödeyen sigorta şirketince, uğranılan zararın tazmini istemiyle açılan davanın, İDARİ YARGI YERİNDE çözümülenmesi gerektiği hk. •Davacıların taşınmazı üzerinde konulan kısıtlamanın (hukuki el atmanın) yol açtığı öne sürülen zararın tazmini istemiyle açılan davanın imar planından kaynaklanan tazminat davaları kapsamında, İDARİ YARGI YERİNDE çözümülenmesi gerektiği hk. •Davacının, 2981 sayılı Yasa kapsamında geçerli başvurusu bulunmasına rağmen tapusu verilmeyen taşınmazının, adına tesciline karar verilmesi istemi ile açtığı davanın, İDARİ YARGI YERİNDE çözümülenmesi gerektiği hk. •Davacının maliki bulunduğu parsel üzerindeki mesken ve ağaçlarının, Mamak Altıağaç-Karaağaç-Hüseyingazi Mahalleleri Kentsel Yenileme ve Gecekondular Dönüşüm Projesi kapsamında kaldığından bahisle; söz konusu tesis ve ağaçlara karşılık, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla, şimdilik 10.000 TL kamulaştırmatsız el atma tazminatının faiziyle birlikte tahsili istemiyle açtığı davanın, İDARİ YARGI YERİNDE çözümülenmesi gerektiği hk. •2918 sayılı Yasa'dan kaynaklanan sorumluluk davasının ADLİ YARGI YERİNDE çözümülenmesi gerektiği hk.

- Davalı Büyükşehir Belediyesince davacı şirket adına tahakkuk ettirilen ve su faturlarına yansıtılan kirlilik önlem payı ücretinin hukuka aykırı olduğu iddiası ile açılan davanın, ortada bir abonman sözleşmesi olması ve bunun da özel hukuk ilişkisi teşkil etmesi nedeniyle ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.
- 5754 sayılı Yasa'nın yürürlüğe girdiği tarihten önce, Emekli Sandığı iştirakçisi olup, isteği ile emekliye sevk edilen davacının, 18/04/1999-28/03/2004 tarihleri arasında Belediye Başkanı olarak görevlendirilmesinden dolayı makam ve görev tazminatından yararlandırılması istemiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin işlemin iptali ile tazminat alacağı istemine ilişkin açtığı davanın İDARİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.
- Türk Silahlı Kuvvetlerinde astsubay iken 28 yılı aşkın hizmetinden sonra emekliye ayrılarak, Belediye Başkanlığı görevinde bulunan davacı tarafından, 5510 sayılı Yasa'nın geçici 4'üncü maddesi gereğince 08.05.2008 tarihinden önce 5 yıl Belediye Başkanlığı yaptığından bahisle makam tazminatı ve buna bağlı olarak temsil ve görev tazminatı ödenmesi talebiyle yapmış olduğu başvurunun, yaş şartını taşımadığı gerekçesiyle reddine ilişkin 04/06/2009 tarih ve 60.321.019 sayılı işlemin iptali ile Belediye Başkanlığı makam ve temsil görev tazminatından yararlandırılması gerektiğinin tespitine karar verilmesi istemi ile açılan davanın, İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.
- Sigortalı aracın uğradığı hasarı ödeyen sigorta şirketinin, zararın idarece giderilmesi isteminden ibaret bulunan bir rücu tazminat istemiyle açtığı davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.
- 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 42'nci maddesine göre verilen para cezasının kaldırılması istemiyle açılan davanın, İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.
- Dava konusu taşınmazın imar planında "Yol", "Park", "Sosyal Tesis Alanı", "Sağlık Tesisi Alanı" olarak ayrıldığı ve taşınmazın 13.76 m²'lik kısmına asfalt yol yapılmak suretiyle fiilen el atıldığı tespit edildiğinden; açılan davanın, haksız fiillere ilişkin özel hukuk hükümlerine göre ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

Yargı Kararı

Hazırlayan : Nigar GÖRGÜN
Avukat / TBB

**T.C.
DANIŞTAY
14.DAİRE**

**E. 2012/1867
K.2014/2370
T.20/02/2014**

ÖZET: Uyuşmazlık konusu olayda; para cezasına konu ruhsata aykırılığın, mevcut haliyle çevre ve görüntü kirliliğine sebebiyet verdiğinden bahisle 3194 sayılı Kanun'un 42'nci maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendinin 13 sayılı alt bendinin uygulandığı görülmekle birlikte, bu hususta somut bir tespitin yer almadığı ve bu bendin uygulanma gerekçesinin ortaya konulamadığı, öte yandan tamamen ruhsatsız olarak yapılmış bir yapının söz konusu olmadığı, ruhsatlı yapıda ruhsata aykırı ilaveler yapıldığı dikkate alındığında, (c) bendinin; 8'inci ve 13'üncü sayılı alt bentlerinin uygulanması olanaklı olmadığından, dava konusu para cezasının bu alt bentlere isabet eden kısmında hukuka uyarlık, aksi yöndeki temyize konu Mahkeme kararında hukuki isabet görülmemiştir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay On dördüncü Dairesince, işin gereği görüldü:

Dava; İli, İlçesi, ada, parsel sayılı taşınmaz üzerinde ruhsat ve eki mimari projesine aykırı imalatlar yapıldığından bahisle, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 32'nci maddesi uyarınca yıkımına ilişkin 07/10/2010 tarihli ve 1612 sayılı, aynı Kanun'un 42'nci maddesi uyarınca para cezası verilmesine ilişkin 05/08/2010 günlü, 1280 sayılı Belediye Encümeni kararlarının iptali istemiyle açılmış, İdare Mahkemesince; ruhsata aykırı imalat yapıldığı sabit olduğundan, 3194 sayılı Kanun'un 32'nci maddesi uyarınca söz konusu imalatların yıkımı ve yerinde yapılan incelemede III. sınıf A grubu olduğu ve toplam 465.56 m2'lik alanı kapsadığı tespit edilen ruhsatsız yapı nedeniyle 3194 sayılı Yasa'nın 5940 sayılı Yasa'nın 2'nci maddesi ile değişik 42'nci maddesinde belirlenen kriterler uyarınca verilen para cezasına ilişkin işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiş, bu karar davacı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Temyize konu Mahkeme kararının; yıkıma, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 42'nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi uyarınca belirlenen temel para cezasına, (c) bendinin 5'inci alt bendi uyarınca yapılan artırıma ilişkin kısmında, 2577 sayılı Yasa'nın 49'uncu maddesinin birinci fıkrasında sayılan bozma nedenlerinden hiçbirisi bulunmamaktadır.

Kararın; 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 42'nci maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendinin 8'inci ve 13'üncü alt bentleri uyarınca yapılan artırımlara ilişkin kısmına gelince;

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 5940 sayılı Kanun'un 2'nci maddesiyle değişik 42'nci maddesinin ikinci fıkrasında; ruhsat alınmaksızın veya ruhsata, ruhsat eki etüt ve projelere veya imar mevzuatına ay-

kırı olarak yapılan yapının sahibine, yapı müteahhidine veya aykırılığı altı iş günü içinde idareye bildirmeyen ilgili fenni mesullere, yapının mülkiyet durumuna, bulunduğu alanın özelliğine, durumuna, niteliğine ve sınıfına, yerleşmeye ve çevreye etkisine, can ve mal emniyetini tehdit edip etmediğine ve aykırılığın büyüklüğüne göre, beş yüz Türk Lirasından az olmamak üzere, maddede belirtilen şekilde hesaplanan idari para cezalarının uygulanacağı düzenlenmiş, (a) bendinde; yapı sınıflarına ve gruplarına göre yapının inşaat alanı üzerinden hesaplanmak üzere, mevzuata aykırılığın her bir metrekaresi için uygulanacak para cezalarının miktarları belirlenerek, bu miktarların her takvim yılı başından geçerli olmak üzere o yıl için 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun mükerrer 298'inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında bir Türk Lirasının küsuru da dikkate alınmak suretiyle artırılacağı kurala bağlanmış, (b) bendinde; mevzuata aykırılığı yapı inşaat alanı üzerinden hesaplanması mümkün olmayan, yapının cephelerini ve diğer yapı elemanlarını değiştiren veya yapı malzemesi için öngörülen gereklere aykırı bulunan uygulamalar için, Bakanlıkça yayımlanan ve aykırılığa konu imalatın tespiti tarihinde yürürlükte bulunan birim fiyat listesine göre ilgili idarece belirlenen bedelin % 20'si kadar idari para cezası verileceği hükme bağlanmış, (c) bendinde ise artırım sebepleri sayılmış; bu bendin, 8'inci alt bendinde; ruhsatsız ise cezanın % 180'i, 13'üncü alt bendinde; çevre ve görüntü kirliliğine sebebiyet veriyor ise cezanın % 20'si oranında artırılacağı kurala bağlanmıştır.

Dosya'nın incelenmesinden; 22/07/2010 tarihli yapı tatil tutanağı ile İli, ilçesi, ada, parsel sayılı taşınmaz üzerinde, "ruhsatlı zemin+1 katlı yapı üzerine ilave olarak betonarme 2. ve 3. katların ikmal edildiği, iç ve dış sıvaları yapılmış, henüz doğramaları takılmamış" durumda olduğunun tespiti üzerine, Belediye Encümeni'nin 07/10/2010 günlü, 1612 sayılı kararıyla söz konusu imalatların yıkımı ile 05/08/2010 günlü, 1280 sayılı kararıyla 465.46 metrekaare üzerinden temel para cezası belirlenerek, temel para cezasına (c) bendinin, 5, 8 ve 13 sayılı alt bentleri uyarınca belirlenen artırımların eklenmesi suretiyle tespit edilen miktar üzerinden para cezası verildiği anlaşılmıştır.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 42'nci maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendinin 8, 9 ve 10 sayılı alt bentleri birlikte değerlendirildiğinde; aykırılığa konu yapının herhangi bir ruhsata dayanmaksızın tamamen ruhsatsız olması halinde % 180 oranında, başlangıçta ruhsatı bulunmasına karşın daha sonra ruhsatın hükümsüz hale gelmesine rağmen inşaatın sürdürülmesi halinde % 50 oranında, yapı kullanma izin belgesi alınmış bir yapıda ruhsatsız yeni inşai faaliyet yapılması halinde ise % 100 oranında temel cezada artırım uygulanmasının öngörülmüş olduğu ve belirtilen üç farklı durum için fiilin ağırlığına göre farklı miktarlarda para cezası uygulanması amaçlandığı dikkate alındığında; 8 sayılı alt bendin, tamamen ruhsatsız olarak yapılmış yapılar için öngörüldüğü, ruhsatlı bir yapıda ruhsata aykırı ilave yapılmasının bu kapsamda değerlendirilmesinin maddenin sistematığına uygun bir yorum olmayacağı sonucu ortaya çıkmaktadır.

Öte yandan; 42'nci maddenin ikinci fıkrasının (c) bendinin 13'üncü alt bendi uyarınca artırım uygulanabilmesi için, ruhsata aykırı uygulamaların çevre görüntü kirliliğine ne şekilde sebebiyet verdiğinin somut olarak ortaya konulması gerekmektedir.

Uyuşmazlık konusu olayda ise; para cezasına konu ruhsata aykırılığın, mevcut haliyle çevre ve görüntü kirliliğine sebebiyet verdiğinden bahisle 13 sayılı alt bendinin uygulandığı görülmekle birlikte, bu hususta somut bir tespitin yer almadığı ve bu bendin uygulanma gerekçesinin ortaya konulmadığı, öte yandan tamamen ruhsatsız olarak yapılmış bir yapının söz konusu olmadığı, ruhsatlı yapıda ruhsata aykırı ilaveler yapıldığı dikkate alındığında, (c) bendinin; 8'inci ve 13'üncü sayılı alt bentlerinin uygulanması olanaklı olmadığından, dava konusu para cezasının bu alt bentlere isabet eden kısmında hukuka uyarlık, aksi yöndeki temyize konu Mahkeme kararında hukuki isabet görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle; İdare Mahkemesi'nin 04/11/2011 günlü, E:2010/2017 K:2011/1614 sayılı kararının; yıkıma, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 42'nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi uyarınca belirlenen temel para cezasına, (c) bendinin 5'inci alt bendi uyarınca yapılan artırımı ilişkin kısmının ONANMASINA, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 42'nci maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendinin 8. ve 13. alt bentleri uyarınca yapılan artırımlara ilişkin kısmının ise BOZULMASINA, dosyanın Mahkemesine gönderilmesine, bu kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren 15 gün içerisinde kararın düzeltilmesi yolu açık olmak üzere, 20/02/2014 gününde oybirliği ile karar verildi.

Genelgeler

Hazırlayan : Yasemin SEZGİN
Avukat / TBB

Başbakanlıktan:

17/05/2014

Konu: Soma Kazazedelerine Yardım Kampanyası

GENELGE 2014/8

13 Mayıs 2014 tarihinde Manisa'nın Soma İlçesinde meydana gelen elim maden ocağı kazasında çok sayıda işçimiz hayatını kaybetmiş, bir kısmı da yaralı olarak kurtarılmıştır.

Bu olay nedeniyle zarar gören veya yakınlarını kaybeden vatandaşlarımızın olay anından itibaren her türlü ihtiyaçları devlet imkânlarıyla karşılanmakta, uğradıkları kaza nedeniyle, yasal olarak haklarında yapılması gereken tüm işlemler ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından titizlikle yerine getirilmektedir.

Bu kaza sonrasında Devletimizin tüm imkânları seferber edilmiş olmakla birlikte; hamiyetperver milletimizin bu acı karşısında yoğun yardım taleplerinin karşılanması zarureti hâsıl olmuştur. Bu kapsamda, yapılacak yardımların tek elden yürütülmesi, hızlı ve sağlıklı bir biçimde kazada hayatını kaybedenlerin yakınlarına, yaralananlara ve madende çalışanlara ulaştırılması için, Başbakanlıkça belirlenecek esaslar çerçevesinde harcanmak üzere Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı görevlendirilerek bir yardım kampanyası başlatılmış ve genelge ekinde belirtilen banka hesapları açılmıştır.

Bu amaçla; yardım yapmak isteyen vatandaşlarımız, kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarının yardımlarını belirtilen hesaplara yapabilmeleri ile ilgili her türlü kolaylığın sağlanması hususunda gerekli hassasiyetin gösterilerek herhangi bir aksaklığa meydan verilmemesini önemle rica ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

Başbakanlıktan:

22/05/2014

Konu: Batı Balkan Ülkeleri Sel Felaketi Yardım Kampanyası

GENELGE 2014/9

Bosna-Hersek, Sırbistan ve Hırvatistan dahil olmak üzere Batı Balkanları etkisi altına alan sel ve su baskınları sebebiyle yüz binlerce insan, can güvenliği, açlık, susuzluk, barınma ve salgın hastalık sorunları ile karşı karşıya bulunmaktadır.

Bir insanlık borcu olarak, muhtaç ve mağdur durumda bulunan ülkelere insani yardım için vakit kaybetmeden ve süratle harekete geçme ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti, yardımlaşma ve dayanışma duygusuyla, halkımızın da beklentileri doğrultusunda; muhtaç ve mağdur durumda bulunan felaketzedelere yardım için her türlü desteği sağlayacaktır.

Bu amaçla, Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) koordinasyonunda; insani yardım kuruluşları, vakıflar, dernekler, meslek kuruluşları, medya kuruluşları ve sivil toplum kuruluşlarının katılımıyla münhasıran felaketzede ülkelere gönderilmek üzere bir yardım kampanyası başlatılmıştır.

Başlatılan bu yardım kampanyasında;

1. Valiliklerimiz, belediyelerimiz ve tüm kamu kurum ve kuruluşlarımızca toplanan yardımlar ekte belirtilen hesap numaralarına aktarılacaktır.
2. Gerçek ve tüzel kişiler bu hesaplara doğrudan bağış yapabileceklerdir.
3. Sivil toplum kuruluşlarımızdan istekli olanlar, topladıkları yardımı bölgeye ulaştırmak üzere bu hesaplara aktarabileceklerdir.

Halkımızın, ulusal ve yerel basınımızın, sivil toplum kuruluşlarımızın, kamu kurum ve kuruluşları ile her düzeydeki kamu görevlilerinin, meslek odalarının ve birliklerin, bir insanlık görevi olan bu yardım kampanyasına gönüllü olarak her türlü desteği vereceklerine inancımız tamdır.

Bilgilerini ve gereğini önemle rica ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

Başbakanlıktan:

27/06/2014

Konu: Cumhurbaşkanlığı Seçimi

GENELGE 2014/11

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 101 ve 102'nci maddeleri ile 6271 sayılı Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu gereğince Cumhurbaşkanı halk tarafından seçilecektir. İlgili mevzuatı uyarınca Cumhurbaşkanlığı seçiminin; mevcut Cumhurbaşkanının görev süresinin dolmasından önceki altmış gün içinde tamamlanması gerekmektedir.

Anayasanın 79'uncu maddesi ile 6271 sayılı Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu gereğince Cumhurbaşkanı seçiminin başlamasından bitimine kadar, seçimin düzen içinde yönetimi ve dürüstlüğü ile ilgili bütün işlemleri yapma ve yaptırma görevi Yüksek Seçim Kuruluna verilmiştir.

Yüksek Seçim Kurulunun 6 Haziran 2014 tarihli ve 2910 sayılı kararıyla Cumhurbaşkanlığı seçimi takvimi belirlenmiştir. Buna göre seçimin başlangıç tarihi 29 Haziran 2014 Pazar günü olarak tespit edilmiş; birinci oylamanın 10 Ağustos 2014 Pazar günü, ilk oylamada salt çoğunluk sağlanamadığı takdirde ise ikinci tur oylamanın 24 Ağustos 2014 Pazar günü yapılacağı ilan edilmiştir.

Cumhurbaşkanlığı seçiminin; Anayasa'nın 79'uncu maddesinde öngörülen "Seçimlerin başlamasından bitimine kadar, seçimin düzen içinde yönetimi ve dürüstlüğü" ilkesine uygun bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için Yüksek Seçim Kurulu ile il ve ilçe seçim kurullarının çalışmalarına, tüm kamu kurum ve kuruluşlarına; gerekli işgücü, araç ve diğer malzeme desteğinin sağlanması önem taşımaktadır.

Cumhurbaşkanlığı seçiminin her aşamasında görev alması muhtemel kamu personelinin yıllık izinlerinin plânlanmasında seçim tarihinin dikkate alınması zorunlu görülmektedir. Bu hususta il ve ilçe seçim kurulları ile koordinasyon içerisinde, kamu personeli de mağdur etmeyecek şekilde gereken tedbirler ivedilikle alınacaktır.

Bu itibarla, Cumhurbaşkanı seçiminin başarıyla gerçekleştirilerek, millet iradesinin sandığa sağlıklı olarak yansması amacıyla, seçim kurulu başkanlıklarının personel ve yer tahsisine ilişkin talepleri ivedilikle karşılanacak, ihtiyaç duyulacak her türlü taşıt, bilgisayar, yazıcı, modem, kesintisiz güç kaynağı, jeneratör gibi araç gereç ve bunları kullanabilecek nitelikli işgücü desteği sağlanacaktır.

Bu çerçevede, başta mülki amirler olmak üzere tüm kamu kurum ve kuruluşları ile güvenlik güçlerinin amirleri tarafından gereken tüm önlemler alınacak, herhangi bir aksaklığa meydan verilmemesi için azami gayret ve duyarlılık gösterilecektir.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

Sayı : 73615618/010.06.02/6733
Konu : Düzenli Depolama Tesisleri Uygulama
Projeleri Hazırlanmasına İlişkin Genelge

28/05/2014

GENELGE
(2014/13)

Bakanlığımızca 26/03/2010 tarihli ve 27533 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve 01/04/2010 tarihinde yürürlüğe giren Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmelik ile atıkların çevre ve insan sağlığına zarar vermemesi amacıyla yer altı ve yer üstünde belirli standartlara uygun şekilde bertarafına ilişkin teknik, idari hususlar ve uyulması gereken genel kurallar belirlenmiştir.

Bu Genelge ile kurum/kuruluş/firmaların veya belediye/birlik başkanlıklarının verimli ve ekonomik bir düzenli depolama tesisine sahip olması ve çevresel yükümlülüklerini daha özenle yerine getirmeleri sağlanacaktır. Ayrıca, ülkemiz genelinde düzenli depolama tesisleri uygulama projelerinin hazırlanması konusunda da birliktelik sağlanmış olacaktır.

Genelgenin uygulanmasında uyulması gereken hususlar aşağıda belirtilmektedir;

I. Projenin Hazırlanması ve Sorumluluklar

1. Düzenli Depolama Tesisi Uygulama Projeleri, proje koordinatörü ile en az üç yıl tecrübeli bir inşaat, bir jeoloji mühendisi ve atık sektöründe en az üç yıl tecrübeli bir çevre mühendisi olmak üzere, en az dört mühendis tarafından hazırlanmalıdır. Bakanlık tarafından gerekli görüldüğü durumlarda ilgili diğer mühendislik dallarına mensup mühendislerin proje hazırlama ekibinde yer alması istenebilir. Proje koordinatörünün; firma bünyesinde tam zamanlı çalışan ve atık sektöründe en az üç yıl tecrübeli Çevre Mühendisi veya İnşaat Mühendisi olması gerekmektedir. Üniversitelerin mühendislik bölümlerinden mezun olup Bakanlığımızda atık yönetimi ile ilgili konularda İl Müdürü, ilgili İl Müdür Yardımcısı, Daire Başkanı ve üstü görevlerde en az bir yıl görev yapmış olanlar ile Çevre ve Şehircilik Uzmanı, Şube Müdürü, Mühendis olarak atık yönetimi ile ilgili konularda en az üç yıl görev yapmış olanlar proje koordinatörü olabileceklerdir. Ayrıca üniversitelerin çevre mühendisliği bölümünde çalışan katı atık konusunda uzman öğretim üyesi ve öğretim görevlisi proje koordinatörü olabilecektir. Öğretim üyelerinden ve öğretim görevlilerinden firma bünyesinde tam zamanlı çalışma şartı aranmayacaktır. I. ve II. sınıf depolama tesisleri projeleri için ek olarak Elektrik ve Makine Mühendisleri de yer almalıdır. Proje koordinatörü dışında firmada istenilen mühendislerin bulunmaması durumunda bu Genelgenin hükümlerine uyulacağına belirtilen bir sözleşmenin yapılması koşulu ile dışarıdan hizmet alımı yapılabilir.

2. Düzenli Depolama Tesisi Uygulama Projesini hazırlayan teknik personelin, Uygulama Projesinde yer alan mesleği ile ilgili kısımlarda ve çizimlerde adı, soyadı ve imzaları ile uygulama projesi raporundaki ilgili sayfalarda paraflarının bulunması gerekmektedir.

3. Düzenli Depolama Tesisi Uygulama Projesini hazırlayan firmanın sorumluluğu projenin hazırlanmasından başlayıp, Bakanlık uygun görüşünün alınmasından sonra bitecektir. Bu süre içerisinde ilgili firmanın değişmesi durumunda, projeyi hazırlayacak olan yeni firma düzenli depolama tesisi uygulama projesi ile ilgili tüm sorumluluğu üstlenecektir.

İnşaat aşamasında uygun görüş alan proje üzerinde yapılması planlanan tüm değişikliklerin gerekçeli raparla birlikte Bakanlığa bildirilmesi ve uygun görüş alınması zorunludur.

4. Projesine uygun görüş verilen düzenli depolama tesislerinin, uygulama projesine uygun inşa edilmemesi ve/veya ilgili yönetmelikler kapsamında gerekli kriterlerin sağlanmaması durumunda sorumluluk tesis sahibine ait olacaktır.

II. Düzenli Depolama Tesisi Uygulama Projesi Hazırlama Esasları

Uygulama projesi dosyası, iki nüsha olarak hazırlanmalı ve dosyada uygulama projesi raporu ile birlikte aşağıda belirtilen detay çizimler yer almalıdır. Mevcut bir düzenli depolama sahası içerisinde yeni alan inşa edilecek veya alan genişlemesi yapılacak ise mevcut tesislere ait giriş binası, idari binalar, kantar, tekerlek yıkama ünitesi gibi yardımcı üniteler ile ilgili projelerin yeniden hazırlanmasına gerek yoktur. Ancak yeni inşa edilecek düzenli depolama lotu ile birlikte bu ünitelere ait projelerin Bakanlığa sunulması gerekmektedir. Uygulama projesi raporunda;

1. Nihai ÇED raporu,
2. Zemin etüt raporu,
3. Şedde duyarlılık analizi,
4. Deprem risk analiz raporu,
5. Sızıntı suyu ve depo gazı yönetimi,
6. Paftalarda verilen bilgilerin detaylı açıklaması,
7. Enerji alış verişi yapılan kuruluştan temin edilen enerji müsaade yazısı veya sistem bağlantı anlaşması,
8. Taban geçirimsizlik malzemelerinin (kil, jeomembran, çakıl, vb.) teknik özellikleri, temin yeri ve kil grubu mineral geçirimsizlik malzemesi sıkıştırma test yöntemleri,
9. Su Yapıları Yetkili Denetim Firması veya Bakanlıkça düzenli depolama tesislerinin denetimine ilişkin olarak Yetkilendirilmiş Denetim Firmaları ile yapılan sözleşmenin aslı veya noter onaylı nüshası, yer almalıdır.

Detay paftalarda;

1. Coğrafi bilgi sistemlerine uygun ülke koordinatlarına aplike edilmiş halihazır harita üzerinde topoğrafik kotların yanı sıra arazi üzerindeki yol, su birikintileri, yapılar, elektrik, su ve boru hatları ve eğim başlangıç bitiş noktaları gösterilmelidir. Koordinatlar UTM 3 derece ve 6 derece olmak üzere belirtilir.
2. Saha Genel Yerleşim Planında tesis üniteleri numaralandırılarak gösterilmeli, plan üzerinde etaplar, şeddelere ve eğimler gösterilmelidir.
3. Sahaya ait gerekli sayıda boy kesit ve en kesit paftası (saha kesitleri) verilmelidir.
4. Kazı, dolgu, plan ve kesitlerinde saha taban eğimleri boyuna ve enine olmak üzere sızıntı suyunun verimli toplanabileceğini göstermelidir.
5. Kademe dolgu planları, depolama sahası atık dolum kademelerini ve kademelerin dolum sonrası kotlarını göstermelidir.
6. Nihai atık dolum planında, depolama sahasının tüm kademelerinin tam kapasite ile doldurulmuş hali gösterilmelidir.
7. Yüzey suyu drenaj planı ve detayları, drenaj sisteminin çevreden gelen suları toplayıp tahliye edecek şekilde sahanın etrafını sardığını ve eğimin akışı sağlayabildiğini göstermelidir.
8. Sızıntı suyu drenaj planı ve detayları, oluşacak sızıntı suyu miktarı dikkate alınarak hesaplanan ana ve tali boruların çaplarını göstermelidir. Sistem kamera ile kontrol edilecek ise boru çapının en az 350 mm olması gerektiği dikkate alınmalıdır.

9. Sızıntı suyu toplama bacası kullanılacaksa proje dosyasına baca kesit detayı ve koordinatları eklenmelidir. Sızıntı suyunun baca gerektirmeksizin borularla nakledilmesi durumunda bu detaya gerek yoktur.
10. Yol aplikasyon tablosunda koordinatlar, yol uzunlukları ve kurlar gösterilmiş olmalıdır. Sahanın atık dolum bölümlerindeki yol eğimleri en fazla %9 mertebesinde olmalıdır. Araç yoğunluğu az ise eğim %12'ye kadar çıkarılabilir. Dolgu bölgeleri dışında kalan yolların eğimleri mevcut topografyaya göre tanzim edilmelidir. Atık taşıma sisteminin kamyon vb. araçlar dışında (boru, konveyör bant vb.) olması durumunda yol aplikasyon tablosunun hazırlanmasına gerek yoktur. Ancak sahaya ulaşım yollarının ve atık taşıma sisteminin harita üzerinde gösterilmesi gerekir.
11. Gaz toplama bacaları, bir bacanın ortalama 50 m çapındaki (etkin çap) bir alanın gazını toplayabileceği şekilde planlanmalı ve koordinatları verilmelidir.
12. Depolama sahasında kullanılacak şeddelere ait tip kesit/kesitler verilmelidir.
13. Depo tabanı ve üst örtü sızdırmazlık sistemlerine ait kesitleri verilmelidir.
14. Jeomembran ankraj detayları verilmelidir.
15. Sahanın etrafına muhtemel sızıntı suyu kaçaklarını tespit etmek için en az üç adet gözlem kuyusu yerleştirilmeli, proje dosyasında bu kuyulara ait plan, kesitler ve koordinatları sunulmalıdır.

I.ve II. sınıf düzenli depolama tesisleri için hazırlanacak olan proje dosyasında saha uygulama projelerine ek olarak projenin özelliğine göre elektrik, mimari ve mekanik projeler ile ilgili detay çizimler de yer almalıdır. Endüstriyel atıkların depolanacağı I. ve II. sınıf düzenli depolama tesislerinde Bakanlıkça gerekli görülmesi halinde bu madde uygulanır.

III. Diğer Hükümler

1. Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmelik yayımı tarihi öncesinde Bakanlık tarafından uygulama projeleri onaylanmış fakat inşa edilmemiş düzenli depolama lotlarının uygulama projeleri, bu Yönetmeliğe göre revize edilerek yeniden Bakanlık onayına sunulmalı ve yeni lot inşaatları da bu Yönetmeliğin hükümleri çerçevesinde yapılmalıdır.
2. Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmeliğin 16'ncı maddesinin 3 üncü fıkrasında; "Jeolojik geçirimsizlik tabakasının ikinci fıkrada verilen koşulları doğal olarak sağlayamaması halinde; bu tabaka yapay olarak oluşturulur ve jeomembran kullanılarak güçlendirilir. Geçirimsiz mineral malzeme ile yapay olarak oluşturulacak geçirimsizlik tabakasının toplam kalınlığı 0,5 metreden az olamaz." hükmü ile Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmeliğin 16'ncı maddesinin 2'nci fıkrasında belirtilen depo tabanının kalınlık ve geçirimsizlik değerinde olmaması koşullarında yapay olarak oluşturulacak olan jeolojik geçirimsizlik tabakası tanımlanmıştır.
 - Tabakanın doğal olarak sağlanması durumunda;
 - a) I. sınıf düzenli depolama tesisi: $K < 1,0 \times 10^{-9}$ m/sn geçirimsizliğe ve en az 5 m kalınlığa sahip kil grubu geçirimsiz tabaka,
 - b) II. sınıf düzenli depolama tesisi: $K < 1,0 \times 10^{-9}$ m/sn geçirimsizliğe ve en az 1 m kalınlığa sahip kil grubu geçirimsiz tabaka,
 - c) III. sınıf düzenli depolama tesisi: $K < 1,0 \times 10^{-7}$ m/sn geçirimsizliğe ve en az 1 m kalınlığa sahip kil grubu geçirimsiz tabaka gerekir. Bununla birlikte Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmeliğin 16 ncı maddesinin 2 inci fıkrasında belirtilen depo tabanı asgari geçirimsizlik ve kalınlık özelliklerini doğal olarak sağlayan I. ve II. Sınıf düzenli depolama tesislerinde zemin geçirimsizlik tabakası jeomembran kullanılarak güçlendirilir.
 - Tabakanın yapay olarak sağlanması durumunda; Yapay jeolojik geçirimsizlik tabakasında kil ve kil grubu mineraller iki tabaka halinde uygun nemlendirme ve sıkıştırma ile toplam en az 0,5 m olacak şekilde teşkil edilir. Yapay jeolojik geçirimsizlik tabakasının her yerinde homojen olarak geçirimsizliğin I. ve II. Sınıf için 1×10^{-9} m/sn, III. Sınıf için ise 1×10^{-7} m/sn olması gerekir. I. ve II. Sınıf düzenli depolama tesislerinde bu tabaka jeomembran kullanılarak güçlendirilir.
3. I. sınıf ve II. sınıf düzenli depolama tesislerinde jeomembran tabakası üzerine koruma amaçlı jeotekstil malzeme ve bu malzeme üzerine asgari 0,5 metre kalınlığa ve en az $K > 1,0 \times 10^{-4}$ m/s geçirgenliğe sahip drenaj tabakası uygulanır.
4. Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmeliğin 16 ncı maddesi 3 üncü fıkrasında yer alan jeomembranın kalınlığı en az 2 mm, yoğunluğu $941-965 \text{ kg/m}^3$, drenaj tabakasında kullanılacak olan çakılın $\text{CaCC} > 3$ içeriği $< \% 20$ olacak şekilde uygulanır.

5. Yan yüzeylerde kullanılacak jeomembran pürüzlü olmalıdır.
6. Uygulama projelerinde, topografik koşullar nedeniyle şev eğiminin düşürülmesinin teknik ve ekonomik olarak zor olması ve daha dik şev eğimlerinde de stabilitenin sağlanabileceğinin mümkün olmasının lot özelinde kurumsal akademik rapor ile gerekçelendirilmesi kaydıyla lot şev eğimi 1/3 oranından daha dik olabilir. Lot şevlerinde kil grubu mineralden oluşturulan tabaka yerine zemin yapısının etkilerinden korunması amacıyla serilecek jeotekstil üzerine asgari 1x10"9 m/sn geçirimsizliğe sahip jeosentetik kil ve drenaj amacıyla sentetik drenaj tabakaları kullanılabilir. Bu durumda, şevlerde 0,5 metre geçirimsizlik ve drenaj tabakası kalınlık şartı aranmaz. Bu tabaka jeomembran kullanılarak güçlendirilir. Bu durumda en fazla 7 metrede bir hendek yapılarak jeomembran ve jeosentetik kil için ankraj yapılır.
7. Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmeliğin 11'inci maddesinin 1'inci fıkrasının (b) ve (c) bentlerinde yer alan uygulama projelerinin ve inşaatın denetim işlemleri ile ilgili olarak, Bakanlıkça düzenli depolama tesislerinin denetimine ilişkin olarak Yetkilendirilmiş Denetim Firmaları (DDYDF) veya 13/05/2011 tarihli ve 27933 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Su Yapıları Denetim Hizmetleri Yönetmeliği" kapsamında Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yetkilendirilmiş "Su Yapıları Yetkili Denetim Firmaları" (SYDF) ile sözleşme yapılmalı, sözleşmenin bir adet aslı veya noter onaylı nüshası Bakanlığa sunulmalıdır.
8. Bakanlık tarafından onaylanan uygulama projesinin bir nüshası inşaat denetimini yapacak olan DDYDF veya SYDF 'ye Bakanlıkça gönderilir. İnşaat denetimi aşamasında DDYDF veya SYDF tarafından yapılan işin fotoğrafları, numune sonuçları ve gerekli bilgi ve belgeleri içeren denetleme raporları Bakanlığa aylık olarak sunulur. İnşaatın tamamlanmasını müteakip denetimin tamamlandığına dair DDYDF veya SYDF tarafından denetleme nihai raporu sunulur.
10. Proje sahibi tarafından hazırlanan ve Bakanlık tarafından uygun görülen İşletme Planı ve Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünden alınacak Uygunluk Yazısı ile Düzenli Depolama Onay Belgesi başvurusu yapılır.
11. Avrupa Birliği destekli projelerde denetleme iş paketi olması halinde DDYDF veya SYDF ile sözleşme yapılması ve DDYDF veya SYDF denetleme prosedürü uygulanmaz.
12. Düzenli depolama tesisinin işletmesinde saha görevlisi olarak çalışacak teknisyen, tekniker ya da mühendislerin, Bakanlıkça belirlenecek eğitimleri alarak yapılacak sınavda başarılı olmaları halinde Bakanlıkça saha yönetimi ve işletme yetki belgesi düzenlenir. Düzenli depolama tesislerinin saha yönetimi ve işletme yetki belgesine sahip personel tarafından işletilmesi zorunludur. Düzenli depolama tesisi işletmecilerinin ve personelinin periyodik olarak meslek içi eğitimi işletmeci tarafından sağlanır.
13. Bu Genelgede tanımlanan personel şartını sağlamayan, gerçek dışı beyanlarda bulunan ve bu Genelge formatına uygun olarak hazırlanmayan proje dosyaları değerlendirmeye alınmadan iade edilir ve projede imzası olan teknik personelin proje başvuruları üç ay süre ile kabul edilmez.
14. Kurum, kuruluş ve firmalardan, bu Genelgenin yayımı tarihinden önce düzenli depolama tesisi uygulama projesi işini kapsayacak şekilde ihalelerini yaptıklarını resmi belge ile ispatlayanlar ve/veya noter onaylı sözleşmelerini Bakanlığa sunanlar veya bu tarihten önce Bakanlığa düzenli depolama tesisi uygulama projesi onay başvurusunda bulunanlar, bir defaya mahsus olmak üzere 2011/6 Sayılı Genelge kapsamında proje dosyalarını sunabileceklerdir.
15. Bu Genelge ile 01/04/2011 tarihli ve 2011/6 sayılı "Düzenli Depolama Tesisleri Uygulama Projeleri Hazırlanmasına İlişkin Genelge" yürürlükten kaldırılmıştır.
16. Bilgilerinizi ve uygulamanın yukarıda belirtilen esaslara göre yapılması hususunda gereğini rica ederim.

İdris GÜLLÜCE
Bakan

DAĞITIM:

- Merkez Teşkilatı
- 81 İl Valiliği (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü)

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Sayı : 30546965-000-9182 30/04/2014
Konu : Engelliler için erişilebilirliğin sağlanması
İlgi : Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının 08.04.2014 tarihli ve 55636 sayılı yazısı

Engelliler için ulaşılabilirliğin sağlanması kapsamında kentsel yaşam alanlarında sonradan oluşturulan sosyal ve kültürel engellerin ortadan kaldırılması amacıyla belediye zabıta birimleri ve şehir içi trafik hizmeti veren emniyet birimlerinin gerekli hassasiyeti göstermesine dair ilgi yazı ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve konunun ilgili birimlere duyurularak takibinin sağlanması hususunda;

Gereğini arz ve rica ederim.

Ömer DOĞANAY
Bakan a.
Genel Müdür

T.C
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI

Sayı : 55636 08/04/2014
Konu : Engelliler için erişilebilirliğin sağlanması

Engelli vatandaşlarımızın toplumsal yaşamda yer alması Anayasamız başta olmak üzere pek çok yasal düzenleme ile güvence altına alınmıştır. 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun'un geçici 2'nci ve 3'üncü maddelerinde kamu kurum ve kuruluşlarına ait mevcut resmi yapılar, mevcut tüm yol, kaldırım, yaya geçidi, açık ve yeşil alanlar, spor alanları ve benzeri sosyal ve kültürel alt yapı alanları ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılmış ve umuma açık hizmet veren her türlü yapılar ile büyükşehir belediyeleri ve belediyeler tarafından şehir içinde sunulan ya da denetlenen toplu taşıma hizmetlerinde erişilebilirliğin sağlanmasına yönelik amir hükümler yer almaktadır.

Ayrıca söz konusu Kanunda erişilebilirliğin izlenmesi ve denetlenmesine yönelik hükümlerin yerine getirilmesi için Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Yönetmeliği 20/07/2013 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yönetmelik ile illerde valilikler bünyesinde Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Komisyonları kurularak faaliyetlerine başlamıştır.

Ülkemizde başta engelliler olmak üzere yaşlılar, hamileler, bebek arabası kullananlar gibi hareketlerinde kısıtlılık yaşayan kişiler tarafından kentsel yaşam çevrelerinin kullanımında fiziksel düzenlemelerin yetersizliği nedeniyle büyük zorluklar yaşanmaktadır. Engellilerin toplumsal yaşama katılabilmelerinin sağlanmasında mekânsal düzenlemeler hayati önem arz etmektedir. Engelli vatandaşlarımız güvenli ve yardıma ihtiyaç duymadan kullanabilecekleri binalar, kaldırımlar, yaya geçitleri, otoparklar, toplu taşıma araçları oluşturulmadığında; sağlık, eğitim, rehabilitasyon hizmetlerine erişememekte, istihdam edilse de çalışamamakta, sportif ve kültürel faaliyetlere katılamamakta böylece toplumsal yaşamdan dışlanmaktadır.

Erişilebilirliğin sağlanmasına yönelik tedbirler yukarıda bahsi geçen alanlarda yapılacak fiziksel düzenlemelerle sınırlı olmayıp, kentsel yaşam alanlarında sonradan oluşturulan sosyal ve kültürel engellerin ortadan kaldırılmasını da içermektedir. En çok karşılaşılan sosyal ve kültürel engeller,

İşyerleri tarafından mağaza tezgahları, askılar, masalar, sandalyeler, tabureler, reklam panoları ve levhaların geçişi engelleyen, kısıtlayan ve kullanım alanını daraltan biçimde kaldırıma bırakılması,

Özellikle tekerlekli sandalye ve yardımcı araç-gereçle hareket eden engellilerin kaldırımı kullanmasını engelleyen şekilde kaldırımların üzerine, kaldırıma çıkış rampalarının önüne veya duraklarda toplu taşıma araçlarına binme ve inmeyi engeller şekilde taşıtların park edilmesi,

Engelliler için ayrılmış park yerlerine diğer taşıtların park edilmesi,

Görme engelliler için kaldırımlarda uygulanan hissedilebilir yüzeylerin üzerine tezgah, masa gibi malzemelerin bırakılması ve taşıtların park edilmesi şeklinde tezahür etmektedir.

Bu konuda belediye zabıta birimlerinin ve şehiriçi trafik hizmeti veren emniyet birimlerinin gerekli hassasiyeti göstermesi halinde; Bakanlığınız bağlı birimlerince kentlerimizde bahsi geçen engellerin oluşmasının önüne geçilmesi ve kaldırılması sağlanmış, Bakanlığımızın konuyla ilgili yürüttüğü çalışmalar desteklenmiş ve engelli vatandaşlarımızın toplumsal yaşama katılım süreci hızlandırılmış olacaktır.

Bilgilerinizi ve gereğini, takdirlerinize arz ederim.

Doç. Dr. Ayşenur İSLAM
Bakan

T.C
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Sayı : 30546965-000-9183 30/04/2014
Konu : Büyükşehirlerde Tüzel Kişiliği Kalkacak Köylerde Alınacak Vergi ve Harçlar
İlgi : Maliye Bakanlığının 21.04.2014 tarihli ve 44088 sayılı yazısı.

Büyükşehirlerde tüzel kişiliği kalkacak olan köylerden alınacak vergi ve harçlar hakkındaki ilgi yazı ilişikte gönderilmiştir.

İlgi yazının, iliniz dahilindeki belediyelere iletilmesi hususunda; Bilgi ve gereğini rica ederim.

Ömer DOĞANAY
Bakan a.
Genel Müdür

T.C
MALİYE BAKANLIĞI

Sayı : 44088 21/04/2014
Konu : Büyükşehirlerde Tüzel Kişiliği Kalkacak Köylerde Alınacak Vergi ve Harçlar
İlgi : 25/9/2013 tarihli ve 30546965-349-26473 sayılı yazı.

İlgide kayıtlı yazınızda, İstanbul Valiliğinin 12/8/2013 tarihli ve 34831 sayılı yazısında, Çekmeköy Belediye Başkanlığınca, Çekmeköy Belediyesi sınırları içinde bulunan emlak vergisi, belediye vergi ve harçları alınan ve ilk mahalli idareler genel seçimleri ile birlikte tüzel kişilikleri kalkacak olan Reşadiye Köyü, Hüseyinli Köyü, Sırapınar Köyü ve Koçullu Köyünde 6360 sayılı Kanunun geçici 1'inci maddesinin 15'inci fıkrası hükmü uyarınca 1319 sayılı Kanun uyarınca emlak vergisinin, 2464 sayılı Kanun uyarınca da belediye vergi, harç ve harcamalara katılma payının beş yıl süreyle alınıp alınmayacağı sorulduğu belirtilmekte ve belediye ve mücavir alan sınırları dışında bulunan, ancak emlak vergisi muafiyeti uygulanmayan bina ve ara-zilerin bu istisnadan yararlandırılmayacağı değerlendirildiği ifade edilerek konu hakkındaki Bakanlığımız görüşünün bildirilmesi istenilmektedir.

Bilindiği gibi, 6360 sayılı "On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un 1'inci maddesinin dördüncü fıkrasında, "İstanbul ve Kocaeli il mülki sınırları içerisinde bulunan köylerin tüzel kişiliği kaldırılarak bağlı bulundukları ilçe belediyesine mahalle olarak katılmıştır.", geçici 1'inci maddesinin 15'inci fıkrasında ise, "Bu Kanuna göre tüzel kişiliği kaldırılan köylerde, bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 29/7/1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'na göre alınması gereken emlak vergisi ile 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu uyarınca alınması gereken vergi, harç ve katılım payları beş yıl süreyle alınmaz ve 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının üçüncü bendi, 23'üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci bendi ile beşinci bendi, 66'ncı maddesinin birinci fıkrasının beşinci bendi hükümleri 31/12/2017 tarihine kadar (bu tarih dâhil) uygulanmaya devam edilir. Bu yerlerde içme ve kullanma suları için alınacak ücret beş yıl süreyle en düşük tarifenin % 25'ini geçmeyecek şekilde belirlenir. 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 2'nci maddesi ile köy tüzel kişiliği kaldırılarak mahalleye dönüştürülen yerlerde de bu fıkra hükmü uygulanır." hükümleri yer almaktadır. 6360 sayılı Kanun'un "Yürürlük" başlıklı 36'ncı maddesi hükmü uyarınca aynı Kanunun 1'inci maddesi ile geçici 1'inci maddesinin (15)'inci fıkrası hükmü mahalli idareler genel seçiminin yapıldığı 30 Mart 2014 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

1319 sayılı Kanun'un 4/(u) ve 14/(g) maddelerinde belediye ve mücavir alan sınırları dışında bulunan bina, arsa ve arazilerin bazı şartlarla bina ve arazi vergisinden daimi muaf olduğu hükme bağlanmıştır. Belediye ve mücavir alan sınırları içinde bulunan bina, arsa ve araziler ise emlak vergisine tabi tutulmaktadır.

Öte yandan, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu hükümleri çerçevesinde belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediyelerin gelirleri olarak vergi, harç ve harcamalara katılma payı alınmaktadır.

Buna göre, 6360 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce belediye ve mücavir alan sınırları içinde veya dışında olup da köy tüzel kişiliğine sahip olan yerlerde bulunan bina ve arazilerden 6360 sayılı Kanun'un geçici 1'inci maddesinin on beşinci fıkrası hükmü uyarınca beş yıl süreyle emlak vergisi ile belediye vergi, harç ve harcamalara katılma payı alınmayacaktır.

Diğer taraftan, 1319 sayılı Kanun'un 11 ve 21'inci maddeleri hükümlerine göre bina ve arazi vergisi her bütçe yılının başından itibaren o yıl için tahakkuk ettirilmektedir. Aynı Kanun'un, 9 ve 19'uncu maddelerinin ikinci fıkralarında vergiye tabi iken muaflik şartlarını kazanan bina ve araziden dolayı emlak vergisi mükellefiyetinin bu olayların vuku bulduğu tarihi takip eden taksitten itibaren sona ereceği, 30'uncu maddesinde de emlak vergisinin birinci taksiti mart, nisan ve mayıs aylarında, ikinci taksiti kasım ayı içinde olmak üzere iki eşit taksitte ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Bu itibarla, Çekmeköy Belediyesi sınırları içinde bulunan ve yapılan mahalli idareler genel seçimleri ile birlikte tüzel kişilikleri kalkarak aynı Belediyeye mahalle olarak katılan Reşadiye Köyü, Hüseyinli Köyü, Sırapınar Köyü ve Koçullu Köyündeki bina ve arazilerden, 6360 sayılı Kanun'un mahalli idareler seçiminin yapıldığı 30 Mart 2014 tarihinde ve 2014 yılı emlak vergisinin birinci taksitinin ödeme süresi içinde yürürlüğe giren geçici 1'inci maddesinin 15'inci fıkrası hükmü uyarınca, 2014 yılı emlak vergisi birinci taksitinin alınması, 2014 yılı ikinci taksitinden başlayarak 5 yıllık süre ile emlak vergisi alınmaması, ayrıca adı geçen köylerden mahalli idareler seçiminin yapıldığı 30 Mart 2014 tarihinden itibaren beş yıl süre ile belediye vergi, harç ve harcamalara katılma payının alınmaması icap etmektedir.

Bilgi edinilmesini arz ederim.

Şinasi CANDAN
Başkan a.
Gelir İdaresi Başkan
Yardımcısı

T.C
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Sayı : 71188846-250-10518
 Konu : Hijyen Eğitimi

15/05/2014

Bilindiği üzere 24/4/1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu'nun 127'nci maddesine dayanılarak hazırlanan ve 05/07/2013 tarih ve 28698 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Hijyen Eğitimi Yönetmeliği'nin 5'inci maddesinde yer alan "Bu Yönetmeliğin kapsadığı iş yerlerinde. Genel Müdürlük tarafından verilen belgeye sahip olmayan kişiler çalıştırılmaz. İşyeri sahipleri ve işletenleri, çalışanlarının hijyen eğitimi almasından ve belgeli olarak çalıştırılmasından birinci derecede sorumludur. Bizzat çalışmaları durumunda iş yeri sahipleri ve işletenleri de bu eğitimi almaya mecburdur." hükmü uyarınca;

Yönetmelik kapsamına giren;

- a) Gıda üretim ve perakende iş yerleri,
- b) İnsani tüketim amaçlı sular ile doğal mineralli suların üretimini yapan iş yerleri,
- c) Kaplıca, hamam, sauna, berber, kuaför, dövme ve pirsing yapılan yerler, masaj ve güzellik salonları ve benzeri yerler,
- ç) Otel, motel, pansiyon ve misafirhane gibi yerler,
- d) Komisyon tarafından hijyen eğitimi verilmesi uygun görülen diğer işkolları içerisinde kalan iş yerlerinde çalışan kişiler, hijyen eğitimi almak zorundadır.

Aynı Yönetmeliğin Geçici 1'inci maddesine göre de söz konusu eğitimlerin, 5 Temmuz 2014 tarihine kadar tamamlanması gerekmektedir. Bu tarihten sonra, Yönetmelik kapsamındaki işyerlerinde eğitim alındığına dair belgesi olmayan kişiler çalıştırılmayacak olup, yapılan denetimler sonrasında ceza müeyyide uygulanması gündeme gelecektir.

Yine aynı Yönetmeliğin 7'nci maddesi çerçevesinde kurulan komisyon tarafından, eğitimlerin süresi içerisinde tamamlanması yönünde Bakanlığımızca da bir duyuru yapılması karar altına alınmıştır.

Öte yandan; Yönetmelik kapsamına giren ve il özel idareleri ya da belediyeler tarafından işletilen işyerlerinde çalışanların da bu eğitimi almaları gerekmektedir.

Bu itibarla, konunun iliniz dahilindeki mahalli idarelere duyurularak, gerek bu idarelerce işletilen yerlerde çalışanların süresi içerisinde söz konusu eğitimi almalarının sağlanması, gerekse yetki alanlarına göre işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilen işyerlerinden Yönetmelik kapsamına giren işyeri sahipleri ve işletenlerine, buralarda çalıştırılan kişilerin süre sona ermeden hijyen eğitimi aldirmaları yönünde çeşitli yollarla uyarılması hususunda;

Bilgi ve gereğini arz ve rica ederim.

Aziz YILDIRIM
 Bakan a.
 Müsteşar Yardımcısı

Belediye Başkanı, Belediye Meclis Üyeleri ve Zabıta Kimlik Kartlarının Dağıtımı Türkiye Belediyeler Birliğince Yapılmaktadır.

İçişleri Bakanlığının 19.07.2001 tarih ve B.05. MAH.0.65.00.02(50-51)-01-80900 sayılı Genelgesi'ne göre; **Belediye Başkanı kimlik kartlarının;**

İçişleri Bakanlığının 15.03.2004 tarih ve B.05.0. MAH.0.65.00.02/80 381(50-51)-04 sayılı Genelgesi ile **Belediye Meclis Üyesi kimlik kartlarının;**

İçişleri Bakanlığının 23.05.2007 tarih ve B.05.0. MAH.0.65.001/ 80000-13139 sayılı görüş yazısı ile Zabıta kimlik kartlarının; **hazırlanıp dağıtılması yetkisi** Türkiye Belediyeler Birliğine verilmiştir.

Birliğimiz tarafından verilmekte olan;

Belediye Başkanı ve Belediye Meclis Üyelerine verilecek kimlik kartları ile bir adet rozet ve oto çıkartma ücretsiz olup, birden fazla rozet ve oto çıkartma bedeli **5'er TL'dir**. Ayrıca bir adet zabıta kartı da ücretsizdir.

Başvuru için gereken belgelerin **Türkiye Belediyeler Birliği Tunus Caddesi No:12 06680 Çankaya/ ANKARA** adresine gönderilmesi halinde kimlikler en kısa sürede adrese postalanacaktır.

Ücretsizdir

	BELEDİYE BAŞKANI	
Adı Soyadı	:	
Belediyesi	:	
Dönemi	:	
Mazbata Tarihi - No	:	
T.C. Kimlik No	:	
TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ		

Ücretsizdir

	BELEDİYE MECLİS ÜYESİ	
Adı Soyadı	:	
Belediyesi	:	
Dönemi	:	
Mazbata Tarihi - No	:	
T.C. Kimlik No	:	
TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ		

Ücretsizdir

	BELEDİYE ZABİTASI	
SERİ	:	
ADI SOYADI	:	
ÜNVANI	:	
SİCİL NO	:	
BELEDİYESİ	:	

İŞ GÜVENLİĞİ HAFTASI
04-10 MAYIS

KAZA
GELİYORUM
DEMEZ!

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ

Tunus Caddesi No:12

Kavaklıdere/ANKARA

Tel:(0312) 419 21 00

Faks:(0312) 419 21 30

www.tbb.gov.tr